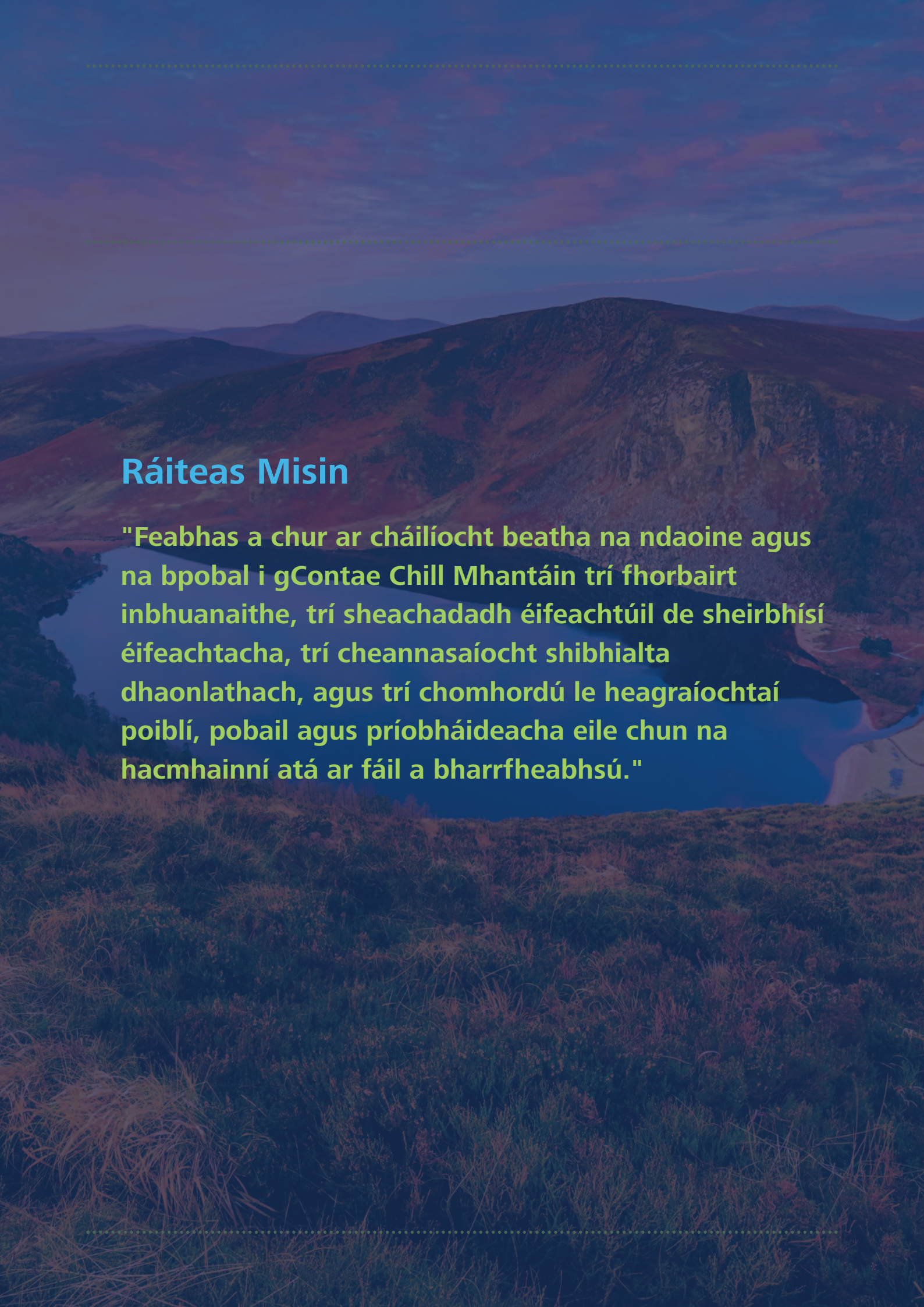

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2016

Ráiteas Misin

"Feabhas a chur ar cháilíocht beatha na ndaoine agus na bpobal i gContae Chill Mhantáin trí fhorbairt inbhuanaithe, trí sheachadadh éifeachtúil de sheirbhísí éifeachtacha, trí cheannasaíocht shibhialta dhaonlathach, agus trí chomhordú le heagraíochtaí poiblí, pobail agus príobháideacha eile chun na hacmhainní atá ar fáil a bharrfheabhsú."

CLÁR ÁBHAR

Teachtaireacht an Chathaoirligh	2
Réamhfhocal ó Bhainisteoir an Chontae	3
Comhairleoirí Chomhairle Contae Chill Mhantáin	4
Foireann Bhainistíochta	6
Tithíocht agus Eastát Corparáideach	7
Iompar agus Bonneagar Bóithre	11
Stiúrthóireacht Seirbhísí Uisce, Fuíolluisce agus Comhshaoil	15
Pleanáil agus Forbairt	23
Forbairt Pobail, Chultúir agus Shóisialta	25
Seirbhísí Fiontraíochta agus Corparáideacha	39
Coimisiún Scannánaíochta Chontae Chill Mhantáin	46
Campas Chontae Chill Mhantáin, Coláiste Clermont, Ráth Naoi	48
Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir	51
Ceantar Bardasach Bhealach Conglais	54
Ceantar Bardasach Bhré	56
Ceantar Bardasach na gCloch Liath	57
Ceantar Bardasach Chill Mhantáin	59
Ráitis Airgeadais	61
Táscairí Seirbhíse - Eanáir go Nollaig 2016	65

Rochtain do Chách::

Féadtar iarratas a dhéanamh chun an doiciméad seo ar fáil i bhformáidí éagsúla. Téigh i dteagmháil le 0404 20100 má bhíonn tuilleadh faisnéise uait.

TEACHTAIREACHT AN CHATHAOIRLIGH

Mar Chathaoirleach de Chomhairle Chontae Chill Mhantáin tá an-áthas orm an Tuarascáil Bhliantúil a chur i láthair don bhliain 2016. Sa tuarascáil seo leagtar amach na gníomhaíochtaí éagsúla atá ar bun ag Comhairle Contae Chill Mhantáin ar fud na seirbhísí go léir.

Ba bhliain an-speisialta i 2016 ina ndearnamar comóradh ar imeachtaí na Cásca den bhliain 1916. D'éagraigh Comhairle Chontae Chill Mhantáin clár uaillmhianach d'imeachtaí chun Comóradh Céad Blianta 1916-2016 a cheiliúradh, ar nós féilte agus athléirithe stairiúla, chomh maith le foilseacháin leabhair agus drámaíocht. Bunaíodh timpeall is 5 gairdín Ghlór na Cásca i ngach ceann de na 5 Cheantar Bardasacha ina raibh Forógra 1916 á chomóradh. Ina theannta sin, reáchtáladh clár iomlán d'imeachtaí comóradh céad blianta ar fud bhailte agus sráidbhailte Chontae Chill Mhantáin.

Le linn 2016, ghlac comhaltaí tofa de Chomhairle Contae Chill Mhantáin le dhá mhórhplean straitéiseach do Chontae Chill Mhantáin; Plean Forbartha Chontae Chill Mhantáin, 2016-2022, ina leagtar amach an chreatlach spáis straitéiseach maidir le pleanáil chuá agus forbairt inbhuanaithe de Chontae Chill Mhantáin agus díritear ar na saincheisteanna pleanála 'mórhictiúr' agus an Plean Eacnamaíoch agus Pobail Áitiúil Chill Mhantáin ina léirítear fás agus forbairt na todhchaí do Chontae Chill Mhantáin le haghaidh na 6 bliana atá amach romhainn.

Ullmhíodh an LECF, lena gcumhdaítear an tréimhse suas go dtí 2021 tar éis próiseas comhairliúcháin leathan ina raibh páirt ag na grúpaí leasmhara uile sa Chontae ann agus ina bhfuil 10 sprioc ardleibhéil, 21 cuspóir áitiúil agus níos mó ná 100 gníomh ann. Tá muinín againn go gcuirfimid feabhas ar chaighdeán na beatha dár bpobail uirbeacha agus tuaithe leis an dá phlean, trí oibriú lenár saoránaigh agus lenár gcomhpháirtithe.

Neartaigh tiomantas na Comhairle do thionscal na scannán i gContae Chill Mhantáin in 2016 le bunú an ghrúpa Forbartha tionscal gnó trí thionscnamh Mheitheal Smaointe eacnamaíoch Chontae Chill Mhantáin. Chuir Campas Chontae Chill Mhantáin fáilte roimh halla éisteachta a bhí plódaithe do Chonair Chruthaitheach an Iardheiscirt, inar tháinig saineolaithe tionscail agus fiontraithe atá ag feidhmiú san earnáil chlosamhairc chruthaithigh le chéile chun deiseanna a phlé. Bhí Comhairle Contae Chill Mhantáin bródúil páirt a ghlacadh i 'nDámhachtainí Pride of Place Uile-Oileáin 2016' de chuid Cooperation Ireland. Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt don obair iontach atá á dhéanamh laistigh de phobail Chontae Chill

Mhantáin agus comhghairdeas a dhéanamh le Comhairle Phobail Ráth Daingin as a cuid ratha sa chomórtas.

Leithdháileadh breis is €570,000 ar 445 grúpa pobail agus eagraíocht i gContae Chill Mhantáin agus osclaíodh clóis súgartha nua i mBaile an Chinnéidigh agus Ráth Naoi. Cuireadh i bhfeidhm roinnt tionscadal ar fud seirbhísí éagsúla na Comhairle, mar shampla tionscadail náisiúnta um fheabhsú cothabhála bóithre, forbairt turasóireachta, seirbhísí comhshaoil agus áineasa agus conláiste, agus tá cur síos orthu siúd sa tuarascáil seo. Osclaíodh áis nua d'ardchaighdeán um chóireáil uisce, rud a léiríonn infheistíocht de níos mó ná €10m san Inbhear Mór, beidh 42 aonad tithíochta sóisialta nua ann do Bhré, agus cuireadh 32 teach ar fáil i mBaile an Chinnéidigh i gcomhpháirtíocht le Tuath.

Tá ról tábhachtach ag an seirbhís leabharlainne i rannchuidiú le caitheamh aimsire agus conláistí agus cinntítear go mbíonn an tseirbhís leabharlainne poiblí inrochtana do chách le polasaí na Comhairle maidir le 'ballraíocht leabharlainne atá saor in aisce' agus b'ionann an bhallraíocht agus os cionn 30,000. Tá trí bhrainse dhéag i bhfeidhm ag an seirbhís leabharlainne ar fud an Chontae agus freastalaíonn an leabharlann shoghluaiste ar 34 áit eile. Athosclaíodh an leabharlann nua agus oifig an Cheantair Bhardasaigh san Inbhear Mór i mBlana mar chuid de phríomhthionscadal i lár an bhaile agus b'ionann an costas agus €5 milliún agus athosclaíodh Leabharlann Phoiblí Bhré Bhóthar Eglinton tar éis athchóirithe mhóir, lena cruthaíodh timpeallacht ní ba ghile agus ní ba shuaimhní don chustaiméir.

Faoi dheireadh, ba mhaith liom ómós a thabhairt do mo Chomhaltaí Tofa agus ba mhaith liom buíochas a ghabháil leo as ucht a gcomhoibriú agus a gcúnamh ar thug siad dom i rith na bliana, go háirithe baill ghrúpa an Pholasaí Chorpáiríoch agus le gach ceann den cúig ghrúpa polasaí straitéiseacha a ghlac páirt bhunúsach san fhóram cinnteoireacht agus polasaithe, rud a bhí tionchar aige ar an gComhairle uile.

Ba mhaith liom freisin an deis a thapú chun mo bhuíochas a ghabháil leis an Uasal, Bainisteoir Contae, Príomhfheidhmeannach agus leis an bhfoireann go léir de Chomhairle Contae Chill Mhantáin as an gcabhair ar thug siad dom i gcomhlíonadh mo ról mar Chathaoirleach.

**An Comhairleoir Pat Fitzgerald Cathaoirleach
Comhairle Contae Chill Mhantáin**

RÉAMHFHOCAL Ó BHAINISTEOIR AN CHONTAE

Tá áthas orm fáilte a chur roimh fhoilsiú na Tuarascála Bliantúla 2016. In ainneoin na ndúshlán a bhaineann le srianta buiséadacha ar gach Stiúrthóireacht, baineadh amach go leor éachtaí agus tugtar cur síos ar na tionscadail fhiúntacha a cuireadh i gcrích ar fud an Chontae sa tuarascáil seo. Tá sé de chúram ar Chomhairle Contae Chill Mhantáin 438 aonad a sheachadadh faoin gclár tithíochta sóisialta 2020 agus rinneadh dul chun cinn suntasach maidir le soláthar tionscadail nua tithíochta agus tá 13 scéim ag céimeanna pleanála éagsúla a chuirfear 162 aonad tithíochta ar fáil.

Tugadh cuireadh do chomhpháirtithe forbartha féideartha léirithe leasanna a chur in iúl maidir le Lár Bhaile Bhré a athbheochan tríd an Ionad Florentine a athfhorbairt agus osclaíodh Cearnóg Phoiblí nua i gCuan na gCloch Liath don phobal. Cuireadh tús le clárchosáin nua ar bhruach na habhann mar chuid den ghné dheiridh den scéim um chosaint tuilte d'Abhainn na Dargle chomh maith le tús a chur le Cosaint Cósta ag Muirbheach i mBaile Chill Mhantáin.

Chuir na Comhaltaí tofa buiséid shuntasacha i leataobh d'fhonn tacú le scéimeanna dreasachtaí rátaí, feabhas a chur ar thionscadail sa ríocht phoiblí i gCeantair Bhargasacha agus tugadh deontais agus ranníocaíochtaí le heagraíochtaí pobail, cultúrtha agus spóirt ar fud an Chontae.

In 2016 d'oibrigh an Chomhairle go comhoibríoch chun forbairt eacnamaíoch agus cruthú post a spreagadh agus bhain sí amach an chéim chur i bhfeidhm de na gníomhartha atá laistigh den Phlean Áitiúil Eacnamaíochta agus Pobail (LECP) agus i ag leanúint ar aghaidh le tionscnaimh agus meithleacha de Smaointe Eacnamaíoch Chontae Chill Mhantáin (CWETT). San LECP, leagtar amach fás agus forbairt na todhchaí do Chontae Chill Mhantáin sna sé bliana eile atá amach romhainn, rud a thaispeánann tionscnamh comhoibríoch ollmhór idir forbairt phobail áitiúil sa Chontae, lena léirítear an ról feabhsaithe atá ag Rialtas Áitiúil sna réimsí gníomhaíochtaí seo. Leis an bPlean, beidh Contae Chill Mhantáin ullmhaithe chun tairbhe a bhaint as a chuid acmhainní fisiceacha, nádúrtha agus daonna uathúla a úsáid, d'fhonn feabhas a chur ar chaighdeán na beatha do chách a bhfuil ina chónaí agus a oibríonn sa Chontae agus a thugann cuairt ar an gContae de réir agus a théann an Contae ar aghaidh sa todhchaí, agus muinín aige.

Aithnítear gníomhaíocht eacnamaíoch anois mar fheidhm phríomhshrutha den Chomhairle ar an gcaoi chéanna agus a aithnítear soláthar seirbhísí tithíochta, bóithre, pleanála agus comhshaoil mar fheidhmeanna phríomhshrutha. Ba mhaith liom an Oifig Fiontraíochta Áitiúil Chill Mhantáin (LEO) a mholadh. Thug siad tacaíocht do na tionscnaimh áitiúla i gContae Chill Mhantáin le linn cúinsí deacra eacnamaíocha agus leanfaidh aonad forbartha eacnamaíocha na Comhairle ar aghaidh ag tacú le gnó nua sa todhchaí, trína cuid oibre.

Bhí an-áthas orainn roinnt imeachtaí a óstáil ag Campas Chontae Cill Mhantáin in 2016 ar nós Dámhachtainí Fiontraíochta LEO na Mac Léinn, Babhta Ceannais den Fhiontraí Óg is fearr i gContae Chill Mhantáin agus an searmanas bronnta de 130 céimí a bhain dámhachtainí oideachais amach ag dhá shearmanas bronnta ag Institiúid Teicneolaíochta Cheatharlach i mí na Samhna, 2016. Is páirtí leasmhara tábhachtach é Institiúid Teicneolaíochta Cheatharlach i gCampas Chontae Chill Mhantáin maidir le foghlaim ar feadh an tsaoil agus cláir ardoideachais agus oiliúna a chur ar fáil agus tá an Chomhairle ag tnúth le hobair leis an Institiúid maidir le Plean Straitéiseach 5 bliana an Champas Chontae Chill Mhantáin a chur i bhfeidhm.

Tá Plean Corparáideach na Comhairle mar bhonn lenár ngníomhaíochtaí go léir. Leis seo cuirtear ar fáil creat agus comhthéacs don Phlean bliantúil um Sheachadadh Seirbhíse lena saináithnítear na seirbhísí atá le soláthar agus an caighdeán de réir agus a dhéanfar iad a seachadadh, a mhonatóiriú agus a mheas. Sna Pleananna seo leagtar amach go soiléir na polasaithe agus na cuspóirí éagsúla de Chomhairle Contae Chill Mhantáin agus leantar le monatóireacht a dhéanamh go dlúth ar an dul chun cinn ar chur i bhfeidhm na gcuspóirí a chuimsítear iontu laistigh de gach rannóg den Chomhairle.

Is meicníocht thábhachtach iad táscairí seirbhíse chun monatóireacht agus rianú a dhéanamh ar fheidhmíocht na n-údarás áitiúil. Tugtar faisnéis thábhachtach dúinn, lena ligtear dúinn dea-cleachtas agus droch-cleachtas a aithint agus dá réir sin, leagtar amach feidhmíocht na Comhairle maidir le daichead a dó táscaire seirbhíse náisiúnta sa tuarascáil seo.

D'éirigh leis na Comhaltaí tofa agus foireann Chomhairle Contae Chill Mhantáin glacadh leis an athrú agus leanann siad ar aghaidh le seirbhísí d'ardchaighdeán a sholáthar do mhuintir Chontae Chill Mhantáin ar bhealach éifeachtach agus éifeachtúil. Ba mhaith liom moladh a thabhairt do Bhaill Thofa Chomhairle Contae Chill Mhantáin, Comhaltaí na gCoistí Polasaí Straitéiseacha agus don ghrúpa Polasaí Chorporáidigh, agus na coistí díograiseacha eile ar fad dár ndíograis agus rannchuidiú i seachadadh seirbhísí don phobal in 2016. Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an gCathaoirleach, an Comhairleoir Pat Fitzgerald as a thiomantas, a dhúthracht agus a chomhoibriú chun sprioc na Comhairle a sheachadadh in 2016 agus moladh a thabhairt d'fhoireann iomlán Chomhairle Contae Chill Mhantáin as a cuid tacaíochta agus cúnamh leanúnaigh i rith na bliana.

Bryan Doyle
Príomhfheidhmeannach
Bainisteoir Chontae Chill Mhantáin

COMHAIRLEOIRÍ CHOMHAIRLE CONTAE CHILL MHANTÁIN

AINM PÁIRTITHE AGUS SEOLADH

TEILEAFÓN

RÍOMHPHOST

TOGHCEANTAR AN INBHIR MHÓIR

FF	Pat Fitzgerald, 32 Oaklands (Fearann Dara), An tInbhear Mór, Co. Chill Mhantáin	0402 39563	087 2049013	pfitzgerald@wicklowcoco.ie
FF	Pat Kennedy, Kirikey, An Grianán, Ráth Droma, Co. Chill Mhantáin		087 4198022	patkennedy1@outlook.com
FF	FF Tommy Annesley, 'Clydebank', Bóthar Bhaile Átha Cliath, An tInbhear Mór, Co. Chill Mhantáin	0402 31705	087 2508205	tomannesley@yahoo.co.uk
FG	Sylvester Bourke, Three Oaks House, Killiniskyduff, An tInbhear Mór, Co. Chill Mhantáin	0402 24415	087 2501734	sylvesterbourke@hotmail.com
IND	Miriam Murphy, 4 Corrán Avondale, An tInbhear Mór, Co. Chill Mhantáin	0402 33245	086 2410065	murphyinmotion@gmail.com
SF	Mary McDonald, 2 Garrán na Sailí, An tInbhear Mór, Co. Chill Mhantáin	085 2251980		marymcdonaldsinfein@gmail.com

TOGHCEANTAR BHEALACH CONGLAIS

IND	Thomas Cullen, Páirc na bhFianna, Bealach Conglais, Co. Chill Mhantáin	059 6481786	087 1934300	tommy@tommycullen.ie
SF	Gerry O'Neill, Lána Butterhill, Baile Coimín, Co. Chill Mhantáin		087 2629129	cllr.gerryoneill@gmail.com
IND	James Ruttle, An Lisín, Cill Bhríde, Baile Coimín, Co. Chill Mhantáin	01 4582234		jruttle@wicklowcoco.ie
FG	Edward Timmins, Gráinseach Choinn, Dún Luáin, Co. Chill Mhantáin		087 2357914	etimmmins@wicklowcoco.ie
FG	Vincent Blake, Coolruss, Tigh na hÉille, Co. Chill Mhantáin	0402 38256	087 2322521	vblake@wicklowcoco.ie
FF	Pat Doran, Tom an Chóirce, Carn an Bhua, Co. Chill Mhantáin	05394 26249	087 2770349	pdoran@wicklowcoco.ie

TOGHCEANTAR BHRÉ

SF	Michael O'Connor, 1 Urlár, 27 An tSráid Mhór, Bré, Co. Chill Mhantáin		083 1298821	cllr.michaeloconnor@gmail.com
IND	Joe Behan, 55 Páirc Richmond, Bré, Co. Chill Mhantáin	01 2868125	086 8375602	joebehan@outlook.ie
IND	Christopher Fox, Ceallúrach Íochtarach, Cill Mocheanóg, Bré, Co. Chill Mhantáin		086 8374765	crfox@wicklowcoco.ie
SF	Oliver O'Brien, 'The Bungalow', Cill Eochaidh, Cill Mocheanóg, Co. Chill Mhantáin		087 1420586	olobriain@gmail.com
IND	Brendan Thornhill, 19 Céide an Ghleanna, Bóthar Vevay, Bré, Co. Chill Mhantáin		086 0663144	jcbthornhill@gmail.com
GP	Steven Matthews, 'Saoirse', 12 Eachlann Sydenham, Bóthar Sidmonton, Bré, Co. Chill Mhantáin		086 6086420	stevensgreenbray@gmail.com
FG	John Ryan, "Huntingdun", 13 Ardmore Lawn, Bré, Co. Chill Mhantáin	01 2761439	087 2585738	jryan@wicklowcoco.ie
FF	Pat Vance, Beachmount, Bóthar Putland, Bré, Co. Chill Mhantáin	01 2868169	086 8391871	pvance@wicklowcoco.ie

TOGHCEANTAR NA GCLOCH LIATH

IND	Jennifer Whitmore, 4 Dromont, Deilgne, Co. Chill Mhantáin		086 6634747	whitmore.jennifer@gmail.com
IND	Tom Fortune, "DeLacey", Bóthar na Mara, Cill Chomhghaill, Co. Chill Mhantáin	01 2876135	086 2488195	tfortune@wicklowcoco.ie
FG	Derek Mitchell, "Kiltoorish", Ascaill an Mhainéir, Na Clocha Liatha, Co. Chill Mhantáin	01 2874115		mitchelld@eircom.net
FG	Grainne McLoughlin, 29 Wellfield, Cill Chomhghaill, Co. Chill Mhantáin	01 2018912	086 8329686	cllr.grainnemcloughlin@gmail.com
FF	Gerry Walsh, 33 na hArda Burnaby, Clocha Liatha, Co. Chill Mhantáin		085 8639848	gerrywalsh00@gmail.com
SF	Nicola Lawless, 25 Garrán Rivendell, Clocha Liatha, Co. Chill Mhantáin		086 1607686	nicola.lawless.sf@gmail.com

TOGHCEANTAR CHILL MHANTÁIN

SF	John Snell, 81 Seaview Heights, Ráth Naoi, Co. Chill Mhantáin		087 2210222	jsnell@wicklowcoco.ie
IND	Daire Nolan, An Phríomhshráid, Baile an Chinnéidigh, Clocha Liatha, Co. Chill Mhantáin A63 D938		085 1374099	daire.nolan.1988@gmail.com
FF	Gail Dunne, 9 Bóthar Naomh Mhanntáin, Baile Chill Mhantáin, Co. Chill Mhantáin		086 8214368	gdunne@wicklowcoco.ie
FG	Shay Cullen, 'The Crosses', Béal Átha na hInse, Baile an Chinnéidigh, Co. Chill Mhantáin		086 7275000	shaycullen2014@gmail.com
FG	Irene Winters, 23 Wicklow Heights Court, Cill Mhantáin, Co. Chill Mhantáin		087 2443610	irenewinters@eircom.net
IND	Mary Kavanagh, 58 Seafield, Baile Chill Mhantáin, Co. Chill Mhantáin		087 7823513	mkavanagh@wicklowcoco.ie

An tInbhear Mór

Cllr May McDonald

Cllr Miriam Murphy

Cllr Pat Fitzgerald

Cllr Pat Kennedy

Cllr Sylvester Bourke

Cllr Tommy Annelsey

Cill Mhantáin

Cllr Gail Dunne

Cllr Mary Kavanagh

Cllr Daire Nolan

Cllr Irene Winters

Cllr John Snell

Cllr Shay Cullen

Na Clocha Liatha

Cllr Derek Mitchell

Cllr Gerry Walsh

Cllr Grainne McLoughlin

Cllr Jennifer Whitmore

Cllr Nicola Lawless

Cllr Tom Fortune

Bealach Conglais

Cllr Tommy Cullen

Cllr Jim Ruttle

Cllr Edward Timmins

Cllr Vincent Blake

Cllr Gerry O'Neill

Bré

Cllr Michael O'Connor

Cllr Brendan Thornhill

Cllr Joe Behan

Cllr Stephen Mathews

Cllr Christopher Fox

Cllr John Ryan

Cllr Pat Vance

Cllr Oliver O'Brien

FOIREANN BHAINISTÍOCHTA

Ballraíocht na Comhairle agus Cruinnithe Foireann

Tá an Chomhairle Contae cuimsithe de 32 Comhalta a toghadh i gcúig Thoghcheantar, is é sin, an tInbhear Mór, Bealach Conglais, Bré, na Clocha Liath agus Chill Mhantáin. Reachtálar cruinnithe na Comhairle ar an gcéad Luan de gach mhí, ach amháin i mí Lúnasa, nuair nach reachtálar cruinnithe. Déantar ionadaíocht don Chomhairle ar roinnt coistí lena n-áirítear:

- Coiste um Beartais Straitéiseacha maidir le Tithíocht agus Eastát Corparáideach
- Coiste um Beartais Straitéiseacha maidir le Seirbhísí Uisce agus Comhshaoil
- Coiste um Beartais Straitéiseacha maidir le Bonneagar Iompar agus Bóithre
- Coiste um Beartais Straitéiseacha maidir le Forbairt Phobail, Chultúir agus Shóisialta
- Coiste um Beartais Straitéiseacha maidir le Pleanáil agus Forbairt Eacnamaíoch
- Turasóireacht Chontae Chill Mhantáin Teo
- Comhairle Ginearálta na gComhairlí Contae
- Údarais Turasóireachta Réigiúnacha an Oirthir agus Lár na Tíre

Grúpa Beartais Chorporáidigh

Tá an Grúpa Beartais Chorporáidigh deartha chun feabhas a chur ar ansainordú daonlathach agus ar ról na mBall Tofa maidir le polasaí a dhéanamh. Tugann an Bainisteoir Contae tacaíocht dó agus tá sé comhdhéanta de Chathaoirleach Chomhairle Chontae Chill Mhantáin agus an Cathaoirleach de gach ceann de na cúig Choiste um Beartas Straitéiseach.

Is é príomhfheidhm den Ghrúpa Beartais Chorporáidigh obair na gCoistí éagsúla um Beartas Straitéiseach a chomhordú agus fóram a chur ar fáil ina n-aontaítear cinntí polasaí a bhaineann leis an gComhairle ar an iomlán i gcomhar iad a chur faoi bhráid na Comhairle iomláine chun cinneadh a dhéanamh. Tá ról lárnach freisin ag an nGrúpa Beartais Chorporáidigh maidir leis an mbuiséad bliantúil airgeadais a ullmhú.

Bhainistíochta Chomhairle Chontae Chill Mhantáin

An tUasal Bryan Doyle
Príomhfheidhmeannach

An tUasal Sean Quirke
Stiúrthóir Seirbhísí
Iompar agus Bonneagar Bóithre

An tUasal Michael Geaney
Stiúrthóir Seirbhísí
Uisce agus Seirbhísí Comhshaoil

An tUasal Des O'Brien
Stiúrthóir Seirbhísí
Éigeandála

An tUasal Michael Nicholson
Stiúrthóir Seirbhísí
Tithíocht agus Eastát Corparáideach

An tUasal Joe Lane
Stiúrthóir Seirbhísí
Forbairt Phobail, Chultúir agus Shóisialta

An tUasal Thomas Murphy
Stiúrthóir Seirbhísí
Fiontar agus Seirbhísí Corparáideacha

An tUasal David Sweetman
Gníomhaire DLí

An tUasal Liam Fitzpatrick
Ceannasaí na gCóras Faisnéise

An tUasal Deborah Cromie
Ceannasaí Airgeadais

TITHÍOCHT AGUS EASTÁT CORPARÁIDEACH

Tithíocht agus Eastát Corparáideach Coiste um Beartas Straitéiseach

Cathaoirleach

An Comhairleoir John Snell

Comhairle Contae Chill Mhantáin

An Comhairleoir Joe Behan

An Comhairleoir Sylvester Bourke

An Comhairleoir Tommy Annesley

An Comhairleoir Michael O'Connor

An Comhairleoir Mary Kavanagh

Gníomhaireachtaí Seachtracha

Ceardchumann

Barry Nevin, ICTU

Na Daoine Faoi Mhíbhuntáiste

Vicky Harris (Síomóin)

Gnó/Tráchtáil

Folamh

Pobal

Folamh

Grúpa Lucht Siúil Chill Mhantáin

Eamonn McCann

Stiúrthóir Seirbhíse

Joe Lane

Oifigeach Feidhmiúcháin Sinsearach

Jackie Carroll

Innealtóir Sinsearach

Breege Kilkenny

Declan Marnane

- Soláthar agus Pleanáil Tithíochta Sóisialta
- Bainistíocht Tithíochta
- Cuimsiú Sóisialta
- Rialú Foirgníochta
- Eastát Corparáideach

Thionóil an Coiste um Beartas Straitéiseach maidir le Tithíocht agus Eastát Corparáideach cúig huair le linn 2016 agus díriodh ar roinnt réimsí tábhachtacha lena n-áirítear:

Buiséad 2016 - impleachtaí d'údarás tithíochta ar bhonn náisiúnta i dtéarmaí saincheisteanna soláthair tithíochta, saincheisteanna bainistíochta agus infheistíochta

- tosaíochtaí tithíochta do 2016 lena n-áirítear soláthar tithíochta sa todhchaí, saincheisteanna bainistíochta agus infheistíochta
- Bainistíocht de stoc tithíochta
- Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta - rolladh amach ar bhonn náisiúnta

- Straitéis Tithíochta Nua - Atógáil na hÉireann - Plean Gníomhaíochta um Thithíocht agus Easpa Dídine
- Clár Tógála
- Cóiríocht don Lucht Siúil - Athbhreithniú Lár Téarma ar Chlár Cóiríochta don Lucht Siúil
- Tithíocht dheonach
- Easpa Dídine
- Rialú Capall

Soláthar agus Pleanáil Tithíochta Sóisialta

Fuarthas ceaduithe Céim 1 do 97 aonad in 2016 ar chostas sealadach de €36 milliún. Tá na haonaid seo lonnaithe i mBré, Ráth Droma, an tInbhear Mór, na Clocha Liath, Cill Mochanóg, Cill Chomhghaill agus baile Chill Mhantáin. Laghdaíodh líon na n-aonad go dtí 93 mar ní féidir dul ar aghaidh le Lána an tSéipéill, Eachroim mar gheall ar easpa acmhainne sa chóras cóireála fuíolluisce. Ní mór dul trí 4 chéim cheadaithe leis an Roinn Pleanála Tithíochta Pobail agus Rialtais Áitiúil sular féidir linn tús a chur leis an tógáil.

Léasú CALF

Leanann Comhairle Contae Chill Mhantáin ar aghaidh le hiarratais a éascú ó Chomhlachtaí Ceadaithe Tithíochta maidir le seachadadh aonad tríd an scéim léasaithe CALF.

Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta (AHBanna)

D'iarr Comhairle Contae Chill Mhantáin léirithe spéise ó Chomhlachtaí Tithíochta a shínigh suas le cód rialála deonach agus ar mian leo tithíochta sóisialta a sholáthar ar thailte na Comhairle i gContae Chill Mhantáin. Táthar ag súil go ndéanfar socruithe comhpháirtíochta a mheas ar thailte atá faoi úinéireacht na Comhairle, tar éis phróiseas mheasúnaithe, nuair nach mbíonn acmhainní ag an gComhairle tionscadail tithíochta sóisialta a chur chun cinn.

Uasghrádú ar Éifeachtúlacht Fuinnimh sna Stoc Tithíochta Sóisialta i gCo. Chill Mhantáin

D'éiligh Comhairle Chontae Chill Mhantáin €1,717,226 ón Roinn Comhshaoil i gcomhair oibríochtaí éifeachtúlachta fuinnimh in 2016, fuaireamar €1,716,877. Mar thoradh air sin, rinneadh oibreacha ar 855 teach, agus is ionann méid iomlán na dtithe go dtí seo agus 1,572 aonad ar chostas iomlán de €3.5 milliún.

Bainistíocht Tithíochta

Tháinig méadú beag ar an mbuiséad iomlán do dheisiúcháin tithíochta do 2016 ón mbuiséad in 2015. Dáileadh é sin go cothrom ar na Ceantair Bhardasacha go léir ar bhonn pro rata

TITHÍOCHT AGUS EASTÁT CORPARÁIDEACH (AR LEANÚINT)

bunaithe ar líon na n-aonad i ngach ceantar.

Nuair a bhíonn tithe folamh bainimid leas as an deis chun iad a uasghrádú mar seo a leanas:

- seiceáil na n-earraí leictreacha agus deisiúcháin/athsreangadh;
- seiceáil pluiméireachta;
- Aonaid chistin/earraí sláintíochta a athsholáthar nuair is gá;
- maoine a uasghrádú chun feabhas a chur ar éifeachtacht fuinnimh.

Leithdháiltí Tithíochta

Leithdháileann Comhairle Contae Chill Mhantáin tithe de réir na scéime um Mhaoine a ligean arna nglacadh ag Comhaltaithe na Comhairle agus arna bhfaomhadh ag an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil. Féadtar aon duine a bhfuil tithíocht ag teastáil uathu agus nach bhfuil ábalta í a fháil lena n-acmhainní féin a chur san áireamh ar Liosta Feithimh Tithíochta na Comhairle.

Bhí 3,083 iarratasóir tithíochta san iomlán ar an liosta tithíochta do Chontae Chill Mhantáin amhail 31 Nollaig 2016. Leithdháileadh 74 teach san iomlán le linn 2016 ag áiteanna éagsúla ar fud an Chontae de réir an tábla thíos:

	01/01/2016 - 31/12/16
Folúntais Ócáideacha	37
Tithe Nua	
Léasú Sóisialta	1
Iostáin Thuaithe	
Ceannacháin	33
Athchóirithe	3
Iomlán	74

Ról na hEarnála Tithíochta Deonái

Lean Comhairle Chontae Chill Mhantáin ag obair go dlúth leis an earnál tithíochta deonach maidir le soláthar de thacaíocht tithíochta sóisialta i gContae Chill Mhantáin in 2016. In 2016, faoin gClár Scéim um Chúnamh Caipitil (CAS) 2014 - 2016, chuir Comhairle Contae Chill Mhantáin fáilte roimh aighneachtaí ó chomhlachtaí tithíochta faofa maidir le seachadadh de thograí inbhuanaithe agus éifeachtacha ó thaobh costais de, chun freastal ar riachtanais tithíochta a bhfuil ann laistigh de Chontae Chill Mhantáin. I gcomhréir le beartas an rialtais, is fearr go mbeadh an cumas ag moltaí den sórt sin freastal ar riachtanais chóiríochta na daoine a bhfuil ag fulaingt ó easpa dídine, na ndaoine scothaosta agus na

ndaoine faoi mhíchumas sláinte mheabhrach agus intleachtúil nó faoi mhíchumas fisiceach / céadfach.

Lean Comhairle Chontae Chill Mhantáin ar aghaidh, i gcomhar leis an Roinn agus leis an gcomhlacht tithíochta faofa iomchuí, le dul chun cinn a dhéanamh ar chuspóirí na dtosaíochtaí lena n-áirítear - maoine a cheannach i gcomhar leis an gClann Shíomóin, a bheidh le húsáid chun cóiríocht níos inbhuanaithe a sholáthar do dhaoine, a bhfuil cónaí orthu go dtí seo i gcóiríocht níos gearrthearmaí.

Rinne Clann Shíomóin Bhaile Átha Cliath foirgneamh dhá stór a bhí ann cheana a athchóiriú ina bhfuil 5 aonad san iomlán ann - ceithre aonad leaba amháin agus aonad trí leaba amháin. Tá na foirgnimh, atá lonnaithe i mbaile Chill Mhantáin tréigthe ó 2007 ar aghaidh mar gheall ar shaincheisteanna suntasacha struchtúracha/turnaimh. Ceadaíodh maoiniú de € 622,206 don tionscadal seo a críochnaíodh in 2016.

Faoin Scéim um Chúnamh Caipitil, coinníonn Comhairle Contae Chill Mhantáin 100% de chearta ainmnithe maidir le gach tionóntacht ionchasach i.e. gach ainmniúchán atá le déanamh ó liosta feithimh tithíochta an údaráis áitiúil.

Roghanna Tithíochta Eile

I dtéarmaí roghanna tithíochta eile, lean Comhairle Chontae Chill Mhantáin ar aghaidh ag cur chun cinn raon leathan de roghanna tithíochta breise i 2016 lena n-áirítear:

- Scéim Liúntais Mhorgáiste
- Iasacht um Cheannach Tí
- Deontais tithíochta
- Morgáiste ar Cíos

I measc na roghanna tithíochta eile arna gcur chun cinn ag Comhairle Chontae Chill Mhantáin le linn 2016 bhí an RAS, ICT, agus Léasú Sóisialta Fadtéarmach agus Gearrthéarmach.

RAS (Scéim um Chóiríocht ar Cíos).

Leis an Scéim um Chóiríocht ar Cíos (RAS) freastalaítear ar riachtanais chóiríochta na ndaoine atá ag fáil forlíonadh cíosa, ar feadh níos mó ná 18 mí de ghnáth agus a bhfuil riachtanais tithíochta fhadtéarmacha acu (gan a chur san áireamh lucht iarrtha tearmainn nó neamh-náisiúnaigh nach bhfuil cead acu fanacht sa stát go buan, mic léinn agus na daoine atá ag fáil forlíonadh cíosa mar shampla dreasacht "um fhilleadh ar an obair").

Is é aidhm an Scéim Cóiríochta ar Cíos ná feabhas a chur ar cháilíocht agus caighdeán na cóiríochta ar cíos agus níos mó slándáil tionachta a chur ar fáil don tionónta.

TITHÍOCHT AGUS EASTÁT CORPARÁIDEACH (AR LEANÚINT)

Amhail an 31 Nollaig 2010, ba iad na staidrimh seo a leanas a bhí i bhfeidhm don scéim RAS i gContae Chill Mhantáin:

	Iomlán amhail 31 Nollaig 2016
Aistrithe Ghníomhaireachta Deonaí	31
Líon na nAgallamh Tionónta	1567
Líon na Cigireachta Maoine	1430
Comhaontuithe Tionóntachta/ Conarthaí Sínte	675

Aistríodh 15 iarratasóir san iomlán chuig an scéim RAS in 2016 maidir le léasú tithíochta sóisialta fadtéarmach agus gearrthéarmach.

Leanadh le hiarrachtaí i rith 2016 chun léasú a chur chun cinn mar rogha tithíochta sóisialta i gCo. Chill Mhantáin. Is éard atá i gceist anseo ná maoine a léasú ón earnáil phríobháideach agus í a úsáid chun freastal ar theaghlaigh atá ar liostaí feithimh an údaráis áitiúil. Leithdháiltear maoine léasaithe do thionóntaí, de réir scéimeanna leithdháilte na n-údarás áitiúil.

Mar sin féin, níor glacadh mórán leis an scéim seo agus léasaíodh 16 aonad ar fad do Chomhairle Contae Chill Mhantáin amhail an 31 Nollaig 2016.

ICT (Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta)

Is éard atá san ICT ná tacaíocht nua tithíochta á soláthar ag údaráis áitiúla. Ciallaíonn ICT gur féidir le húdaráis áitiúla cúnaimh tithíochta a sholáthar anois do theaghlaigh atá i dteideal tacaíocht tithíochta sóisialta, lena n-áirítear go leor faighteoirí an forlíonadh cíosa fadtéarmach. Is iad na húdaráis áitiúla a íocfaidh an íocaíocht iomlán cíosa, faoin ICT, agus faoi réir teorainneacha cíosa, thar ceann an fhaighteora ICT díreach leis an tiarna talún. Íocfaidh an faighteoir ICT ranníocaíocht cíosa leis an údarás áitiúil ansin. Is cíós difreálach í an ranníocaíocht cíosa - is é sin, cíós bunaithe ar ioncam agus ar an gcumas é a íoc.

Cuirfidh ICT córas níos comhtháite ar fáil maidir le tacaíocht tithíochta agus tá sé mar aidhm aige;

- rochtain a bheith ann ar gach tacaíocht tithíochta sóisialta trí chomhlacht amháin - an t-údarás áitiúil agus
- cead a thabhairt d'fhaighteoirí tús a chur le fostaíocht lánaimeartha agus fós a dtacaíocht tithíochta a choinneáil.

Cuireadh tús leis an ICT i gComhairle Contae Chill Mhantáin an 1 Nollaig 2016.

Forbairt Eastáit

Níl an rannóg thithíochta ábalta seirbhís Forbartha eastáit a sholáthar mar gheall ar easpa foirne.

Oifigeach Idirchaidrimh Tionónta

Le linn 2016, lean an t-oifigeach idirchaidrimh Tionónta (TLP) le seirbhís tacaíochta a sholáthar d'eastáit de chuid an údaráis áitiúil sa chontae. Chomh maith le tacú le tionóntaí a raibh fadhbanna sonracha acu lena dtionóntacht, bhí ról réamhghníomhach ag an oifigeach idirchaidrimh Tionónta maidir le dul i ngleic le saincheisteanna iompair frithshóisialta de réir mar a tháinig siad chun cinn. Tugtar faoin obair seo le tacaíocht ó na Gardaí ar fud an Chontae.

Cíosanna Tithíochta

Rinneadh athbhreithniú iomlán cíosa le linn 2016. Mar thoradh air sin, tháinig méadú ar an ioncam a ghintear ó chíosanna le tuairim is €1.8 milliún in aghaidh na bliana. Tá dhá scéim um Chíos Difreálach ann i bhfeidhm anois. Is de réir Scéim Cíosanna Difreálacha Chomhairle Contae Chill Mhantáin a ríomhtar cíosanna i gCeantair Bhardasacha Chill Mhantáin agus an Inbhir Mhóir anois. Beidh an Scéim Cíosanna Difreálacha ar leith atá ag Ceantar Bardasach Bhré á coinneáil i bhfeidhm ann.

Faoi 31 Nollaig 2016, bhí tionóntaí ina gcónaí in 4,353 aonad, móide 486 aonad faoin Scéim Cóiríochta Cíosa (SCC) agus 16 aonad réadmhaoine ar léas fad- nó gearrthréimhseach. Ba é €14.3 milliún an méid iomlán a bhí le bailiú in 2016; níor bailíodh ach €12.9 milliún áfach a d'fhág €1.4 milliún i riaráiste.

Bíonn foireann an aonaid cíosanna ag obair go tréan i ndlúthpháirt le tionóntaí chun riaráistí a laghdú agus imeachtaí dlí agus díshealbhaith a sheachaint.

Deontais Tithíochta

In 2016 dámhmadh na deontais tithíochta seo a leanas do dhaoine faoi mhíchumas (DPG):

36 Deontas Oiriúnaithe Tithe	€576,272
70 Deontas Áiseanna Soghluasteachta	€345,212
56 Cúnaimh Tithíochta do Sheanáirí	€319,780
IOMLÁN	€1,241,264

Is féidir 80% den mhéid sin a fhorchúiteamh ón Roinn. Rinneadh oibreacha DPG ar 80 aonad réadmhaoine de chuid na Comhairle ar chostas €707,328. Is féidir 90% de sin a fhorchúiteamh ón Roinn.

Cóiríocht do Thaistealaithe

Tháinig baill den Choiste áitiúil Comhairliúcháin um Chóiríocht do Thaistealaithe (ITACC) le chéile go rialta in 2016. Tá cuspóirí an Phlean Cóiríochta do Thaistealaithe 2014-2018 á gcur i

TITHÍOCHT AGUS EASTÁT CORPARÁIDEACH (AR LEANÚINT)

bhfeidhm, ní a chinnteoidh go leanfar go dtí 2018 de bheith ag freastal ar riachtanais cóiríochta na dTaistealaithe a chónaíonn i gCo. Chill Mhantáin. Ar na cuspóirí sin tá pleanáil le haghaidh tithíocht chaighdeánach, láithreáin stad, grúpthithíocht, tithe tuaithe agus láithreáin sealadacha/éigeandála a sholáthar. Rinneadh athbhreithniú lár téarma ar an bPlean Cóiríochta do Thaistealaithe i Nollaig 2016.

Easpa Dídine

Is é ceann de phríomhchúraimí na rannóige é an easpa dídine a chosc. Cuireann an fhoireann easpa dídine comhairle agus tacaíocht ar fáil do dhaoine atá gan dídean nó i gcontúirt a bheith gan dídean. Oibríonn an fhoireann easpa dídine i gcomhpháirt le tiarnaí talún agus leis an bhfoireann san Aonad Cíosanna d'fhonn tionóntachtaí a choinneáil i bhfeidhm.

Tháinig an Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta isteach ar an 1 Nollaig 2016, rud a ghabhfaidh in ionad an fhorlíonta cíosa le haghaidh iarratasóirí tithíochta cáilithe nuair a chuirfear i bhfeidhm go hiomlán é. Tacaíocht úsáideach a bheidh anseo do dhaoine aonair agus do theaghlaigh nach raibh teacht acu ar an bhforlíonadh cíosa toisc go bhfuil siad fostaithe. I gcomhpháirtíocht le Clann Shíomóin, tá ionad cóiríochta faoi thacaíocht fós á chur ar fáil ag an gComhairle do dhaoine gan dídean i gCnoc Chill Mhantáin i mBaile Chill Mhantáin. Tá deichniúr ina gcónaí in aonaid idirthrémhseacha mheántacaíochta san ionad.

Bíonn an Chomhairle ag imeacht ón seanmhúnla ina gcuirtear cóiríocht éigeandála ar fáil do dhaoine gan dídean in aonaid mhóra agus, ina áit, ag dul i dtreo mhúnla dea-chleachtais ina gcuirtear an tithíocht chun tosaigh. Cur chuige ilghnéitheach atá ann lena n-áirítear aonaid níos lú atá oiriúnach do thriúr nó do cheathrar faoi thacaíocht cuairte.

Osclaíodh dhá aonad ceithre sheomra sa tSeanchúirt agus Glenthorn i mBré. Tá cóiríocht ann d'ocht ar fáil faoi thacaíocht íseal agus mheánach de réir chomhaontú ceadúnaithe ar feadh tréimhse ocht mí dhéag.

Chomh maith leis sin, tá ceathrar éagsúla agus teaghlach amháin tar éis glacadh le tionóntacht iomlán ar Shráid an Chaisleáin, Baile Chill Mhantáin, agus iad faoi thacaíocht cuairte ag foireann Chlann Shíomóin. Nuair is gá, cuireann an Chomhairle cóiríocht éigeandála ar fáil tar éis measúnú iomlán a dhéanamh ar an riachtanas.

IOMPAR AGUS BONNEAGAR BÓITHRE

An Coiste Beartais Straitéisigh

Tá cúigear Comhairleoirí Contae agus ceathrar ionadaithe ó ghrúpaí sainleasa earnála ina gcomhaltaí den Choiste Beartais Straitéisigh um Sheirbhísí Iompair, Uisce agus Comhshaoil. Tionólaíonn an Coiste Beartais Straitéisigh cruinnithe rialta i gcaitheamh na bliana ina bpléitear saincheistean náisiúnta agus áitiúla araon.

Cathaoirleach

CLlr Derek Mitchell

Comhairle Contae Chill Mhantáin

CLlr Daire Nolan

CLlr Mary McDonald

CLlr Pat Fitzgerald

CLlr Pat Doran

Gníomhaireachtaí Seachtracha

Ceardchumann

Christy Byrne, Uas.

Comhshaoil/Caomhnú

Tim Morgan, Uas.

Talmhaíocht/Feirmeoireacht

Shane O'Loughlin, Uas.

Forbairt/Tógáil

Paddy Mordaunt, Uas.

Stiúthóir Seirbhísí

Sean Quirke/Michael Geaney (A)

Oifigeach Feidhmiúcháin Sinsearach

Theresa O'Brien/Helena Dennehy

Innealtóir Sinsearach

Declan Marnane/Michael Flynn

Oifigeach Riaracháin

Margaret Malone/Allyson Minion

CUSPÓIR 1

“Soláthar iompair a chur chun cinn agus a éascú ar bhealach comhtháite d’fhonn forbairt shóisialta agus eacnamaíoch a spreagadh, i gcomhthéacs na gceistean is ábhartha a bhaineann leis an gcomhshaoil, forbairt inbhuanaithe, cuimsiú sóisialta agus sláinte agus sábháilteacht”

Sábháilteacht ar Bhóithre: Oideachas agus Cur Chun Cinn

Tionóladh an Coiste “Sábháilteacht Bóithre le chéile”, ar a bhfuil baill de na Gardaí, den tSeirbhís Dóiteáin, den Údarás um Shábháilteacht ar Bhóithre, den Údarás um Bóithre Náisiúnta agus oifigigh ó Chomhairle Contae Chill Mhantáin, ar bhonn ráithiúil in 2016 chun athbhreithniú a dhéanamh ar shábháilteacht bóithre i gContae Chill Mhantáin. Cuireadh tús leis an athbhreithniú ar an bPlean Sábháilteachta ar Bhóithre Chontae Chill Mhantáin in 2015. Is é is príomhaidhm leis an bplean seo líon na dtaismeach ar bhóithre Chontae Chill Mhantáin a laghdú agus sábháilteacht na mbóithre a fheabhsú do thiománaithe agus do choisithe le tréan oideachais, forfheidhmithe, innealtóireachta agus measúnachta. Tá an Plean Sábháilteachta ar Bhóithre Chontae Chill Mhantáin 2015-2020 ar fáil anois; is féidir teacht ar líne air ag www.wicklow.ie

IOMPAR AGUS BONNEAGAR BÓITHRE (AR LEANÚINT)

CUSPÓIR 2

“Na líonraí náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla bóithre a thógáil agus a chothabháil ar an gcaighdeán is airde agus is féidir i leith gach cineál bóthair, lena n-úsáid san am i láthair agus amach anseo agus don luach is fearr ar airgead.”

Bóthar Náisiúnta den Dara Grád, N81

Leanadh den phleanáil maidir leis na cora atá sa bhóthar N81 sa Chnoc Rua. Tá oifig Chill Dara den Údarás um Bóithre Náisiúnta ag cúnamh leis an tionscadal.

Cothabháil agus Feabhsú ar Bhóithre nach Bóithre Náisiúnta iad

Chuaigh dreamanna saothair dhíriú de chuid na gcúig cheantar bardasach (agus conraitheoirí príobháideacha, uaireanta) i mbun oibreacha cothabhála in 2016 ar bhóithre nach bóithre náisiúnta iad. Dhá chatagóir atá san obair cothabhála sin:

Is é atá i gceist le **Cothabháil Phleanáilte** ná clár na n-oibreacha a leagtar amach don bhliain tar éis comharliúcháin le foireann an Cheantair Bhardasaigh. Is iad carrbhealach agus cosán, atógáil nó athdhromchlú agus cothabháil geimhridh na fo-chatagóirí.

Is é atá sa **Cothabháil Fhrithghníomhach** gach rud nach gcuimsítear sa chothabháil phleanáilte, lena n-áirítear go príomha deisiú sclaigeanna agus obair tochailte chun córais draenála uisce a thabhairt go barr talún. D'fhéadfadh ceisteanna ó chomhaltaí nó comhfhreagras agus gearáin ón bpobal a bheith bainteach leis an gcineál seo cothabhála freisin.

Oibreacha Deontais Athchóirithe Droichead 2016

Cuireadh oibreacha i gcrích sna suíomhanna seo a leanas in 2016:

2016:

- Droichead Greenhall
- Droichead na Claise
- Droichead Bhóthar na Feá
- Droichead an Tuair Bhuí
- Droichead Bhaile an Talbóidigh
- Droichead Chomar an Dá Abhann
- Droichead an Ghrianáin

Cuireadh tograí maoinithe isteach le haghaidh na dtionscadal seo a leanas in 2017:

2017

- An Droichead Bán, Abhóca
- Droichead Ráth Droma
- Droichead Fortgranite
- Droichead Bay, Síol Éalaigh
- Droichead Cherrymount
- Droichead Ros na Sraithe, Abhóca
- Droichead Thigh na hÉille
- Droichead Roideanaí

Oibreacha Feabhsúcháin Sábháilteachta ar Chostas Íseal 2016:

Cuireadh oibreacha feabhsúcháin sábháilteachta i gcrích ar chostas íseal sna suíomhanna seo a leanas in 2016:

- Bóthar R755 Cheallúraí Uachtaraí
- Débhealach Fhearann Cheallaigh

Oibreacha Feabhsúcháin Sábháilteachta ar Chostas Íseal a Mholtar do 2017:

- Ceallúrach Uachtarach
- Bóthar/Lána an Teampaill, Na Clocha Liatha
- An tSráid Mhór/Páirc an Chaisleáin, An tInbhear Mór
- Abhóca
- Bóthar Adelaide/Bóthar Fhlórans, Bré

IOMPAR AGUS BONNEAGAR BÓITHRE (AR LEANÚINT)

CUSPÓIR 3

“Siúl, rothaíocht agus úsáid iompair phoiblí a éascú agus a chur chun cinn chun an brú tráchta a laghdú, stíleanna maireachtála níos sláintiúla a chur chun cinn agus rochtain ar shaoráidí a chur ar fáil dóibh siúd nach bhfuil tiomáint ná teacht ar iompar poiblí acu.”

Maoiniú Bainistíochta Tráchta ón Údarás Náisiúnta Iompair

Faigheann Comhairle Contae Chill Mhantáin maoiniú gach bliain ón gClár um Bearta Iompair Inbhuanaithe de chuid an Údaráis Náisiúnta Iompair le haghaidh tionscadail éagsúla. Orthu sin tá tionscadail a dhéanann an siúl, an rothaíocht agus úsáid iompair phoiblí a éascú agus a chur chun cinn. Cuidíonn na tionscnaimh seo le brú tráchta a laghdú, stíleanna maireachtála níos sláintiúla a chur chun cinn agus rochtain ar shaoráidí a chur ar fáil dóibh siúd nach bhfuil tiomáint ná teacht ar mhodhanna iompair dá gcuid féin acu.

Ar na tionscadail a fuair maoiniú ón Údarás Náisiúnta Iompair in 2016 tá:

- Rotharbhealach ón Inbhear Mór go Síol Éalaigh (cur i gcrích na planála)
- Bearta rialaithe tráchta Ghleann Dá Loch/Acomhal Ghleann Dá Loch
- Rotharbhealach Bhóthar na Trá, Bré
- Rotharbhealach Bhóthar na Móna
- Acomhal iompair phoiblí DART, Bré
- Cearnóg Mhic Liam, Baile Chill Mhantáin (dearadh críochnaithe)
- Bealach rochtana chalafort Bhaile Chill Mhantáin go dtí bealach isteach na gcoisithe chuig an stáisiún
- An tInbhear Mór – scéim coisithe agus rothaíochta ar an tSráid Mhór, ar Bhóthar Vale agus ag Acomhal Bhóthar Loch Garman
- Droichead coisithe Bhóthar na Feá, An tInbhear Mór
- Rotharbhealach Bhóthar Chill Airne
- Rotharbhealach Bhóthar Vevay
- Soláthar droichead coisithe do Scoil San Labhrás
- Feabhsúchán ar Aonad Cláraithe Feithiclí Bhealach Conglais ar an N81
- Tionscadal sábháilteachta na gCloch Liath – Chill Chomhghaill
- Síneadh Bhóthar na Trá chuig ceantar an chalafoirt, scoileanna agus an uisceadán, Bré

Ar na tionscadail ar cuireadh isteach ar mhaoiniú ón Údarás Náisiúnta Iompair lena n-aghaidh in 2017 tá:

- An Droichead Adhmaid, An tInbhear Mór, Síol Éalaigh
- Rotharbhealach Bhóthar na Móna
- Rotharbhealach Bhóthar na Trá
- Acomhal iompair phoiblí DART, Bré
- Cearnóg Mhic Liam, Baile Chill Mhantáin
- Stáisiún traenach PAR, Baile Chill Mhantáin
- Bóthar Vale – Bóthar Loch Garman – An tSráid Mhór, An tInbhear Mór
- Cosán Scoil San Labhrás

Cothabháil agus Bainistiú Páirceála

Tá páirceáil íoc agus taispeáin i bhfeidhm i mBré, sna Clocha Liatha, san Inbhear Mór agus i mBaile Chill Mhantáin. Cuireadh tús in 2015 le hathbhreithniú ar an gcóras páirceála sin le suirbhé ar shaincheisteanna páirceála íoc agus taispeáin ar fud an chontae. Tá siúl go mbeidh deireadh leis an suirbhé in 2017.

Idirchaidreamh le Soláthróirí Iompair

I gcaitheamh 2016, choinnigh Comhairle Contae Chill Mhantáin uirthi ag déanamh idirchaidrimh agus ag obair go dlúth le soláthróirí seirbhíse iompair phoiblí agus é mar phríomhaidhm aici an tseirbhís sin a chur chun feabhais i gContae Chill Mhantáin.

Rochtain do Dhaoine faoi Mhíchumas

Leanfaidh an Stiúrthóireacht Iompair agus Bonneagair Bóithre de bheith ar an eolas is déanaí faoi threoirilínte an Údaráis Náisiúnta Míchumais sa chaoi go gcuirfear caighdeán chomhlíontacha dearaidh i bhfeidhm agus go mbainfear amach an t-ardchaighdeán a chinnteoidh go mbeidh ‘rochtain ag cách’.

Sláinte agus Sábháilteacht

Caitheann an Stiúrthóireacht Iompair agus Bonneagair Bóithre an-dúthracht lena chinntiú go gcloífar le prionsabail na sábháilteachta, na sláinte agus leas an duine san ionad oibre. Chuige sin tá plananna agus beartais arna bhforbairt agus á nuashonrú i gcónaí chun ár gcuid nósanna imeachta sláinte agus sábháilteachta a fheabhsú. Cuirtear mórcláir oiliúna ar fáil don fhoireann ar bhonn leanúnach lena chinntiú go mbíonn siad ag cloí leis na rialacháin tógála agus sábháilteachta. Déantar athbhreithniú agus nuashonrú ar na Ráitis Sábháilteachta go rialta. Gabhann costais bhreise le tionscadail áirithe de bharr chur i bhfeidhm na ndea-chleachtas sláinte agus sábháilteachta sin, ach tá an Chomhairle tiomanta ina dhiaidh sin agus uile do shláinte agus do shábháilteacht a cuid fostaithe.

Bearta Leathana:

Ídiú Fuinnimh

De réir I.R. 542 den bhliain 2009 agus I.R. 426 den bhliain 2014, ceanglaítear ar gach comhlacht poiblí tuairisc bhliantúil a thabhairt ar ídiú agus ar fheidhmíocht fuinnimh. Is gá ídiú fuinnimh san earnáil phoiblí ar bhonn náisiúnta a laghdú 33% faoi 2020 nó 3% in aghaidh na bliana.

IOMPAR AGUS BONNEAGAR BÓITHRE (AR LEANÚINT)

Bearta Spárála Fuinnimh in 2016.

Cuirfear oibreacha uasghrádaithe i gcrích roimh dheireadh na dara ráithe de 2016 ar an soilsiú poiblí ar Bhóthar Loch Garman. Moltar feistis LED (70 vata) a chur in ionad feisteas SOX 135 vata, rud a mheastar a spáráilfaidh 6,300 cileavatuair in aghaidh na bliana.

Ullmhaíodh dréachtchás gnó chun lóchrainn LED a chur in ionad tuairim is 11,000 de na 16,000 solas atá sa chontae. D'fhéadfadh sin thart ar 2.2 milliún cileavatuair fuinnimh a spáráil.

Tugadh na coinníollacha pleanála ar fad chun dáta in 2016 chun úsáid a bhaint as na lóchrainn is tiosaí ar fhuinneamh atá ar fáil (LED). Dá réir sin is é beartas na Comhairle anois lóchrainn LED a chur isteach agus sin a iarraidh ar fhorbróirí príobháideacha chomh maith.

Tá fardal den soilsiú poiblí uile sa chontae nach mór críochnaithe

Tograí le haghaidh Bearta Spárála Fuinnimh do 2017

Déanfar tuilleadh forbartha ar an gcás gnó chun an soilsiú poiblí ina iomláine a aiseistiú le lóchrainn LED. Is dócha go ndéanfar sin ar bhonn réigiúnach.

Cuirfear mionoibreacha aiseistithe eile i gcrích (lóchrainn LED atá ann faoi láthair a athsholáthar) san am agus san áit is féidir.

ROADS SERVICE INDICATORS - JANUARY TO DECEMBER 2016

R1: Rátálacha san Innéasc ar Ríocht Dromchla Pábhála (PSCI)

- (a) 98.7% de Bhóithre Réigiúnacha a bheith tar éis suirbhéireachta
- (b) 98% de Phríomhbhóithre Áitiúla a bheith tar éis suirbhéireachta
- (c) 96% de Bhóithre Áitiúla den Dara Grád a bheith tar éis suirbhéireachta
- (d) 68% de Bhóithre Áitiúla den Tríú Grád a bheith tar éis suirbhéireachta

Fuair 85% de Bhóithre Réigiúnacha rátáil PSCI in 2016.

	Rátáil	
(a) Bóthar Réigiúnach	1-4	2%
	5-6	16%
	7-8	58%
	9-10	24%
(b) Príomhbhóthar Áitiúil	1-4	9%
	5-6	25%
	7-8	56%
	9-10	11%

(c) Bóthar Áitiúil den Dara Grád	1-4	11%
	5-6	25%
	7-8	51%
	9-10	12%
(d) Bóthar Áitiúil den Tríú Grád	1-4	14%
	5-6	20%
	7-8	48%
	9-10	18%

R2: Oibreacha Deontais ar Bhóithre Réigiúnacha

Fad na mBóithre Réigiúnacha a neartaíodh	9.44km
Méid an deontais RI	€983,934
Fad na mBóithre Réigiúnacha a athshéalaíodh	20.2km
Méid an deontais RM	€476,939
Fad na mBóithre Áitiúla a neartaíodh	26.71km
Méid an deontais RI	€2,063,214
Fad na mBóithre Áitiúla a athshéalaíodh	27.9km
Méid an deontais RM	€476,939

Féileacáin ar taispeáint do thiománaithe an M11

Má thiomáineann tú ar an M11 idir Ráth Naoi agus an tInbhear Mór go rialta is cinnte go ndéanfaidh na píosaí ealaíne atá curtha leis an mótarbhealach le déanaí do chroí a thógáil. Tá cúig cinn is fiche d'fhéileacáin mhóra déanta as cruach dhosmálta ar taispeáint díreach le cois an lána ó thuaidh ag Baile na Míséadach.

Rinne Comhairle Contae Chill Mhantáin an dealbhóir Mike Johnson a choimisiúnú chun an ealaín seo a chruthú faoi Scéim an Chéatadáin le haghaidh na nEalaíon. Is tionscnamh rialtais í Scéim an Chéatadáin le haghaidh na nEalaíon a tugadh isteach in 1978. Faoi scéim, is féidir 1% den chostas a ghabhann le tionscadal forbartha caipitil, bonneagair agus tógála ar bith atá maoinithe ag an bpobal a leithdháileadh chun saothar ealaíne a choimisiúnú suas go €64,000 ar a mhéad. Ó 1997 i leith tá an scéim ar fáil le haghaidh gach tionscadal caipitil sna ranna rialtais ar fad.

Tar éis dianphróiseas roghnúcháin leis an seacht dtogra is fiche a fuarthas faoi Scéim an Chéatadáin le haghaidh na nEalaíon, ba é togra Mike rogha na Comhairle. D'oibrigh Mike i ndlúthpháirt le páistí scoile áitiúla agus le rannpháirtithe ón bpobal chun an fhís a bhí aige – féileacáin Bhaile na Míséadach – a fhíorú. €60,000 a chosain an tionscadal. Tá aird tiománaithe agus paisinéirí tarraingthe ag na dealbha go cinnte agus tá aiseolas thar a bheith dearfach faighte go nuige seo faoin ealaín phoiblí seo.

Oibreacha Cosanta an Chósta ag an Muirbheach, Baile Chill Mhantáin

In 2016, fuair Comhairle Contae Chill Mhantáin maoiniú méadaithe €450,000 ó Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) faoin Scéim um Chosaint an Chósta agus um Oibreacha Maolaithe ar Thuilte Beaga. Ceadáíodh an maoiniú sin i bhfianaise an damáiste shuntasaigh a rinneadh stoirmeacha ar an gcósta ag an Muirbheach. Tá na hoibreacha sin críochnaithe.

STIÚRTHÓIREACHT SEIRBHÍSÍ UISCE, FUÍOLLUISCE AGUS COMHSHAOIL

CUSPÓIR

"Saoraidí uisce óil agus fuíolluisce a sholáthar agus a chothabháil chun freastal ar an éileamh anois agus amach anseo, de réir phrionsabal na forbartha inbhuanaithe"

impeallacht nádúrtha Chontae Chill Mhantáin a chosaint agus a fheabhsú de réir phrionsabail fhorbartha inbhuanaithe agus cothroime, i gcomhar le hearnálacha uile an phobail, de réir bheartais agus chlár náisiúnta agus AE.

Réamhrá

Déileálann Rannóg Seirbhísí Uisce agus Fuíolluisce Chomhairle Contae Chill Mhantáin le réimse leathan ábhar atá dúshlánach go maith ó thaobh cúrsaí foirne agus airgeadais de. Orthu sin tá:

- C01 Oibriú agus cothabháil an tsoláthair uisce
- C02 Oibriú agus cothabháil an chórais cóireála fuíolluisce
- C03 Bailiú táillí uisce agus fuíolluisce
- C04 Oibriú agus cothabháil leithreas poiblí
- C05 Riaradh suiteálacha grúpa agus príobháideacha
- C06 Tacaíocht leis an gClár Caipitil Uisce
- C07 Seirbhísí gníomhaireachta agus forchúitimh
- E01 Oibriú, cothabháil agus iarchúram ar láithreáin líonta talún
- E02 Oibriú agus cothabháil shaoraidí aisghabhála agus athchúrsála
- E03 Oibriú agus cothabháil shaoraidí dramhaíola go fuinneamh
- E04 Soláthar seirbhísí bailiúcháin dramhaíola
- E05 Bainistíocht bruscair
- E06 Glantachán sráideanna
- E07 Rialacháin dramhaíola, a monatóireacht agus a bhforfheidhmiú
- E08 Pleanáil bainistíochta dramhaíola
- E09 Cothabháil reiligi
- E10 Sábháilteacht struchtúr agus suíomhanna
- E11 Oibriú na seirbhíse dóiteáin
- E12 Cosc dóiteáin
- E13 Cáilíocht agus truailliú uisce, aeir agus torainn
- F03 Oibriú suíomhanna fóillíochta faoin aer
- G02 Oibriú agus cothabháil chuanta agus chalafort
- G03 Cosaint an chósta agus oibreacha maolaithe ar thuilte
- G04 Seirbhísí tréidliachta
- H07 Oibriú trádála margaidh agus corrrhádála

An Coiste Beartais Straitéisigh (SPC)

Tá cúigear Comhairleoirí Contae agus ceathrar ionadaithe ó ghrúpaí sainleasa eárnála ina gcomhaltaí den Choiste Beartais Straitéisigh um Sheirbhísí Iompair, Uisce agus Comhshaoil. Tionólaíonn an Coiste Beartais Straitéisigh cruinnithe rialta i gcaitheamh na bliana ina bpléitear saincheisteanna náisiúnta agus áitiúla araon.

- Clr Derek Mitchell
- Clr Daire Nolan
- Clr Mary McDonald
- Clr Pat Doran
- Clr Pat Fitzgerald
- Tim Morgan – Comhshaoil/Caomhnú
- Shane O'Loughlin – Talmhaíocht/Feirmeoireacht
- Paddy Mordaunt – Forbairt/Tógáil
- Christy Byrne – Ceardchumann

Feidhmeannaigh

Stiúrthóir Seirbhísí Iompair

Sean Quirke

Stiúrthóir Seirbhísí Uisce agus Comhshaoil

Michael Geaney

Oifigeach Feidhmiúcháin Sinsearach

Helena Dennehy

Innealtóir Sinsearach

Michael Flynn

Tionóladh trí chruinniú den Choiste Beartais Straitéisigh in 2016.

Pléadh na réimsí beartais seo a leanas agus rinneadh athbhreithniú ar an obair a chuir an Coiste Beartais Straitéisigh roimhe seo i gcrích:

- Iarnród Éireann – Tuairisc chun dáta ar chlár ama leasaithe
- Tuairisc ghinearálta chun dáta ar an mbeartas reiligi
- Tionscadal soláthair uisce – Réigiún an Oirthir agus Lár-Tíre – Taisceadh chuig Uisce Éireann
- Tuairisc chun dáta ar oibríochtaí saincheadúnais – Carrchlóis phoiblí an Bhriotáis agus Ghleann Dá Loch
- Athbhreithniú ar an luasteorainn náisiúnta
- An tÚdarás Náisiúnta Iompair – Tuairisc chun dáta ar Straitéis Iompair Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2016-2035
- Tabhairt isteach bhailiú dramhaíola a ioctar de réir meáchain
- Feasacht fuinnimh agus athrú aeráide
- Pleananna tuilte CFRAMS
- An Ciste Bonneagair Áitiúil um Sheachadadh Tithíochta a Ghníomhachtú (LIHAF)
- Staidéar ar bhealach an M11/N11 mar chuid den ghréasán tras-Eorpach iompartha (TEN-T)
- Pleananna bliantúla soláthair seirbhíse

STIÚRTHÓIREACTH SEIRBHÍSÍ UISCE, FUÍOLLUISCE AGUS COMHSHAOIL (AR LEANÚINT)

SEIRBHÍSÍ UISCE AGUS FUÍOLLUISCE

Ar 1 Eanáir 2014, ghlac Uisce Éireann freagracht as saoráidí uisce agus fuíolluisce a sholáthar agus a chothabháil ar fud na tíre. Rinne Comhairle Contae Chill Mhantáin comhaontú seirbhíse chun feidhmeanna eolais maidir le seirbhísí uisce a chur ar fáil do Uisce Éireann, rud a shainmhíniú agus a thugann creat le haghaidh comhchaidreamh agus soláthar na seirbhíse sin thar thréimhse 12 bhliain.

Tá Uisce Éireann freagrach as an réimsí seo a leanas:

- C01 Oibriú agus cothabháil an tsoláthair uisce
- C02 Oibriú agus cothabháil an chórais cóireála fuíolluisce
- Beidh Cáilíocht Uisce agus Fuíolluisce, ar ghné roimhe seo den Rialú ar Thruailliú agus a Fhorfheidhmiú, faoi chuimsiú C01 agus C02 anois
- C03 Bailiú táillí uisce agus fuíolluisce
- C06 Tacaíocht leis an gClár Caipitil Uisce
- C07 Seirbhísí gníomhaireachta agus forchúitimh

Leanfaidh Comhairle Contae Chill Mhantáin de bheith freagrach as na réimsí seo a leanas:

- C04 Oibriú agus cothabháil leithreas poiblí
- C05 Riaradh suiteálacha grúpa agus príobháideacha

Oibriú agus Cothabháil an tsoláthair Uisce Oibriú agus Cothabháil an chórais Cóireála Fuíolluisce

Is iad príomhdhualgais rannóg oibrithe agus cothabhála Seirbhísí Uisce:

- Saoráidí soláthair uisce agus cóireála fuíolluisce a oibriú agus a chothabháil ar ardchaighdeán agus na seirbhísí ardchaighdeán sin a chur ar fáil fós féin i gContae Chill Mhantáin in éineacht le cuspóirí agus riachtanais an chomhaontaithe seirbhíse agus an phlean bhliantúil seirbhíse a bhaint amach i gcomhar le Uisce Éireann
- Cinnte a dhéanamh de go gcoinneoidh scéimeanna poiblí uisce agus fuíolluisce ag feidhmiú go héifeachtach agus go héifeachtúil
- Luach an uisce óil a chur chun cinn trí chlár feasachta poiblí agus leanúint den Scéim Caomhnaithe Uisce a chur i bhfeidhm

Cáilíocht Uisce agus Fuíolluisce – Rialú ar Thruailliú agus a Fhorfheidhmiú

Thar ceann Uisce Éireann, leanann Comhairle Contae Chill Mhantáin de bheith ag rialú agus ag déanamh monatóireachta ar thruailliú uisce agus fuíolluisce i gcomhréir leis an reachtaíocht agus le rialacháin an AE.

Bailiú Táillí Uisce agus Fuíolluisce

De réir bheartas praghsála na seirbhísí náisiúnta uisce, is gá táillí uisce agus fuíolluisce a ghearradh ar gach custaiméir tráchtála

ar bhonn úsáide méadraithe. Thar ceann Uisce Éireann, choinnigh Comhairle Contae Chill Mhantáin uirthi ag billeáil gach úsáideoir tráchtála in 2016.

Aistríodh méadrú agus billeáil tráchtála chuig Uisce Éireann ina iomláine i Meán Fómhair 2016.

Tacaíocht leis an gClár Caipitil Uisce

An Plean Straitéiseach Seirbhísí Uisce (WSSP)

De réir Alt 33 den Acht um Sheirbhísí Uisce (Uimh. 2), ní mór d'Uisce Éireann Plean Straitéiseach Seirbhísí Uisce a ullmhú a rianóidh cuspóirí Uisce Éireann maidir le seirbhísí uisce a sholáthar suas go dtí an bhliain 2040.

Leagtar amach sa Phlean Straitéiseach Seirbhísí Uisce (WSSP) na straitéisí is gá dúinn mar thír a chur i bhfeidhm sa ghearrthréimhse, sa mheántréimhse agus san fhadtréimhse chun a chinntiú go mbeidh uisce sábháilte ann le n-ól, go gcosnófar an comhshaol ar an drochthionchar a imríonn doirteadh fuíolluisce air agus go mbeidh córais nua-aimseartha éifeachtúla ann a fhreastalaíonn ar riachtanais chustaiméirí, a chuireann le fás geilleagrach agus a thugann luach ar airgead. Pléann an cháipéis leis na sé phríomhthéama seo a leanas: seirbhís do chustaiméirí, uisce óil glan sábháilte, cóireáil éifeachtach ar fhuíolluisce, comhshaol inbhuanaithe, tacaíocht le fás geilleagrach agus infheistíocht le haghaidh na todhcháí. Is féidir tuilleadh sonraí a fháil ar water.ie

Leanann Comhairle Contae Chill Mhantáin uirthi ag tacú leis an réimse gníomhaíochta sin.

Seirbhísí Gníomhaireachta agus Forchúitimh

Coinnítear cuntas sa réimse seo ar na ceangail leis an líonra poiblí uisce agus séarachais. Déanfaidh Uisce Éireann athbhreithniú ar iarratais ar cheangail go luath sa chéim pleanála.

Oibriú agus Cothabháil Leithreas Poiblí

Áirítear leis seo oibriú leithreas poiblí in Áth na Sceire, sna Clocha Liatha, sa Tóchar, i nGleann Dá Loch agus i mBaile Coimín. Cuimsíonn sin trí cinn de shaoráidí uathoibrithe. Fanann Comhairle Contae Chill Mhantáin freagrach as an réimse seo.

STIÚRTHÓIREACHT SEIRBHÍSÍ UISCE, FUÍOLLUISCE AGUS COMHSHAOIL (AR LEANÚINT)

Riaradh Suiteálacha Grúpa agus Príobháideacha

Fanann údaráis áitiúla Chontae Chill Mhantáin freagrach as an réimse seo den oibriú lena n-áirítear:

- Soláthar uisce do thithe príobháideacha a riaradh tríd an gcóras deontais um thoibreacha
- Grúpscéimeanna uisce a chur chun cinn trí mhaoiniú a lorg faoin gClár Uisce Tuaithe náisiúnta agus na scéimeanna sin a chur chun cinn ar bhonn tosaíochta.

Córais Cóireála agus Diúscartha Fuíolluisce le Freastal ar Thithe Aonair

Is é an rud is mó is cúis le cur i bhfeidhm an chórais clárúcháin agus cigireachta do dhabhcha séarachais ná sláinte an phobail agus an comhshaoil a fheabhsú agus a chosaint agus cinnte a dhéanamh de go gcomhlíontar rialú Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i gcoinne Éirinn i mí Dheireadh Fómhair 2009 maidir le fuíolluisce as dabhcha séarachais agus as córais eile fuíolluisce ar an láthair a chóireáil.

Cuireadh tús le clár ú na gcóras cóireála fuíolluisce tí in 2012 agus lena gcigireacht in 2013. Tá breis agus 10,000 aonad réadmhaoine cláraithe sa chontae.

SEIRBHÍSÍ COMHSHAOIL

Nós Imeachta maidir le Gearáin

Fuair Seirbhísí Uisce agus Comhshaoil 2,274 gearán san iomlán in 2016 maidir le dramhaíl, bruscar, truailliú uisce, torainn agus aeir, fuíolluisce, agus nithe ilchineálacha.

BAINISTÍOCHT DRAMHAÍOLA

In 2012, rinneadh measúnú ar Phlean Bainistíochta Dramhaíola 2007 agus moladh go raibh gá le plan nua. Cinneadh in 2013 go ngabhfaidh Contae Chill Mhantáin isteach le Réigiún an Oirthir agus Lár-Tíre, ar réigiún nua é chun críche bainistíochta dramhaíola. Foilsíodh Plean Bainistíochta Dramhaíola nua do Réigiún an Oirthir agus Lár-Tíre in 2015. Tá baill foirne

Chomhairle Contae Chill Mhantáin ina gcomhaltaí de ghrúpa stiúrtha an Phlean Réigiúnaigh Bainistíochta Dramhaíola. Ó 2012 i leith is í Comhairle Contae Uíbh Fhailí a bhainistíonn na ceadanna bailithe dramhaíola ar fad. Cabhraíonn sin le cúrsaí forfheidhmiúcháin dramhaíola mar tá na feithiclí uile atá ceadaithe dramhaíl a bhailiú i gContae Chill Mhantáin liostaithe i mbunachar sonraí lárnach.

Bunaíodh oifig réigiúnach forfheidhmiúcháin dramhaíola i gComhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath in 2015. Is ann a leagfar amach spriocanna forfheidhmiúcháin le go mbeidh údaráis áitiúla an réigiúin ar aon chur chuige amháin maidir le dumpáil mhídhleathach.

Tá síneadh go dtí 2018 curtha leis an díolúine a fhaigheann feirmeoirí a ligeann dóibh dramhaíl ghlas a dhó chun tairbhe na talmhaíochta.

Foireann Forfheidhmiúcháin Dramhaíola

Tá an Fhoireann Forfheidhmiúcháin Dramhaíola tiomanta don reachtaíocht bainistíochta dramhaíola a fhorfheidhmiú agus is mór a luach don chontae.

Chuaigh an fhoireann i ngleic le gearáin faoi chúrsaí dramhaíola, bruscair agus loiscithe in 2016 agus d'éirigh leo go leor daoine a ionchúiseamh faoin Acht um Bainistiú Dramhaíola, 1996, ar gearradh fineálacha suas go €3000 orthu móide costais €1500. Gearradh 213 cinn d'fhineálacha bruscair in 2016.

Saoráidí Athchúrsála

Tháinig laghdú 25% ar an méid tonnaí ábhair in-athchúrsáilte a bhailigh Comhairle Contae Chill Mhantáin idir 2007 to 2013. Chuaigh an laghdú sin ar an gcothrom den chéad uair in 2014 agus chun feabhais a thuilleadh in 2015 agus 2016.

Tharla go raibh 2016 ar cheann de na blianta ba ghnóithí againn le tamall anuas; bhí gach ionad athchúrsála i gContae Chill Mhantáin chun cinn ar an méid tonnáiste a tugadh isteach roimhe sin. Chuaigh 3981 tonna ábhair in-athchúrsáilte trí na

STIÚRTHÓIREACTH SEIRBHÍSÍ UISCE, FUÍOLLUISCE AGUS COMHSHAOIL (AR LEANÚINT)

hionaid in 2016.

Rinneadh tuilleadh infheistíochta sna hionaid i bhfoirm comharthaíochta nua a chabhraíonn leis an bpobal a gcuid ábhair a scagadh agus a chur san áit cheart. Nuashonraítear an t-eolas faoi na hionaid athchúrsála agus faoin athchúrsáil i gcoitinne go leanúnach sna meáin thraidisiúnta agus shóisialta araon.

Reáchtáladh bailiúcháin dramhaíola guaisí tí i mBré, Baile Chill Mhantáin, Abhóca agus Baile Coimín in 2016. Tá buansaoráidí diúscartha péinte le fáil in ionaid athchúrsála Bhré agus an Inbhir Mhóir.

Tá saoráidí athchúrsála ag gach ceann de shuíomhanna corparáideacha Chomhairle Contae Chill Mhantáin. Ghlac an Chomhairle páirt freisin i mbailiú ábhair in-athchúrsáilte ó bhreis agus 40 banc buidéal ar fud an chontae in 2016.

Leanann Comhairle Contae Chill Mhantáin de bheith ag tacú le hIonad Athchúrsála Pobail Thigh na hÉille.

PURE (Cosaint Ardtailte agus Timpeallachtaí Tuaithe)

Is tionscadal comhshaoil é PURE (Cosaint Ardtailte agus Timpeallachtaí Tuaithe) a bunaíodh chun an méadú ar dhumpáil/dhiúscairt mhídhleathach in ardtailte Chill Mhantáin agus Áth Cliath a chomhrac. Seoladh an tionscadal go hoifigiúil i Meán Fómhair 2006.

Ar an 21 Nollaig 2016, d'fhógair an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, Denis Naughten TD, go mbeadh fad trí bliana eile á chur leis an tionscadal PURE ó 2017 go 2019. Tabharfaidh an tAire maoiniú €115,000 in aghaidh na bliana chun tacú leis an tionscadal thar an tréimhse trí bliana sin..

Feasacht agus Oideachas Comhshaoil

Díríonn feasacht agus oideachas comhshaoil ar shlí mhaireachtála inbhuanaithe, rud a chlúdaíonn príomhthéamaí amhail an dramhaíl, an bruscar agus caomhnú fuinnimh agus uisce.

Ar cheann de na príomhaidhmeanna atá leis sin tá spreagadh an phobail chun páirt a ghlacadh sa bhainistíocht comhshaoil go háitiúil agus tuilleadh freagrachta a ghlacadh aisti. Bíonn an oifig feasachta comhshaoil ag obair le grúpaí pobail amhail coiste na mBailte Slachtmhara, cumainn áitritheoirí agus clubanna agus grúpaí óige chun cainteanna a thabhairt, seirbhís comhairliúcháin a chur ar fáil agus cláir comhpháirtíochta a sholáthar a dhíríonn isteach go sonrach ar shaincheisteanna áitiúla. Thacaigh an oifig feasachta comhshaoil le tionscadail áitiúla comhshaoil tríd an scéim deontais Chlár 21 Áitiúil agus trí na dámhachtainí comhshaoil bliantúla.

Tugadh aitheantas leis na dámhachtainí sin don méid ar chuir grúpaí áitiúla leis na réimsí seo a leanas: an tSráid Mhór shlachtmhar, eastáit shlachtmhara, cúram cósta, íoslaghdú dramhaíola, turasóireacht inbhuanaithe agus fiadhúlra agus áiseanna nádúrtha.

Ar réimsí den fheasacht agus den oideachas comhshaoil a clúdaíodh agus a cuireadh chun cinn in 2016 tá:

- Clár na Scoileanna Glasa/an Bhrait Ghlais
- Comhairle agus oiliúint i leith Chomórtas na mBailte Slachtmhara
- Oideachas pobail
- Ceardlanna múirínithe
- Garraíodóireacht phobail
- Gníomhaíochtaí samhraidh/trá brait ghóir do pháistí
- Comórtais comhshaoil
- Cláir chun dramhaíl a chosc agus a athúsáid
- Malartú leabhar scoile
- Athchúrsáil shéasúrach, tráchtála agus scoile
- Cláir um Maireachtáil Inbhuanaithe Náisiúnta agus Pobail Ghlasa
- Athchúrsáil agus bainistíocht fuinnimh inmheánach i bhfoirgnimh an Chontae
- An tascfhórsa náisiúnta um bruscar guma
- Siúlóirí glasa madraí
- Clár Taispeántais um Dramhaíl a Chosc

Bainistíocht Fuinnimh

De réir I.R. 542 den bhliain 2009 agus I.R. 426 den bhliain 2014, ceanglaítear ar gach comhlacht poiblí tuairisc bhliantúil a thabhairt ar ídiú agus ar fheidhmíocht fuinnimh. Is é an sprioc ídiú fuinnimh a laghdú 33% faoi 2020, rud atá bunaithe ar spárálacha cileavatuair (kWh) seachas airgid. Faoi láthair, tá Comhairle Contae Chill Mhantáin i ndiaidh 10.5% den sprioc sin a bhaint amach.

Bhunaigh Comhairle Contae Chill Mhantáin foireann feasachta fuinnimh in 2016. I gcomhar le hÚdarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI), ghlac an Chomhairle páirt i gclár rannpháirtíochta sa phobal. Ullmhaíodh straitéis feasachta fuinnimh agus plean gnímh do Chomhairle Contae Chill Mhantáin, a bhfuil sé mar aidhm aici feachtas trí bliana a reáchtáil idir 2016 agus 2019.

Féachann an grúpa feasachta fuinnimh leis na nithe seo a leanas a dhéanamh go príomha:

- baill foirne a spreagadh chun fuinneamh agus airgead a spáráil
- acmhainní a úsáid ar bhealach níos éifeachtúla
- dea-thorthaí comhshaoil go háitiúil agus go domhanda a chur chun cinn
- tuiscint na foirne ar chúrsaí fuinnimh a fheabhsú

STIÚRTHÓIREACTH SEIRBHÍSÍ UISCE, FUÍOLLUISCE AGUS COMHSHAOIL (AR LEANÚINT)

- fuinneamh a spáráil ag baile
- Feasacht a ardú le go bhfeabhsófar caighdeán na dtionscadal agus na gclár chomh maith leis an tuiscint ar chúrsaí fuinnimh
- caidreamh poiblí níos fearr a dhéanamh ar son na Comhairle Contae

Beidh Comhairle Contae Chill Mhantáin ag glacadh páirt freisin san fheachtas chun Cumhacht ag an Obair a Bharrfheabhsú, a gcuirfear tús leis in 2017. Tiocfaidh an clár sin sna sála ar an gclár feasachta agus is leis a thosófar ag cur go leor de na smaointe iontacha atá ag an bhfoireann faoin éifeachtúlacht fuinnimh i bhfeidhm.

Rialú ar Thruailliú

Tá Comhairle Contae Chill Mhantáin tiomanta d'fhorfheidhmiú docht ar an reachtaíocht rialaithe ar thruailliú. Tá brú mór ar acmhainní airgeadais agus foirne i gComhairle Contae Chill Mhantáin faoi láthair de bharr an mhéadaíthe atá ag teacht ar an reachtaíocht sin. Is é plean RMCEI (Critéir Íosta Inmholta um Chigireacht Comhshaoil) is bonn le rialú ar thruailliú comhshaoil.

Tá clár an tsuirbhé feirmeacha fós á fheidhmiú ag an gComhairle. Faoin gclár, rátaítear na feirmeacha de réir an mhéid atá siad i gcomhlíonadh le nithe amhail úsáid leasacháin, dramhaíl feirme agus ainmhithe, umar sciodair agus uisce thruaillithe agus clóis oscailte. Déantar sárúithe tromchúiseacha a thuairisciú leis an Roinn Talmhaíochta, Iascaigh agus Bia agus d'fhéadfaí an íocaíocht aonair feirme a laghdú mar phionós.

Forbraíodh pleananna gnímh le haghaidh fo-dhobharcheantair na gceantar abhantraí agus cuireadh i bhfeidhm iad ar bhonn tosaíochta. Bhí na bearta feabhsúcháin agus cosanta dobharlaigh á n-oibriú i gcaitheamh 2016.

Baineann an Chomhairle leas as an Scéim Cosanta Screamhuisce agus measúnacht timpeallachta á déanamh aici ar fhorbairtí i gCo. Chill Mhantáin.

De réir rialacháin nua a tugadh isteach in 2012, próiseálann an Chomhairle iarratais ar dheimhnithe chun rialú a dhéanamh ar astaíochtaí comhdhúl orgánach so-ghalaithe a eascraíonn as suiteálacha amhail tirimghlantóirí agus bailchríochnaitheoirí feithiclí. Rinne Comhairle Contae Chill Mhantáin cigireachtaí chun Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Suiteálacha agus Gníomhaíochtaí a Úsáideann Tuaslagóirí Orgánacha) 2012 agus Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Péinteanna, Táirgí agus Gníomhaíochtaí Bailchríochnaithe Feithiclí) 2012 a chur i bhfeidhm.

Tá dul chun cinn á dhéanamh i ngach réimse eile den rialú ar thruailliú, lena n-áirítear:

- Na Rialacháin um Aisbhaint Uisce Dromchla 1989
- Rialacháin (Uisce Óil) an Aontais Eorpaigh (Uimh.122) 2014
- An Treoir um Níotráití 1991 agus na Rialacháin um Dhea-Chleachtais Talmhaíochta 2011
- Na Rialacháin um Fuíolluisce Uirbeach 1998 agus 2001
- An Treoir um Éisc Fionnuisce agus na Rialacháin um Uiscí Salmainidí 1988
- An Chreat-Treoir Uisce 2000
- Na Rialacháin um Chuspóirí Cáilíochta Comhshaoil le haghaidh Uisce Dromchla 2009
- Na Rialacháin um Chuspóirí Cáilíochta Comhshaoil le haghaidh Screamhuisce 2010
- An Scéim Cosanta Screamhuisce
- An tAcht um Thruailliú Aeir 1987, Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Suiteálacha agus Gníomhaíochtaí a Úsáideann Tuaslagóirí Orgánacha) agus Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Péinteanna, Táirgí agus Gníomhaíochtaí Bailchríochnaithe Feithiclí) 2012
- Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Dea-chleachtais Talmhaíochta um Uiscí a Chosaint) 2014
- Rialacháin an Aontais Eorpaigh um Cháilíocht Uisce Snámha 2008

Uisce Óil

Tugadh isteach rialacháin leasaithe uisce óil faoi Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Uisce Óil) 2014. Mar chuid dá sainchúram mar údarás maoirseachta ar sholáthar príobháideach uisce, déanann an Chomhairle monatóireacht ar an soláthar sin agus éilíonn sí bearta feabhais i gcás easpa cáilíochta. In 2016, dhírigh Comhairle Contae Chill Mhantáin isteach ar bheith ag obair le húinéirí an tsoláthair phríobháidigh uisce chun an caighdeán a fheabhsú. Bhíothas in ann deireadh a chur le roinnt fógraí fiuchta uisce dá bharr.

Uiscí Snámha

Tá 6 limistéar snámha aitheanta i gContae Chill Mhantáin. Lean an Chomhairle le monatóireacht a dhéanamh orthu sin agus ar limistéir eile a úsáidtear go coitianta in 2016. Taispeántar an stádas monatóireachta uisce ag tránna agus ar an suíomh idirlín 'Splash' fad an tséasúir, ón 1 Meitheamh go dtí an 15 Meán Fómhair gach bliain. Bhí idir chaighdeán maith agus

STIÚRTHÓIREACHT SEIRBHÍSÍ UISCE, FUÍOLLUISCE AGUS COMHSHAOIL (AR LEANÚINT)

chaighdeán sármhaith uisce snámha sna 6 limistéar snámha aitheanta in 2016.

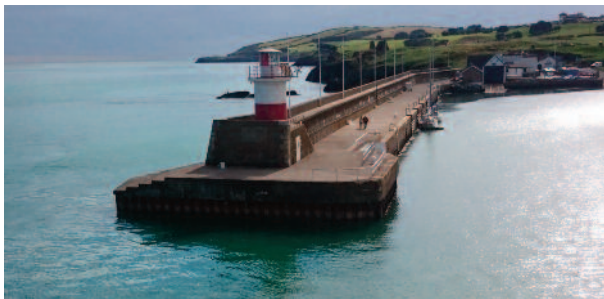
Brait Ghorma

Choinnigh Comhairle Contae Chill Mhantáin na brait ghorma eile a bhí aici in 2016 ag Cuan an Bhriotáis Theas, Cuan an Bhriotáis Thuaidh agus Trá na gCloch Liath Theas. Rinneadh iarratas ag deireadh 2016 go gcuirfí trá Bhré isteach i gClár an Bhrait Ghoirm do 2017 agus tá súil againn go mbeidh ceithre thrá álainn brait ghoirm á n-oibriú ag an gComhairle ar feadh na mblianta le teacht.

CUANTA AGUS CALAFOIRT

Calafort Chill Mhantáin

I mí Lúnasa 2016 tháinig calafort Chill Mhantáin faoi rialú Chomhairle Contae Chill Mhantáin. Is é calafort Chill Mhantáin an chéad cheann de chúig calafort atá ainmnithe mar 'chalafoirt a bhfuil tábhacht réigiúnach leo' le teacht faoi rialachas údarais áitiúil de réir Bheartas Náisiúnta na gCalafort 2013.

Cé Chalafoirt Chill Mhantáin

Calafort Chill Mhantáin

Tá go leor gníomhaíochta tráchtála i gCalafort Chill Mhantáin chomh maith le pobal atá meabhrach ar chúrsaí mara. Cuimsíonn sin réimse leathan úsáideoirí ar mian leo an calafort a fheiceáil ag dul chun feabhais agus fáis. Beidh Calafort Chill Mhantáin tábhachtach don réigiún i gcónaí

mar mhol dáileacháin lastais agus beidh ról níos mó aige i gcúrsaí turasóireachta agus fóillíochta mara. Beidh léirtheascúint ag an gComhairle ar thábhacht na tráchtála sin agus cruthóidh sí timpeallacht inar féidir le cuideachtaí éagsúla an chalafoirt leas a bhaint as na saoráidí atá bunaithe ann, as infrastruchtúr an chalafoirt agus as bealaí rochtana thar talamh d'fhonn borradh a chur faoin ngeilleagar mara.

Ó ghlac sí seilbh ar Chalafoirt Chill Mhantáin, tá Comhairle Contae Chill Mhantáin tar éis measúnachtaí riosca a dhéanamh air agus ráiteas nua sábháilteachta a eisiúint le haghaidh úsáideoirí an chalafoirt. Tabharfaidh an Chomhairle oiliúint ionduchtúcháin isteach dóibh siúd a oibríonn sa chalafoirt, a úsáideann é agus a thugann cuairt air. Bhí fadhbanna ann le fada maidir le soilse loingseoireachta atá réitithe anois, agus tá an Chomhairle tar éis saoráidí bailiúcháin dramh-ola agus scagairí ola a chur isteach ann le haghaidh úsáideoirí an chalafoirt.

Calafort an Inbhir Mhóir

Leanadh leis an hoibreacha feabhsúcháin agus uasghrádaithe ar Chalafoirt an Inbhir Mhóir. Faoi Chlár Bonneagair Chósta na gCuanta lascaigh 2016, fuarthas maoiniú chun obair leachtmhoirtéalaithe a dhéanamh chun saoirseacht bhalla abhann na Cé Thuaidh san Inbhear Mhór a chobhsú agus a láidriú. Tháinig méadú i mbliana ar líon na n-árthach pléisiúir a tháinig go Calafort an Inbhir Mhóir. Tá thart ar 20 leaba ancaire ar fáil do na luaimh chuairte sin.

Tá an fhoireann speisialaithe seo a leanas curtha ar fáil ag an gComhairle le plé le hacmhainní chuanta agus chalafoirt an Chontae: oifigeach sinsearach muirí, oifigeach muirí, beirt bhall foirne riaracháin, innealtóir feidhmiúcháin agus oibrí ginearálta.

REILIGÍ

Tá 32 reilig faoi rialú na Comhairle á n-úsáid faoi láthair. Fostaíonn an Chomhairle cláraitheoirí páirtaimseartha chun uaigheanna a dhíol agus clár na n-adhlacthaí a choimeád. I gcás go bhfuil móroibreacha cothabhála de dhíth a dteastaíonn innealra, etc. lena n-aghaidh, is í an Chomhairle a dhéanann iad i gcomhar le hinnealtóirí an cheantair.

Chuir an Coiste Beartais Straitéisigh um Sheirbhísí Iompair, Uisce agus Comhshaoil tús le hathbhreithniú iomlán ar bheartas adhlactha an Chontae ina iomláine in 2015 agus leanadh den obair sin i gcaitheamh 2016. Bíonn monatóireacht á dhéanamh go leanúnach ar gach reilig.

STIÚRTHÓIREACHT SEIRBHÍSÍ UISCE, FUÍOLLUISCE AGUS COMHSHAOIL (AR LEANÚINT)

AN tSEIRBHÍS DÓITEÁIN AGUS PLEANÁIL ÉIGEANDÁLA

Pleanáil Mhóréigeandála

Tá Comhairle Contae Chill Mhantáin mar chuid den Réigiún Thoir um Pleanáil Éigeandála mar aon le hÚdarás Áitiúla Bhaile Átha Cliath agus Chill Dara. Oibríonn Meitheal Réigiúnach le hionadaithe ó údarás áitiúla an réigiúin, ón nGarda Síochána agus ó Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte sa Réigiún Thoir chun pleanáil éigeandála an réigiúin a chomhordú.

Tá Coiste Bainistíochta Móreigeandála bunaithe i gComhairle Contae Chill Mhantáin ar a bhfuil baill foirne sinsearachas as rannáin uile Chomhairle Contae Chill Mhantáin agus as na húdaráis baile. Reachtáladh cruinnithe rialta in 2016 agus tá an coiste ag leanúint air ag díriú ar athbhreithniú leanúnach ar phleanáil mhóréigeandála mar aon le hoiliúint chuig a sholáthar i ngnéithe éagsúla den phleanáil sin.

Ar na réimsí eile gníomhaíochta sa tSeirbhís Dóiteáin a cuireadh chun cinn in 2016 tá:

- Cigireacht ar hiodraint dóiteáin
- Cigireachtaí agus forfheidhmiú de réir na nAchtanna Seirbhíse Dóiteáin 1981 agus 2003 – rinneadh 97 cigireacht in 2016
- Measúnachtaí ar dheimhneithe sábháilteachta ó dhóiteáin agus ar theastais rochtana do dhaoine faoi mhíchumas de réir na Rialachán Rialaithe Tógála 1997 agus 2009 – fuarthas agus próiseáladh 70 iarratas ar dheimhniú sábháilteachta ó dhóiteáin in 2016
- Sábháilteacht an phobail ó dhóiteáin
- Oiliúint phearsanra na seirbhíse dóiteáin

SEIRBHÍSÍ TRÉIDLIACHTA

Sábháilteacht Bia

Mar ghníomhaire oifigiúil de chuid Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (FSAI), cuireann Comhairle Contae Chill Mhantáin seirbhís rialaithe bia ar fáil le haghaidh 3 sheamlas agus 6 áitreabh feola ísealacmhainne sa Chontae. Is iad Cigirí Tréidliachta na Comhairle a dhéanann na cigireachtaí. Cuireadh tús i lár na bliana 2016 le comhaontú nua seirbhíse a mhairfidh trí bliana.

Rialú Madraí

Cuireann an ISPCA seirbhís rialaithe madraí ar fáil ar son Chomhairle Contae Chill Mhantáin. Tá beirt mhaor madraí agus cúntóir conchró amháin fostaithe chun an tseirbhís sin a oibriú, rud atá lonnaithe sa phóna madraí i Ráth Droma. Chun líon na

gcoileán gan éileamh a laghdú, tá scéim neodraithe fóirdheontais ann do mhadraí ón bpóna a bhfaightear úinéirí nua dóibh agus do phóraitheoirí is cúis faidhbe don phobal iad. Cuirtear micrislis i mhadraí a bhfaightear úinéirí nua dóibh chun críche aitheantais amach anseo.

SEIRBHÍS COSANTA SIBHIALTA

Le breis is leathchéad bliain anuas tá an tSeirbhís Cosanta Sibhialta ag obair tríd an údarás áitiúil agus na seirbhísí éigeandála chun tacaíocht a sholáthar ar fud an Chontae. Tá idir thacaíocht oibriúcháin agus thacaíocht phobal-bhunaithe i gceist leis sin a théann chun tairbhe phobal Chontae Chill Mhantáin ar fad.

Is iad seo a leanas réimsí den tSeirbhís Cosanta Sibhialta a cuireadh chun cinn in 2016:

- Bunchúrsa oiliúna d'oibrithe deonacha
- Oiliúint teagascóirí nua
- Cur le scileanna na dteagascóirí atá ann cheana
- Imeachtaí/oibriochtaí pobail
- Uasghrádú trealaimh agus feithiclí
- Tabhairt isteach na ladrann
- Clár earcaíochta
- Oiliúint ionduchtúcháin do 13 bhall nua
- Freagairt i gcás tuilte agus fíor-dhrochaimsire
- Cuardach agus aisghabháil daoine ar iarraidh

Imeachtaí/Oibriochtaí Pobail

Bhí Seirbhís Cosanta Sibhialta Chontae Chill Mhantáin an-ghnóthach i mbliana. Leanadh den oiliúint ar fud an Chontae agus ghlac pearsanra na Cosanta Sibhialta páirt i ngníomhaíochtaí oibriúcháin agus i gcleachtaí oiliúna. Bhí siad

STIÚRTHÓIREACHT SEIRBHÍSÍ UISCE, FUÍOLLUISCE AGUS COMHSHAOIL (AR LEANÚINT)

sin i gcomhréir le ráiteas misin iomláin an Údaráis Áitiúil, is é sin “cáilíocht bheatha mhuintir agus phobail Chontae Chill Mhantáin a fheabhsú.”

Earcaíocht agus Oiliúint Ionduchtúcháin

D'éirigh leis an gclár earcaíochta i Meitheamh 2016 agus thosaigh 13 bhall nua a gcuid bunoiiliúna ionduchtúcháin i Meán Fómhair. Clár dianoiliúna deich seachtaine atá ann ina ndéanann na hoibrithe deonacha cúrsaí sa láimhsiú sábháilte, sa chéad-fhreagairt chairdiach agus i mbunscileanna raidió. Cuirfidh na hoibrithe deonacha seo leis an mballraíocht ar fud an Chontae.

Uasghrádú Trealamh agus Feithiclí

D'athchuireadh otharcharr agus inneall dóiteáin leis an bhflít in 2016. Cuirfidh na feithiclí sin agus trealamh nua tuile le cumas na Seirbhíse Cosanta Sibhialta freagairt ar thuilte ar fud Chontae Chill Mhantáin.

Ladrainn/Aerárthaigh Bheaga gan Foireann (UAVanna)

Tá oiliúint mar oibreoirí ceamara ladrainn faighte ag baill de Sheirbhís Cosanta Sibhialta Chill Mhantáin. Eiseofar an Roinn Cosanta trealamh dúinn in 2017 agus leathnófar dá réir ar Chlár na Ladrann. Cuirfidh an trealamh nua go mór lenár gcumas cuardach a dhéanamh ar dhaoine atá ar iarraidh agus tacaíocht a thabhairt do ranna Chomhairle Contae Chill Mhantáin chun, mar shampla, monatóireacht a dhéanamh ar thuilte agus ar thinte talún/aitinn.

SLÁINTE AGUS SÁBHÁILTEACHT

Tá foireann na Seirbhíse Uisce agus Comhshaoil oilte chun déileáil le gach gné de sheachadadh seirbhíse laistigh den stiúirthóireacht agus chun feabhas a chur ar chumarsáid inmheánach agus sheachtrach. Tá Ráitis Sábháilteachta choimhdeacha aonair i scríbhinn le haghaidh na réimsí seo a leanas: Bainistíocht Dramháiola, Seirbhís Uisce & Fuíolluisce, saotharlann & Rialú Truaillithe, oifigí ginearálta, Seirbhísí Tréidliachta agus Cosaint Sibhialta.

Tá 9 Ráiteas Sábháilteachta coimhdeacha ann a bhaineann le réimse na Seirbhíse Comhshaoil agus tá athbhreithnithe á ndéanamh ar bhonn bliantúil.

Déanann Uisce Éireann athbhreithnithe ar na Ráitis Sábháilteachta go léir maidir le soláthairtí Uisce Poiblí & Fuíolluisce trína chlár hSQe.

D'fhoill na riachtanais uile um Sláinte agus Sábháilteacht a bhainistiú bunaíodh coiste sábháilteachta i rannóg na Seirbhíse Uisce agus Comhshaoil.

PLEANÁIL AGUS FORBAIRT

SPRIOC

“Pleanáil chuí agus éifeachtach a chur ar fáil lena gcothromaítear an gá atá le forbairt inbhuanaithe, le cearta daoine aonair, le cosaint an chomhshaoil agus leis na riachtanais shóisialta agus eacnamaíocha de gach limistéar.”

Coiste um Beartas Straitéiseach Cathaoirleach

Sylvester Bourke agus an Comhairleoir Vincent Blake
(2.5 bliain gach ceann)

Comhairle Contae Chill Mhantáin

An Comhairleoir Pat Vance
An Comhairleoir Edward Timmins
An Comhairleoir Christopher Fox
An Comhairleoir Tommy Cullen
An Comhairleoir Steven Matthews
An Comhairleoir Gerry O'Neill

Gníomhaireachtaí Seachtracha

Forbairt / Tógáil

Tony Lawlor

Talmhaíocht/Feirmeoireacht

Michael Byrne

Comhshaol/Caomhnú

Joan Campbell

Gnó/Tráchtáil

Trevor Wood

Stiúrthóir Seirbhísí

Des O'Brien

Pleanálaí Sinsearach

Sorcha Walsh

Innealtóir Sinsearach

Fergal Keogh

I measc na bhFeidhmeanna tá:

- Ullmhú de Phlean Forbartha Contae agus de Phleananna an Cheantair Áitiúil
- Monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht na mbeartas den Phlean Forbartha
- Bainistíocht Forbartha
- Forfheidhmiú
- Oidhreacht

BAINISTÍOCHT FORBARTHA

Is í Bainistíocht Forbartha an téarma ginearálta a úsáidtear chun cur síos a dhéanamh ar na feidhmeanna a bhaineann le próiseáil na n-iarritas pleanála, suas go dtí agus lena n-áirítear aon achomharc chuig bord Pleanála. Le linn 2016, chonacthas méadú ar na hiarratais a fuarthas.

Bliain	Líon na n-iarritas
2002	1,460
2003	1,889
2004	2,118
2005	2,326
2006	2,560
2007	2,799
2008	2,146
2009	1,359
2010	1,147
2011	976
2012	939
2013	987
2014	1,285
2015	1,361
2016	1,465

Is iad seo a leanas na tionscadail eile a dhéileáiltear leo sa réimse seo; réamhphleanáil, aighneachtaí tríú páirtí, comhlíonadh, achomhairc, ranníocaíochtaí forbartha a bhailiú, atreoraithe alt 5 agus eastáit a thógáil i gcúram.

Forfheidhmiú

Is é príomhchuspóir na roinne pleanála ná tuilleadh comhlíonta le dlí pleanála a chinntiú agus leanúint ar aghaidh le cur chuige réamhghníomhach maidir le cur chun feidhme comhsheasmhach de Chuid viii den Acht. Ní hamháin a dheartar rólacha forfheidhmiúcháin an cód pleanála chun an staid a rialáil, ach chun forbairt neamhúdairithe sa toadhach a mhaolú freisin.

Faoi láthair tá 777 comhad forfheidhmithe beo ann. Eisíodh 189 litir rabhaidh san iomlán in 2016, agus seirbheáladh 58 fógra forfheidhmithe. Cuireadh i gcrích 223 cás san iomlán agus fuarthas 173 gearán nua. Tarchuireadh thart ar 25 cás i gcomhar gnímh dhlíthiúil.

PLEANÁIL AGUS FORBAIRT (AR LEANÚINT)

Pleanáil Chun Cinn

Plean Forbartha Contae Chill Mhantáin 2016 - 2022

Leis an bPlean Forbartha Contae leagfar amach creat spáis straitéisigh le haghaidh pleanáil chuí agus forbairt inbhuanaithe de Chontae Chill Mhantáin don tréimhse 2016-2022.

Sa phlean díritear go príomha ar shaincheisteanna pleanála 'mórphictiúr' agus leagtar síos an creat faoina bhféadfaí forbairtí a dhéanamh i gcás go mbíonn an maoiniú ag na hearnálacha poiblí nó príobháideacha i gcomhar forbartha.

Is é struchtúr an phlean seo ná

Imleabhar 1: An príomhráiteas agus pleananna scríofa

Imleabhar 2: Pleananna baile / lonnaíochta

Imleabhar 3: Aguisíní

Glacadh leis an bplean i mí na Samhna 2016 agus tháinig sé i bhfeidhm i mí na Nollag 2016 seachas na saincheisteanna a bhí faoi réir Threoir an Aire.

Oidhreacht Chill Mhantáin

Tá sé mar aidhm ag Oifig na hOidhreachta ná bród a chur chun cinn, feachtas a mhúscailt, comhairle a chur ar fáil agus beartais a mholadh maidir le hoidhreacht i gContae Chill Mhantáin. Cuireann an t-oifigeach oidhreachta raon seirbhísí ar fáil lena n-áirítear, mar shampla, ionchur i measúnuithe comhshaoil straitéiseacha agus measúnuithe cuí do phleananna forbartha, cuireann sé dea-chleachtas ar fáil do ranna eile maidir lena gcuid tionscadal, aimsíonn sé maoiniú do thionscadail agus déileáilann sé le raon leathan de cheisteanna ón bpobal agus ó chomhlachtaí eile.

I rith 2016

- Reachtáladh cruinnithe d'fhóram oidhreachta Chill Mhantáin
- Ionchur oidhreachta in athbhreithniú ar Phlean Forbartha an Chontae agus athbhreithniú ar RPanna
- Tionscadal Seandálaíochta Phobail Ghleann Dá Loch a Fhorbairt
- Comhóstáil de Lá Bailiúcháin Phoiblí 1916 do Chill Mhantáin
- Tionscadail bithéagsúlachta a fhorbairt le haghaidh roinnt grúpaí Bailte Slachtmhara
- Méadú den chartlann oidhreachta Pobail Chill Mhantáin ar line

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA

Comhaltaí an Choiste um Beartais Straitéiseacha maidir le Forbairt Phobail, Chultúir agus Shóisialta

Cathaoirleach

Clr Jim Ruttle

Comhairle Contae Chill Mhantáin

An Comhairleoir Jim Ruttle

An Comhairleoir Grainne McLoughlin

An Comhairleoir Nicola Lawless

An Comhairleoir Shay Cullen

An Comhairleoir Brendan Thornhill

An Comhairleoir Miriam Murphy

An Comhairleoir Pat Kennedy

Gníomhaireachtaí Seachtracha

Gnó/Tráchtáil

Comhlachas Tráchtála

An tUasal Irene Sweeney

Líonra Rannpháirtíochta Poiblí

Cuimsiú Sóisialta PPN

An tUasal Gertie Salley

Pobail agus Deonach PPN

An tUasal John Mullen

Pobail agus Deonach PPN

An tUasal Ann Halpin

Stiúrthóir Seirbhísí

An tUasal Michael Nicholson

Rinne an SPC Forbartha Pobail, Cultúrtha agus Sóisialta raon leathan saincheisteanna Polasaí a mheas agus thug siad tacaíocht dóibh le linn 2016.

SPC - Forbairt Bheartais agus Monatóireacht ar Chur i bhFeidhm

- Clár Beartais Súgartha Chomhairle Contae Chill Mhantáin
- Scéim dámhachtainí pobail // Scéim Dheontais bheaga Bhaile na gCrann// Scéim dámhachtana sparánachta Katie Taylor do 2016
- Clár Beartais um Spórt agus Conláiste Taitneamhachta
- Beartas Forbartha Pobail
- Clóis Súgartha Pobail agus Forbairt / Áiseanna Pobail inbhuanaithe agus bonneagar sóisialta
- Ionchur i bpróiseas Pleanála agus Forbartha Chomhairle Chontae Chill Mhantáin chun an bonneagar sóisialta inbhuanaithe, Forbairt Pobail agus riachtanais spóirt agus conláiste taitneamhachta na bPobal a léiriú, d'fhonn Pleanáil chomhtháite agus inbhuanaithe a chinntiú a chuireann Comhtháthú Pobail agus Caipiteal sóisialta chun cinn
- Comhpháirtíocht Spóirt Áitiúil Chontae Chill Mhantáin
- Athbhreithniú a dhéanamh ar an snáithe Pobail de Scéim Ranníocaíochta Tobhaigh Forbartha Chomhairle Chontae Chill Mhantáin (Aicme 3)
- Forbairt agus rolladh amach de Phlean Forbartha na Seirbhísí Leabharlainne 2016 - 2020 agus Clár agus Seirbhís na Leabharlainne do 2016
- Forbairt agus rolladh amach de Straitéis Ealaíon Chontae Chill Mhantáin 2016 - 2019 do Chontae Chill Mhantáin agus an Clár Ealaíon do 2016
- Rannpháirtíocht Chomhairle Contae Chill Mhantáin i raon de Scéimeanna dámhachtainí pobail / deonacha, lena n-áirítear an Comhoibriú bliantúil IPB ie dámhachtainí Mórtas Ceantair uile-oileáin
- Straitéis Caitheamh Aimsire Allamuigh Chontae Chill Mhantáin
- Comhpháirtíocht Slí Chill Mhantáin

Feidhm Forbartha Pobail, Cultúrtha agus Sóisialta (CCagusSD)

Le Plean an Rialtais 'Tús Áite do Dhaoine: Plean Gníomhaíochta le haghaidh Rialtais Áitiúil Éifeachtaigh' 2012 moladh sraith de bhearta athchóirithe Rialtais Áitiúil 'chun folláine agus caighdeán beatha na saoránach agus na bpobal a chur chun cinn' agus is athrú suntasach é seo ar Bheartas an Rialtais maidir le Rialtas Áitiúil.

Is éard atá i gceist leis an ról ná idirghníomhaíocht agus comhairliúchán le Ranna Rialtais éagsúla agus le comhlachtaí agus gníomhaireachtaí eile agus le Grúpaí Pobail

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

"an phríomhfheithicil rialachais agus seirbhíse poiblí ar leibhéal áitiúil - lena mealltar forbairt eacnamaíoch, shóisialta agus phobail, lena seachadtar seirbhísí éifeachtacha agus luachmhara, agus ionadaíocht a dhéanamh ar shaoránaigh agus ar phobail áitiúla go héifeachtach agus go freagrach."

I measc na mbeart atá leagtha amach faoin gclár gníomhaíochta seo, bhí comhtháthú na bhfeidhmeanna oifige fiontraíochta áitiúil (LEO) laistigh d'Údarás Áitiúla, chomh maith le bunú Forbairt eacnamaíoch agus Coistí Beartais Straitéisigh (SPC) um tacaíocht fiontraíochta agus Coistí Forbartha Pobail Áitiúla (LCDC) laistigh de gach Údarás Áitiúil.

Is é an tAcht um Athchóiriú an Rialtais Áitiúil 2014 (An tAcht) an bunús dlíthiúil do na leasuithe atá molta faoi Phlean 2012 an Rialtais.

Mar thoradh ar an Acht tá athrú agus méadú ag teacht ar ról na nÚdarás Áitiúil, thar a gcuid feidhmeanna traidisiúnta. Faoin Acht, meastar gurb iad na hÚdarás Áitiúla 'príomhfheithicil rialachais agus seirbhíse poiblí ar leibhéal áitiúil, agus forbairt eacnamaíoch, shóisialta agus pobail á stiúradh aige'. Tá ról níos lárnacha anois i bhforbairt áitiúil agus pobail i gceist anois le sainchúram an Rialtais áitiúil. Is iad na gnéithe rithábhachtacha den treo nua seo i rialachas ná comhoibriú idirghníomhaireachta níos láidre a chruthú agus a thacú chomh maith le díriú níos fearr ar mhaoiniú poiblí.

Foráiltear le hAlt 36 den Acht um Athchóiriú an Rialtais Áitiúil 2014 Coistí um Fhorbairt Pobail Áitiúil a bhunú (LCDC).

Is coiste den Údarás Áitiúil é an LCDC atá freagrach as comhordú, pleanáil agus maoirseacht a dhéanamh ar chistí forbartha áitiúla agus pobail sa réimse sin agus tá sé freagrach as cláir atá dírithe ar an bpobal agus arna maoiniú ag an gciste phoiblí, a bhfuil mar aidhm acu leas ár bpobail a fhorbairt.

I measc na Ballraíochta tá ionadaithe poiblí agus príobháideacha ó phríomhleasanna áitiúla, pobail agus deonacha; cuimsiú sóisialta; gnó; forbairt áitiúil; oideachas; sláinte; fiontar; talmhaíocht; Comhaltaí an Údarás Áitiúil.

An Coiste um Fhorbairt Pobail Áitiúil (LCDC)

Tá Ballraíocht LCDC Chontae Chill Mhantáin cuimsithe de **19 Comhalta** mar seo a leanas:

- 3 Comhaltaí tofa
  - 2 Ionadaí Údarás Áitiúla (Príomhfheidhmeannach agus oifigeach fiontar áitiúil)
  - 4 Gníomhaireacht FSS / KWETB / DSP / EILE
- Príobháideach**
- 5 PPN (Pobal/deonach = 2; cuimsiú sóisialta = 2; comhshaol = 1) 2 Comhpháirtíocht

1 Feirmeoireacht
1 INOU

Tionóladh naoi gcruinniú gnó in 2016.

Cuspóir na LCDCanna

- Ós rud é go bhfuil an phríomhfhreagracht acu as comhordú, pleanáil agus maoirsiú ar fhorbairt áitiúil féadfaidh siad cur chuige níos comhleánúnaí a thabhairt maidir le cur i bhfeidhm clár agus
- idirghabhálacha forbartha áitiúla agus pobail agus
- Rannpháirtíocht phobail agus shaoránach bríomhar a spreagadh riarachán níos éifeachtaí de chlár áitiúla agus
- pobail agus de struchtúir seachadta a chinntiú deiseanna a aimsiú agus
- a shaothrú haghaidh acmhainní breise maoinithe don cheantar. Na gnéithe pobail den Phlean Áitiúil Eacnamaíoch agus
- Pobail (LECP) a fhorbairt

Feidhmeanna na gCoistí Forbartha Pobail Áitiúla:

- An ghné phobail de Phlean Eacnamaíoch agus Pobail Áitiúil (LECP) 6 bliana a ullmhú
- Gnéithe pobail an LECP a chur i bhfeidhm nó an cur i bhfeidhm sin a shocrú
- Athbhreithniú a dhéanamh ar ghnéithe pobail an LECP
- Comhordú, bainistíocht agus maoirseacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm cláir forbartha áitiúla agus pobail
- Féachaint le héifeachtacht, comhsheasmhacht, comhordú a chinntiú idir cláir forbartha áitiúla agus pobail atá maoinithe ag an bpobal, chomh maith le dúbláil idir na cláir seo a sheachaint
- Ráiteas a bhreithniú agus a ghlacadh chun breithniú a dhéanamh ar an gComhairle maidir le heilimintí eacnamaíocha den dréachtphlean arna ullmhú ag an Údarás Áitiúil

Reáchtáladh naoi gcruinniú den LCDC ar an iomlán i rith 2016. Chomh maith leis sin, reáchtáladh glaonna ar aighneachtaí agus go leor cruinnithe agus ceardlanna comhairliúcháin maidir le hullmhú an Phlean Eacnamaíoch agus Pobail Áitiúil (LECP).

Plean Eacnamaíoch agus Pobail Áitiúil (LECP)

Is é ceann de phríomhfhorálacha an Acht um Athchóiriú Rialtais Áitiúil 2014 ná go gcuirfidh gach Údarás Áitiúil LECP le chéile. Is plean 6 bliana é an LECP, a forbraíodh tar éis comhairliúcháin phoiblí fairsing agus aithnítear conas dul i ngleic leis na príomhréimsí imní dár bpobal; oideachas; seirbhísí óige; comhtháthú; sláinte mheabhrach; dífhostaíocht; sláinte; stíl mhaireachtála; litearthacht; aosbhá; míchumas; turasóireacht; forbairt áitiúil.

- Tá gné eacnamaíoch an phlean le hullmhú ag an Údarás Áitiúil.

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

- Tá an Ghné phobail le hullmhú ag LCDC.
- Dhá ghné le hullmhú ag an tráth céanna
Déantar foráil shonrach i leith traschomhairliúcháin san Acht um Athchóiriú Rialtais Áitiúil 2014.
- Comhcheanglaítear an plean (LECP) agus glacann an tÚdarás Áitiúil leis ansin.

Gníomhaíocht Chomhoibríocha/Réimsí Leasa Choitinn:

- Plean eacnamaíoch mar chuid de LECP
- Deiseanna fostaíochta
- Fiontraíocht shóisialta

Sheol an tAire Simon Coveney TD, an tAire um Thithíocht, Pleanáil, Pobail agus Rialtais Áitiúil go hoifigiúil an Plean eacnamaíoch agus Pobail Áitiúil Chill Mhantáin (LECP) 2016 - 2022 ag searmanas ag an gCraobhchomórtais Treabhadh náisiúnta ag an Screagán, Tulach Mhór, Co. Uíbh Fhailí, an 20 Meán Fómhair 2016.

Is phríomhthionscnamh comhoibrítheach idir forbairt pobail áitiúil agus forbairt eacnamaíoch áitiúil sa Chontae é an Plean eacnamaíoch agus Pobail Áitiúil Chill Mhantáin (LECP) 2016 - 2022, agus léiríonn sé an ról níos láidre atá ag an Údarás Áitiúil sa dá ghníomhaíocht.

Mar chuid den phróiseas, bhí rannpháirtíocht leathan páirtithe leasmhara ar siúl lenár ngníomhaireachtaí comhpháirtíochta, leis an ngnó áitiúil agus leis an bpobal níos leithne. Mar gheall ar an rannpháirtíocht leis an ngréasán um Rannpháirtíocht Phoiblí (PPN) cinntítear go bhfuiltear ag éisteacht le guth na hearnála pobail áitiúla agus deonacha. Mar an gcéanna, áiríthigh idirghníomhaíocht le Meitheal Smaointe Eacnamaíoch Chontae Chill Mhantáin (CWETT) go bhfuil na gníomhartha atá molta i bPlean gníomhaíochta CWETT neadaithe sa LECP.

Tá na bearta riachtanacha ag an LECP chun forbairt phobail agus eacnamaíoch i gContae Chill Mhantáin a chur chun cinn agus a thacú agus beidh sé mar phríomhmheicníocht, ar leibhéal áitiúil, chun clár náisiúnta a chur ar aghaidh, ar nós an Plean Gníomhaíochta do Phoist agus Tuarascáil an Choimisiúin um Fhorbairt Eacnamaíoch na gCeantar Tuaithe (CEDRA).

Beidh mionsonraí na ngníomhaíochtaí sa LECP ar fáil sa phleananna bliantúla um cur i bhfeidhm, chomh maith le táscairí agus frámaí ama chun monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn agus ar thionchar.

Tá foireann feidhmithe ann chun a chinntiú go mbaintear amach na cuspóirí.

Beartas an AE um Fhorbairt Tuaithe (LEADER) - An Creat Úr

Léirítear i Straitéis na hEorpa 2020 gur cheart go mbeadh an

fás eacnamaíoch amach anseo san AE cliste, inbhuanaithe agus cuimsitheach. Tá an straitéis dírithe ar chúig sprioc uailmhianacha sna réimsí maidir le fostaíocht, nuálaíocht, oideachas, laghdú na bochtaineachta agus an aeráid/fuinneamh agus leagtar amach spriocanna ceannlíne inti do gach ceann de na réimsí sin.

Is iad seo a leanas na trí chuspóir straitéiseacha fhadtéarmacha do Bheartas an AE um Fhorbairt Tuaithe sa tréimhse 2014-2020:

- Feabhas a chur ar iomaíochas na talmhaíochta
- Bainistíocht inbhuanaithe
- Forbairt chríochach chothromaithe de na ceantair tuaithe

Le gné **LEADER** an Chláir Forbartha Tuaithe (RDP) 2014-2020 soláthrófar €6.3 milliún (thart ar €1 mhilliún in aghaidh na bliana) chun aghaidh a thabhairt ar laghdú na bochtaineachta, cuimsiú sóisialta agus forbairt eacnamaíoch sna limistéir thuaithe i gContae Chill Mhantáin. Cur chuige pobail is ea an clár maidir le hidirghabhálacha forbartha tuaithe a sheachadadh, le tacaíocht ón Straitéis Forbartha Áitiúla agus a chuirfidh grúpaí leasmhara iad i bhfeidhm ar leibhéal áitiúil.

Reáchtáladh Comhairliúcháin Phoiblí chun eolas a thabhairt don Straitéis Forbartha áitiúil i rith 2016.

Seoladh LEADER i gCill Mhantáin

Sheol an tAire Heather Humphries TD, an tAire Ealaíon, Oidhreacht, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta, an Straitéis um Fhorbairt Áitiúil do Chill Mhantáin ag ócáid i gContae an Chabháin, an 8 Iúil 2016.

Tacú le Líonra um Rannpháirtíocht an Phobail (LRP) de chuid Chontae Chill Mhantáin

Is é Líonra um Rannpháirtíocht an Phobail (LRP) de chuid Chontae Chill Mhantáin an creat úr do bhainteacht agus rannpháirtíocht phoiblí i gContae Chill Mhantáin.

Is é LRP an príomhnasc anois lena nascfaidh Comhairle Contae Chill Mhantáin le grúpaí agus eagraíochtaí Pobail agus Deonacha, grúpaí cuimsithe shóisialta agus grúpaí comhshaoil ar fud an chontae.

Is é is aidhm leis an Líonra struchtúir a chur ar fáil lena gcuirfear ar chumas na ngrúpaí agus na n-eagraíochtaí sin guth a bheith acu agus a n-ionadaíocht ar choistí cinnteoireachta agus ar chomhlachtaí laistigh den Rialtas Áitiúil a éascú.

Leis na nósanna imeachta LRP cumasaítear ionadaíocht an phobail ar choistí éagsúla Údaráis Áitiúil, lena n-áirítear an Coiste um Fhorbairt Pobail Áitiúil (LCDC) agus an Coiste um Beartas Straitéiseach (SPC).

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

Spreagtar gach Grúpa Pobail, Club agus eagraíocht dheonach ar fud an Chontae clárú leis an LRP úr ar fud an Chontae.

Táscaire Feidhmíochta Gníomhaíochta 2016

B2: Grúpaí a bhaineann leis an Líonra um Rannpháirtíocht an Phobail (PPN)

A Líon na n-eagraíochtaí atá san áireamh i gClár an Chontae amhail 31/12/2016 = **148**

B Líon na n-eagraíochtaí a chláraíodh don chéad uair i 2016 = **16**

C Líon na n-eagraíochtaí a roghnaigh a bheith mar chuid den Cholaíste um chuimsiú sóisialta laistigh den PPN = **42**

An tAonad um Chuimsiú Sóisialta (ACS)

thacaíocht a thabhairt do thionscnaimh in aghaidh na bochtaineachta agus feasacht a mhúscailt ar shaincheistean na chuimsithe shóisialta san Údarás Áitiúil le linn 2016. Thar an tréimhse sin d'éascaigh sé iad seo a leanas:

- Ionadaíocht a dhéanamh ar shaincheistean maidir le chuimsiú sóisialta ar an gCoiste Forbartha Pobail áitiúil (LCDC)
- Monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm Chlár Gníomhachtaí Pobail um Chuimsiú Sóisialta de chuid an Roinn Chomhshaoil, Phobail agus Rialtais Áitiúil (SICAP) i gContae Chill Mhantáin
- Tús áite do cheistean an chuimsithe shóisialta i bhforbairt an Phlean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail (PÁEP)
- Forbairt Straitéis Forbartha Áitiúil Chill Mhantáin do Chlár LEADER a éascú
- Ionadaíocht do shaincheistean an chuimsithe shóisialta ar an gCoiste um Beartas Straitéiseach na Forbartha Pobail, Cultúrtha agus Sóisialta (CBS)
- Tacaíocht d'fhorbairt Líonra um Rannpháirtíocht an Phobail (LRP) atá láidir agus beoga i gContae Chill Mhantáin
- Oibriú le pobail chun saoráidí sóisialta, caitheamh aimsire agus fónais d'ardchaighdeán a fhorbairt do chách
- Ionchur i bPleananna Limistéar Áitiúil, i bPleananna Gníomhaíochta, sa Phlean Forbartha Contae maidir le ceistean an chuimsithe shóisialta, pobail agus sóisialta
- Soláthar de shonraí staitistiúla agus anailís taighde d'Údarás Áitiúil Chill Mhantáin agus do ghníomhaireachtaí seachtracha
- Rannpháirtíocht ar choistí, líonraí agus struchtúir réigiúnacha agus náisiúnta

Clár um Chuimsiú Sóisialta agus um Ghníomhachtú Pobail (SICAP)

Is clár náisiúnta é **SICAP** arna mhaoiniú ag an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil, a fheidhmíonn i ngach limistéar Údarás Áitiúil, chun tacú leis

na daoine atá dífhostaithe ar bhonn fadtéarmach, spriocghrúpaí imeallaithe agus daoine óga atá dífhostaithe, chun feabhas a chur ar ullmhacht chun oibre agus rochtain a fháil ar fhostaíocht/fhéinfhostaíocht/fhiontraíocht shóisialta.

Is ionann SICAP agus:

- Clár comharba do CFÁP (an Clár um Fhorbairt Áitiúil Pobail)
- Is clár um chuimsiú sóisialta áitiúil é SICAP ina ndírítear ar na daoine is imeallaithe i sochaí na hÉireann.
- Tá sé mar aidhm aige bochtaineacht a laghdú, cuimsiú sóisialta agus comhionannas a chur chun cinn trí rannpháirtíocht agus comhoibriú áitiúil, réigiúnach agus náisiúnta agus oibreoidh sé ar fud Phoblacht na hÉireann i ngach ceann de na tríocha a haon ceantar Údarás Áitiúil.

Dírítear in **SICAP** ar na daoine is imeallaithe i sochaí na hÉireann trína thrí sprioc:

- Tacaíocht agus acmhainní a thabhairt do phobail faoi mhíbhuntáiste agus spriocghrúpaí imeallaithe chun bheith rannpháirteach leis na geallsealbhoirí áitiúla ábhartha maidir leis an eisiámh sóisialta a shainaithint agus aghaidh a thabhairt air
- A bheith rannpháirteach agus tacú le daoine aonair agus spriocghrúpaí imeallaithe (lena n-áirítear daoine óga) atá faoi mhíbhuntáiste oideachais chun páirt iomlán a ghlacadh i ndeiseanna san fhoghlaim ar feadh an tsaoil agus dul chun cinn a bhaint amach
- Tacaíocht a thabhairt do dhaoine atá dífhostaithe go fadtéarmach, spriocghrúpaí imeallaithe agus daoine óga atá dífhostaithe chun feabhas a chur ar ullmhacht chun oibre agus rochtain a fháil ar fhostaíocht/fhéinfhostaíocht/fhiontraíocht shóisialta

Déanann an Coiste um Fhorbairt Áitiúil Pobail (CFÁP) an clár a bhainistiú ar bhonn áitiúil i ngach Limistéar Údarás Áitiúil. Tá sé seo ina chéim thábhachtach maidir le ról na nÚdarás Áitiúil a mhéadú i seachadadh seirbhíse áitiúil agus cuirtear san áireamh na struchtúir úra ailínithe Údarás Áitiúil/Forbartha Áitiúla.

Cuireann Lucht Chur i bhFeidhm áitiúil Cláir an clár i bhfeidhm, agus i gContae Chill Mhantáin is iad sin **Comhpháirtíocht Cheantair Bhré agus Comhpháirtíocht Chontae Chill Mhantáin**.

Beidh freagracht chomh maith ag CFPÁanna as monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht Lucht Chur i bhFeidhm Cláir maidir leis an gclár a sheachadadh.

Clár Aoisbhá

Tá an Clár Aoisbhá Cathracha agus Contaetha mar chuid d'iarraicht idirnáisiúnta, arna comhordú ag an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte (EDS). De bharr an chlár, tá aosú dearfach,

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

cathracha agus contaetha níos fearr, agus rialtas áitiúil, seachadadh seirbhíse agus deiseanna gnó níos ábhartha agus níos éifeachtaí mar thoradh ann.

Tá Clár Náisiúnta Aoisbhá Cathracha agus Contaetha na hÉireann ina gcuid den tionscnamh domhanda seo lena bhfuil sé d'aidhm a chinntiú agus muid ag dul in aois, gur féidir linn ar fad:

- rud a rá faoi cad atá tharlaíonn inár saol féin agus cad a tharlaíonn sna ceantair ina bhfuilimid inár gcónaí
- sult a bhaint as dea-shláinte mhaith, seirbhísí maithe, agus bheith inár gcónaí i dtimpeallacht shábháilte
- Páirt iomlán a ghlacadh i ngach rud atá ag dul ar aghaidh inár bpobail, cathracha agus contaetha

Leis an gClár Aoisbhá Cathracha agus Contaetha, soláthraítear struchtúr ionas gur féidir leis na hÚdaráis Áitiúla a bheith chun tosaigh maidir le hathrú a dhéanamh ar an smaointeoireacht faoi aosú agus faoin gcaoi a bpleanáltear agus a seachadtar seirbhísí. Tríd an tsamhail sin, tugann na hÚdaráis Áitiúla daoine scothaosta, soláthraithe seirbhíse agus gnólachtaí le chéile i gcomhantas a oibríonn go maith agus:

- lena gcuirtear ar chumas na daoine scothaosta saol gníomhach agus sláintiúil a bheith acu, fanacht ina dtithe féin chomh fada agus is féidir
- lena gcuirtear feabhas ar sheachadadh seirbhíse gan caiteachas a mhéadú
- lena ndéantar feabhsuithe luachmhara ar an gcáilíocht beatha do gach duine sa phobal

Tairgtear bealach cruthaithe leis an gClár Aoisbhá Cathracha agus Contaetha chun eagraíochtaí, grúpaí, seirbhísí agus gnólachtaí éagsúla a thabhairt le chéile lena gcuid oibre a chuicóiriú, de réir riachtanais agus leasanna daoine scothaosta ar mhaithe leo féin.

Le linn 2016 réachtáladh Cruinnithe agus Ceardlanna Comhairliúcháin maidir le haosbhá a bhunú i gContae Chill Mhantáin agus chun Straitéis Aoisbhá Chontae Chill Mhantáin 2017 - 2022 a chur le chéile.

Oibríochtaí Saoráidí Caitheamh Aimsir

Páirc Spóirt agus Fóillíochta Acra na mBodach agus an Pháirc Scátála,
Acra na mBodach, na Clocha Liatha, Co. Chill Mhantáin
Arna feidhmiú ag Shoreline Leisure
Teil: 01 201 6145

Linn Snámha na gCloch Liath, Spórtlann agus Ionad Spóirt Pobail

Tá an linn snámha d'ardchaighdeán, lena gcuimsítear sé lán

de 25 méadar, an spórtlann agus an halla a úsáidtear mar halla pobail/spóirt (ina bhfuil suíocháin in-aistarraingthe do thart ar 500) lonnaithe ag Sráid an Mhuilinn, na Clocha Liatha, Contae Chill Mhantáin.

Tá an coimpléasc seo á fheidhmiú ag Shoreline Leisure.
Teil: 01 287 8180.

Linn Snámha agus Spórtlann Bhré,

Southern Cross Road, Bré, Co. Chill Mhantáin.

Tá an coimpléasc seo á fheidhmiú ag Shoreline Leisure.
Teil: 01 276 5660.

Gaol Stairiúil Chill Mhantáin,

Cnoc Kilmantin, Baile Chill Mhantáin.

Teil: 0404 61 599.

wicklowgaol@gmail.com

www.wicklowshistoricgaol.com

Tá Gaol Stairiúil Chill Mhantáin á oibriú ag W.E.P. Gaol Teoranta.

SEIRBHÍS LEABHARLAINNE

Leanann Comhairle Contae Chill Mhantáin le seirbhís leabharlainne ardchaighdeán a chur ar fáil don phobal. Cinntítear le beartas na Comhairle maidir le soláthar de "bhallraíocht leabharlainne saor in aisce" go bhfuil seirbhís na leabharlainne poiblí inrochtana do chách agus bhí ballraíocht seasmhach ann do 2016, ag os cionn 30,000.

Tá trí bhrainte leabharlainne dhéag i bhfeidhm ag Seirbhís Leabharlainne Chomhairle Contae Chill Mhantáin ar fud an chontae. Freastalaíonn an Leabharlann Taistil ar 34 suíomh eile ar fud an chontae. Soláthraítear seirbhís leabharlainne do Phríosún Oscailte Mhainistir Shelton chomh maith. Ina theannta sin, cuirtear seirbhís mhíosúil ar fáil do thart ar naoi dteach altránais déag sa chontae, lena n-áirítear Cúram Pobail Charn an Bhua, Áras Cheshire, Síol Éalaigh agus Ospidéal Cholmáin, Ráth an Droma.

Plean Forbartha Seirbhísí Leabharlainne Chomhairle Chontae Chill Mhantáin 2016-2020

Seoladh Plean Forbartha Seirbhísí Leabharlainne Chomhairle Chontae Chill Mhantáin 2016 - 2020 go luath in 2016.

I measc na bhforbairtí agus na bhfeabhsuithe atá dírithe ar sa Phlean tá:

- **Baile Chill Mhantáin** - Tá foirgneamh oiriúnach aitheanta ag Comhairle Contae Chill Mhantáin agus tá ábhair á bplé, chun

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

a cheannach a chinntiú.

- **Ráth Droma** - Is é an tosaíocht atá ann faoi láthair ná áis leabharlainne nua-aimseartha a fhorbairt, mar chuid de sheirbhís pobail eile.
- **Eachroim** - Níl caighdeán na leabharlainne atá ann faoi láthair sách oiriúnach le haghaidh áis nua-aimseartha, mar sin is é an réiteach is praiticiúla atá ann ná foirgneamh nua-aimseartha leabharlainne a thógáil ar an suíomh atá ann faoi láthair.
- **Leabharlann Shoghluaiste** - Tá an Veain Leabharlainne Soghluaiste reatha dhá bhliain déag d'aois agus tá gá le é a sholáthar. Tá ballraíocht bliantúil de 2,000 ag an bhfiontar rathúil seo, agus tugtar os cionn 35,000 earra ar iasacht gach bliain. Taitníonn an tseirbhís go mór leis na ndaoine a úsáideann í.
- **Leabharlann Bhré, Bóthar Eglinton** - San áireamh, i bPlean Forbartha Seirbhíse Leabharlainne na Comhairle 2016-2020, luaitear an riachtanas atá ann le seirbhís agus foirgneamh leabharlainne d'ardchaighdeán do Bhré a sholáthar.

Rinneadh athchóiriú mór le linn an Fhómhair in 2016 ar leabharlann Bhré, Bóthar Eglinton, lena n-áirítear seilfeanna nua, athmhaisiú agus limistéar staidéir níos ciúine, tiomanta do dhaltai. Athchóiríodh na tileanna mósáic bunaidh de 1910 a bhfuil san fháiltiú bunaidh, agus tá an bealach isteach ó Bhóthar Florence níos inrochtana anois agus éasca le húsáid. Tá sé i gceist an leabharlann a shíneadh níos faide sna cúig bliana atá romhainn.

Leabharlann nua 'Suaitheanta' an Inbhir Mhóir agus Oifigí Dúiche an Inbhir Mhóir

Oscáladh leabharlann nua an Inbhir Mhóir agus oifigí Dúiche Bardasach an Inbhir Mhóir sa Phríomhshráid, an tInbhear Mór go hoifigiúil an 1 Aibreán 2016, agus moladh go mór í.

Ba iad Coady Partnership Architects a bhuaigh Gradam Tógála agus Deartha na hÉireann le haghaidh Tionscadal Cultúrtha na Bliana as leabharlann nua an Inbhir Mhóir agus oifigí Dúiche Bardasach an Inbhir Mhóir.

Tá 1,400 méadar cearnach ar thrí urlár i leabharlann nua an Inbhir Mhóir agus oifigí Dúiche Bardasach an Inbhir Mhóir. Cuirtear raon saoráidí ar fáil sa leabharlann úr, seachas leabhair, amhail ábhair chlosamhairc, rochtain saor in aisce ar an idirlíon agus wi-fi, spás taighde agus staidéir, spás scíthe agus saoráidí le haghaidh imeachtaí speisialta agus cruinnithe.

Ar an mbunurlár, tá na hearraí stoic leabharlainne go léir i gcomhar iasachta, lena n-áirítear leabhair sa Pholainnis, atá lonnaithe i gcuid Pholannach.

Ar an gcéad urlár tá seomra tiomanta do staidéar agus tagairt spás taispeántais ealaíne, spás scíthe le haghaidh nuachtáin

agus irisí a léamh, ceithre ríomhairí déag don phobal agus seomra pobail le haghaidh grúpaí áitiúla. Tugtar 8,200 earra ar iasacht gach mí ar an meán. Thug an pobal breis is 75,000 cuairt ar an leabharlann nua agus tá 73,845 mí tugtha ar iasacht aici, sna céad naoi mí óna oscailt suas go dtí deireadh 2016.

Lean leabharlanna ar fud Chontae Chill Mhantáin ar aghaidh le gníomhaíochtaí inmheánacha a chur ar fáil agus méadú a chur orthu i rith 2016.

Áiríodh ar an gClár Gníomhaíochtaí in 2016:

- Cuairteanna rialta ar ranganna scoile
- Cainteanna stairiúla
- Taispeántais, lena n-áirítear Seachtain Dhomhanda na Leabhar, seachtaine eolaíochta gníomhaíochtaí i leabharlann sna Clocha Liath Teddy bears' sleepover, 'Dave's Jungle
- Imeachtaí Oíche Chultúir 2016
- Ciorcal Ceoil i Leabharlann na gCloch Liath
- Clubanna Leabhar do dhaoine fásta agus do dhéagóirí
- Insint / Léitheoireacht de scéalta do leanaí
- Tráth na gCeist
- Ceardlanna Ealaíon agus Ceardaíochta
- 'Maths eyes' i Leabharlann Bhaile Coimín
- Cainteanna Bealtaine i Leabharlann Bhré
- Féile ealaíon Chill Mhantáin i Leabharlann Chill Mhantáin
- Cainteanna na Seachtaine Oidhreachta
- Taispeántais, Ócáidí Comórtha agus Cur i Láthair do dhaoine fásta.
- 'Réaltaí Samhraidh'
- 'Owl babies'
- Scéalta do Lapadáin
- Leabhar Clubanna / Tionscadail Scáthúcháin

'Réaltaí Samhraidh'

Rolladh amach an clár 'réaltaí samhraidh' i ngach leabharlann sa Chontae, mar chuid de thionscnamh náisiúnta. Spreag an clár seo leanaí de gach aois chun cuairt a thabhairt ar a leabharlann áitiúil agus léamh inti, i rith laethanta saoire an tsamhraidh. Mar bhronntanas, fuair na páistí bannaí láimhe, marcanna leabhar, málaí fógraíochta agus suaitheantais agus teastas i mí Mheán Fómhair, mar chuid den chlár.

Táthar ag súil go leanfar leis an gclár seo in 2017.

For-rochtain agus Cuimsiú Sóisialta

Is tionscnamh meabhairshláinte é "Shelf Help" idir Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, Comhairle Contae Chill Dara agus Comhairle Contae Chill Mhantáin agus is bailiúchán é de thart ar 60 Teideal Leabhair ina gcumhdaítear téamaí éagsúla maidir le meabhairshláinte, agus tá sé ar taispeánt i Leabharlanna Bhealach Conglais, Bhaile Coimín agus Dhún Luáin.

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

'Inrochtaineacht do Chách'

- Tuilleadh taighde ar sholáthar leabhar i bhformáid leictreonach
- Tabhairt isteach clár deimhnithe atá aitheanta go hidirnáisiúnta
- Teagmhaigh, Clóscríobh, Léigh agus Litrígh, dírithe go háirithe ar chuidiú le daoine a bhfuil riachtanais speisialta nó disléicse acu

Tá Comhairle Contae Chill Mhantáin tiomanta do fhor-rochtain agus comhionannas poiblí maidir le rochtain agus cuimsiú sóisialta chun comhionannas rochtana ar a seirbhís leabharlainne poiblí a chinntiú trí:

- Leanúint leis an tSeirbhís mhíosúil Leabharlainne a fhorbairt do Thithe Altranais agus Ospidéal sa Chontae
- An tSeirbhís Leabharlainne a chur chun cinn i measc imirceach, lena n-áirítear rochtain saor in aisce ar an idirlíon ag gach leabharlann agus rochtain ar líne ar nuachtáin i 33 teanga
- Clár Taispeántas, Ócáidí Comórtha agus Cur i Láthair ag leabharlanna, nuair a bhí an spás ann

Teagmhaigh, Clóscríobh, Léigh agus Litrígh' (TCLL)

Cuireadh oiliúint múinteoirí ar fáil i Leabharlann Bhaile Bhaltraim agus sannadh ceadúnais ansin chuig na scoileanna agus na daltaí. Soláthraíonn an teicneolaíocht foghlaim chuidithe chun feabhas a chur ar scríbhneoireacht agus fónaic agus tá an t-aiseolas ó na scoileanna thar a bheith dearfach.

'Digitise the Nation' agus 'Get Ireland Online'

Reáchtáladh ranganna ríomhaireachta i Leabharlanna Bhaile Bhaltraim, Bré, Baile Coimín agus na gCloch Liath le linn 2015.

Rochtain ar Wi-Fi

Tá an-tóir ag an bpobal ar an rochtain ar Wi-Fi i leabharlanna agus léiríonn sé sin ábharthacht na leabharlainne poiblí inniu, agus baineadh leas as os cionn 21,500 seisiún poiblí in 2016.

Forbairtí Teicneolaíochta

Chruthaigh an tSeirbhís Leabharlainne leathanach ar "Facebook" chun teagmháil dhíreach a dhéanamh le húsáideoirí agus le gníomhaireachtaí eile chun an tseirbhís leabharlainne a chur chun cinn agus chun imeachtaí, saoráidí agus seirbhísí nua a fhógairt, de réir mar a shruthófar iad.

- Éisteadh le breis agus 4,500 Closleabhar "In-íoslódáilte in 2016.
- Léigh úsáideoirí leabharlainne níos mó ná 2,000 e-leabhair le linn 2016.
- Baineadh leas as seisiúin ar líne níos mó ná 55,000 (34,000 ar an ríomhaire poiblí agus 21,000 Wi-Fi), i leabharlanna Chill Mhantáin i rith 2016.

Córas Bainistíochta Leabharlainne (CBL) - dá ngairtear 'SIERRA'

Tá Comhairle Contae Chill Mhantáin agus sé Údarás Áitiúla déag eile 'beo' anois ar an gCóras Bainistíochta Leabharlainne nua (CBL) - SIERRA, agus beidh na hÚdarás Áitiúla eile 'beo' go luath in 2017.

Is buntáiste mór don chóras nua é sruthlíniú na seirbhísí, lena gcuirtear seirbhís chothrom ar fáil do gach duine:

- Tá rochtain ag gach úsáideoir ar an gcatalóg céanna d'acmhainní 'ar líne', lena n-áirítear ríomhleabhair, closleabhair iníoslódáilte, ríomhtheangacha, ríomhirisí agus ríomhnuachtáin.
- Is féidir leabhair agus míreanna a iarraidh 'ar líne' anois ó leabharlanna. Agus tá leabhair agus míreanna á mbailiú ó leabharlanna Chill Mhantáin agus á seachadadh dhá uair sa tseachtain.
- Is féidir le gach duine suas le dhá earra déag a fháil ar iasacht ag an am céanna. I gcás ina bhfuil seoladh ríomhphoist curtha ar fáil, faigheann an t-iasachtaí r-phost rabhaidh maidir le fíneálacha a bheidh le fabhrú, agus ansin féadfaidh siad na hearraí a fuarthas ar iasacht a athnuachan nó a thabhairt ar ais nó a athnuachan ar líne.
- Tá sé i gceist ag an nGníomhaireacht Bhainistíochta Rialtais Áitiúil feachtais náisiúnta fógraíochta a reáchtáil, lena dtaispeánfar na buntáistí atá ar fáil tríd an tseirbhís leabharlainne, nuair a théann na hÚdarás Áitiúla go léir 'beo' go luath in 2017.

Táscairí Feidhmíochta Gníomhaíochta 2016 Seirbhísí Leabharlainne / Áineasa (L1 agus L2))

L1: Cuairteanna leabharlainne agus saincheisteanna

A Líon na gcuairteanna ar Leabharlanna in aghaidh an daonra = $505,360 - 142,332 = 3.551$ (Daonra Chontae Chill Mhantáin 142,332 de réir an Daonáirimh 2016)

B Líon na n-earraí a eisíodh d'iasachtaithe Leabharlainne sa bhliain 2016 = **475,686**

L2: Costas d'fheidhmiú sheirbhís leabharlainne

A Sonraí Chlár an Ráitis Airgeadais Bliantúil (AFS) (f02) arna roinnt ar an Daonra = $\text{€ } 2,685,902 - 142,332 = \text{€ } 18.871$ (Daonra Chontae Chill Mhantáin 142,332 de réir an Daonáirimh 2016)

Bhí Ballraíocht Chláraithe in 2016 seasmhach agus í os cionn 30,000.

An tSeirbhís Stair Teaghlaigh agus Cartlanna

Cuireann an Lárionad Stair Teaghlaigh agus Cartlanna Chontae Chill Mhantáin, atá lonnaithe i bhFoirgnimh an Chontae, rochtain leanúnach ar fáil maidir le bailiúcháin chartlainne na Comhairle, chomh maith le comhairle agus

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

treoir ar thionscadail taighde agus stairiúla eile.

Coinníonn cartlanna Chomhairle Contae Chill Mhantáin bailiúchán uathúil de thaifid Chill Mhantáin a bhaineann le riaradh an Chontae agus idirghníomhaíocht na ndaoine lena riarachán.

Cuireann siad acmhainn taighde saibhir ar fáil, ní hamháin don staraí teaghlaigh agus don staraí áitiúil, ach freisin do thaighdeoirí acadúla agus do thaighdeoirí eile a mbíonn spéis éagsúil agus leathan acu, ar mian leo foghlaim faoi chruth agus forbairt na bpobal agus na n-údarás a a bhfreastalaíonn orthu.

I measc seoda an bhailiúcháin tá taifid bhuirge Chill Mhantáin ón 17ú agus ón 18ú haois. Tugann leabhair na miontuairiscí seo pictiúr den saol i gCill Mhantáin ó lár na bliana 1600.

Tá taifid an Ard-Ghiúiré i gcartlann an Chontae, a bhí mar réamhtheachtaí na Comhairle Contae, chomh maith le boird chaomhnóirí na gceardchumann Dhlí na mBocht, boird sláinte, Comhairlí Baile agus Contae, Tuaithe agus Ceantair.

Is seirbhís taighde ginealais é Ionad Stair Teaghlaigh Chill Mhantáin arna bunú ag Comhairle Chontae Chill Mhantáin agus FAS in 1987. Tá clár pharóiste Chontae Chill Mhantáin ríomhairithe aige, bhailigh siad bailiúchán saibhir d'acmhainní ginealais Chill Mhantáin agus cuireann sé seirbhís taighde gairmiúil ar fáil d'fhiosraitheoirí thar timpeall an domhain a bhfuil fréamhacha acu i gCill Mhantáin.

Seirbhís Taighde Ar Líne - www.roots.ie

Faoi láthair tá os cionn 20 milliún taifead Éireannach ag Roots.ie ó 30 contae, ón tuaisceart agus ón ndeisceart. Bíonn an Lár-Ionad Stair Teaghlaigh Chill Mhantáin go minic ar an suíomh uathúil seo, a sholáthraíonn an bailiúchán is iomláine de thaifid paróiste na hÉireann ar fud an domhain.

Cur Chun Cinn:

- Bíonn an tseirbhís á cur chun cinn le linn na bliana, trí hailt a chuir faoi bhráid na n-irisí agus na bhfoilseacháin ginealais éagsúla atá ar líne.
- Cuireann Fóram Oidhreachta Chill Mhantáin an tseirbhís chun cinn tríd an bPlean Oidhreachta.
- Ball de Fhondúireacht Staire Teaghlaigh na hÉireann, cruthaitheoirí de www.roots.ie

Tionscadail:

- Leanann an tSeirbhís Ghinealais ar aghaidh ag déanamh tuarascálacha taighde dóibh siúd a bhfuil fréamhacha acu i gCill Mhantáin, agus comhfhreagraíonn siad le sliocht Chill Mhantáin ar fud an domhain - ag cur chun cinn an Chontae mar cheann scríbe dóibh siúd a bhfuil ar an 'rian fréamhacha'.
- Tá na bailiúcháin seo a leanas digiteáilte ag an seirbhís

ghinealais agus chartlainne: Taifid an Ard-Ghiúiré; Leabhar Miontuairiscí Chomhairle Contae Chill Mhantáin; Iar-Mhiontuairiscí Chomhairle Ceantair an Inbhir Mhóir. Déanfar tuilleadh digitithe in 2017.

- Tá an tseirbhís seo i gcomhpháirtíocht le Coláiste na Tríonóide, an Leabharlann Náisiúnta agus Ionad Ealaíon Teach na Cúirte, Tinahely i bplean chun taifid Eastát Fitzwilliam a dhigitiú. Tháinig na céadta mílte Ceanadach agus Meiriceánach as na tionóntaí, a d'fhág an eastáit seo le linn an Ghorta.
- Tá Láithreán Gréasáin oidhreachta Chontae Chill Mhantáin mar chuid de ghréasán láithreáin ghréasáin arna chruthú ag Ard-Mhúsaem na hÉireann. Tá cuid ghinealais ar an láithreán le hailt a chuireann treoir ar fáil do thaighde maidir le Cill Mhantáin. Cuirfear níos mó alt isteach in 2017. Cuireadh ailt faoi na seirbhísí cartlainne le déanaí air, chomh maith le nuashonruithe rialta maidir le ginealas agus cartlanna, ar leathanach Facebook hOidhreachta Chomhairle Chill Mhantáin.

Bainistíocht Taifead:

Tá grúpa Bainistíochta Taifead Chomhairle Contae Chill Mhantáin ag forbairt clár bainistíochta taifid do Chomhairle Contae Chill Mhantáin, agus tagairt á déanamh don Bheartas Náisiúnta Coinneála i leith Thaifid na nÚdarás Áitiúil arna fhoilsiú ag an LGMSB.

Tá córais dhoiciméadú forbartha ag an seirbhís cartlainne chun taifid Chomhairle Chontae Chill Mhantáin a choinneáil agus a dhiúscairt, i gcomhar le Filestores. Leanadh ar aghaidh leis an gclár seo le linn 2016.

Tionscnamh Diaspóra Turasóireachta Pobail

Riar seirbhís leabharlainne Chontae Chill Mhantáin tionscnamh arna maoiniú ag árachais Chomhlachtaí Poiblí na hÉireann IPB/failte.ie ó 2014 ar aghaidh.

Comóradh Céad Bliain Chill Mhantáin 1916 - 2016

Measadh go raibh ról ríthábhachtach ag Údarás Áitiúla maidir le clár imeachtaí a fhorbairt chun Comóradh Céad Blianta 1916 - 2016 a cheiliúradh.

Chuir grúpa stiúrtha Chomhairle Contae Chill Mhantáin, 1916 - 2016 béim ar an tábhacht go bhfanadh oidhreachta i ndiaidh 2016, rud a ligfeadh do dhaoine cuimhneamh ar an mbliain a bhí, agus maidir leis sin, léirigh sé clár uailmhianach d'imeachtaí ó fhéilte stairiúla agus athléiriúcháin, foilseacháin leabhar, drámaíocht agus samhlaíocht chun imeachtaí Cásca 1916 a chomóradh.

I measc na n-imeachtaí 'Suaitheanta' bhí:

- Bunaíodh **Gairdíní Glór na Cásca** i ngach ceann de na cúig

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

Cheantar Bardasach i gContae Chill Mhantáin. I ngach ceann de na gairdíní tá Forógra 1916 greanta ar chloch eibhir - i nGaeilge agus i mBéarla, seacht gcrann mar shiombail de na seachtar sínitheoirí de 1916 agus crann brataí don bhratach náisiúnta. Reáchtáladh searmanais oiriúnacha chun oscailt oifigiúil de gach gairdín a cheiliúradh.

- **Aip Iníoslódáilte '1916WicklowLife'** - is leagan gréasáin é www.1916Wicklowlife.ie agus bíonn sleachta seachtainiúla ó nuachtáin Chontae Chill Mhantáin agus an Wicklow People agus an nuachtlitr The Wicklow ó 100 bliain ó shin, atá mar chuid de bhailiúchán staidéar áitiúil ar sheirbhís leabharlainne Chomhairle Contae Chill Mhantáin.
- Baineadh úsáid as eibhear ón gcairéal McEvoy i mBuaile an Chnocáin chun Ard-Oifig an Phoist a ath-thógáil tar éis Éirí Amach na Cásca. Tugadh onóir dó seo i **Stair Bhéil na Leacan, Baile Uí Chonaill agus na Croise**.
- Ceiliúradh ócáid chóiriúil, **'Mary Gordon'**, arna choimisiúnú ag oifig ealaíne Chontae Chill Mhantáin, lenar ceiliúradh amhránaíocht chóruil agus an bhliain 2016, le rannpháirtíocht ó 320 ball de Chóir Phobail amaitéarach a ó gach páirt de Chontae Chill Mhantáin, lena n-áirítear 50 páiste ó Music Generation Wicklow Children's Choir agus reáchtáladh ceolfhoireann shiansach náisiúnta RTÉ an 5 Samhain 2016 sa Cheoláras Náisiúnta.
- **Freedom: A 1916 Story**. Choimisiúnaigh an Comhairle Contae Chill Mhantáin an scannán beochan íomhá ar íomhá de dheich nóiméad, ina raibh meascán de thacaí lámhdhéanta, mionfhíoracha agus teicneolaíocht LEGO, a léirigh an scéal d'Éirí Amach na Cásca i mBaile Átha Cliath in 1916, ar bhealach a thacaíonn le teaghlaigh. Tá an scannán ar fáil ar www.wicklow1916.com i nGaeilge agus i mBéarla araon agus cuireadh fáilte mhór air, maidir le breathnóireacht agus le moladh.
- Ar lá iarbhair céad bliana d'Éirí Amach na Cásca 1916 (24 Aibreán) ghlac grúpa stiúrtha 1916-2016 Chomhairle Contae Chill Mhantáin Cini-Cheolchoirm: **Irish Destiny** - tá an scannán seo mar chuid de Bhailiúchán Institiúid Náisiúnta na Scannán - le tionlacan mórpheáir le Micheál O'Suilleabháin, in Ionad Ealaíon Mermaid, Bré. Eisíodh an dráma tostach seo ar Domhnach na Cásca 1926, chun dul le comóradh 10 bliana d'Éirí Amach na Cásca 1916. Is scéal grá é an scannán a bhfuil Cogadh na Saoirse mar chúla aige agus is i gContae Chill Mhantáin a rinneadh formhór na radhairc lasmuigh a scannánú, lena n-áirítear roinnt radhairc inaitheanta i sráidbhaile Áth na Sceire agus sa Láithreach. Léirítear scannáin agus nuachtlitr ó thréimhse 1916 chomh maith.
- **Lá Coimeádaíochta 1916** - tionóladh 'Lá Coimeádaíochta' ar fud an chontae i bhfoirgnimh an Chontae i mí na Bealtaine 2016, agus tugadh cuireadh do dhaoine clárú agus a gcuid earraí cuimhneacháin ó 100 bliain ó shin (1916) a thabhairt leo d'fhonn iad a iniúchadh agus a thaifeadh. D'éirigh go hiontach leis an ócáid seo.

Ina theannta sin, reáchtáladh clár iomlán d'imeachtaí Comóradh Céad Bliain 1916 - 2016 i rith na bliana 2016, i mbailte agus i sráidbhaile ar fud Chontae Chill Mhantáin.

Gníomhaíocht Phobail a bhí ar siúl ag Comhairle Contae Chill Mhantáin le linn 2016:

Comhairle na nÓg 2016

Lean Comhairle Contae Chill Mhantáin, i gcomhpháirtíocht le Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara agus Chill Mhantáin (BOOCDCM) ag forbairt struchtúir Chomhairle na nÓg Chill Mhantáin. Tá thart ar aon cheann is fiche scoileanna agus grúpaí óige áitiúla páirteach i scéim áitiúil Chomhairle na nÓg.

Tá brainse réigiúnach amháin de Chomhairle na nÓg i ngach ceann de na cúig thoghcheantar áitiúla i gContae Chill Mhantáin.

- Cill Mhantáin
- Bré
- Na Clocha Liatha
- An tInbhear Mór
- Bealach Conglais

Tagann na cúig Chomhairle na nÓg/Phóram Óige réigiúnach le chéile go rialta agus bíonn siad i dteagmháil lena nUdarás Áitiúil agus le comhlachtaí eile cinnteoireachta. Tá ionadaithe tofa acu ar Chomhairle na nÓg ar leibhéal an chontae, a bheidh i dteagmháil le Comhairle Chontae Chill Mhantáin, le Bord Oideachais agus Oiliúna Cill Dara agus Chill Mhantáin, le Comhpháirtíocht Áitiúil Spóirt Chill Mhantáin, le Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus le comhlachtaí eile cinnteoireachta sa Chontae. Toghfáir ionadaithe ón struchtúr sin chuig Dáil na nÓg ar an leibhéal náisiúnta.

Táscairí Feidhmíochta Gníomhaíochtaí 2016

An tAos Óg agus an Pobal (Bliain 1 agus Bliain 2)

Bliain 1: Rannpháirtíocht i scéim Chomhairle na nÓg Céatadán na scoileanna áitiúla a bhí rannpháirteach i scéim Chomhairle na nÓg = **69.57%**

Tiomsaithe mar seo a leanas:

Is mar seo a leanas líon na scoileanna dara leibhéal i gceantar an Udarás Áitiúil faoin 31/12/2016 = 23.

Seo mar atá líon na scoileanna dara leibhéal i gceantar an Udarás Áitiúil ónar fhreastail ionadaithe ar Chomhairle na nÓg áitiúil ar an gcruinniú cinn bhliana a tionóladh in 2016 = 16.

Dámhachtainí Pobail 2016

Bhí ciste foriomlán de €250,000 i nDeontais na nDámhachtainí Pobail don bhliain 2016 (€200,000 i nDámhachtainí Deontas/Fiúntais Pobail agus €60,000 eile i nDámhachtainí

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

Nuálaíochta Sóisialta Pobail). Bhain 230 grúpa pobail/cumann/eagraíocht dheonach tairbhe as scéim dámhachtainí pobail 2016.

Bronnadh 5 Dhámhachtain Fiúntais in 2016.

Duaiseanna Mórtas Cine is Ceantair 2016 Chomhar na hÉireann

Tá Comhairle Contae Chill Mhantáin bródúil as a bheith páirteach arís i gComórtas Bliantúil 2016 Chomhar-Árachais Comhairlí Éireann (CCÉ) Uile-Oileáin Mórtas Cine is Ceantair de chuid Chomhar na hÉireann.

Is comórtas bliantúil gradamach é seo, agus is é is cuspóir leis aitheantas a thabhairt don obair iontach atá á dhéanamh ag pobail ar fud na hÉireann, ó thuaidh agus ó dheas araon, agus tugtar deis d'Údaráis Áitiúla páirt a ghlacadh i gcoilár a pbobail.

Tá an tionscnaimh urraithe ag Comhar na hÉireann agus ag Comhar-Árachais Comhairlí Éireann (CCÉ) Teo.

D'ainmnigh Comhairle Contae Chill Mhantáin 3 thionscadal faoi thrí chatagóir don bhliain 2016.

Catagóir: Daonra 0–300

Comhairle Pobail Ráth Daingin

Is sráidbhaile bheag é Ráth Daingin atá lonnaithe in áit álainn in Iarthar Chill Mhantáin. Tugann an áit féin dúshlán amhail iargúlacht, níos lú seirbhísí agus daonra scáinte.

Shocraigh pobal Ráth Daingin rud éigin a dhéanamh faoi seo agus in 2013 thug Comhairle Pobail Ráth Daingin faoi chomhairliúchán pobail agus d'fhorbair siad plean chúig bliana.

Tá an plean dírithe ar fhís chun spiorad agus rannpháirtíocht pobail a neartú.

Catagóir: Daonra os cionn 5000

Arklow

Tá an tInbhear Mór suite leath bealaigh idir Baile Átha Cliath agus Cill Mhantáin, agus is baile cuain é a bhfuil an-saibhreas ag baint leis ó thaobh carachtair agus pearsantachta de.

Bunaíodh é le linn ré na Lochlannach agus tá sé suite ar shuíomh an-álainn, ar abhainn Abhóca. Tá rochtain éasca ag daoine ar shiúlóidí iontacha ar thrá agus cois abhann, agus san Inbhear Mór féin tá siopadóireacht den scoth le fáil chomh maith le gach cineál fónais a d'fhéadfaí a shamhlú.

Tá traidisiúin na loingseoireachta agus mhuirí de dhlúth is d'inneach an Inbhir Mhóir leis na cianta agus ba chuid lárnach i gcónaí é i bhforbairt an Inbhir Mhóir.

Tá réimse leathan áiseanna oideachais, fostaíochta agus spóirt le fáil anseo i dtimpeallacht tharraingteach agus chairdiúil. Bíonn báid fhóillíochta feistithe ag an muiríne agus bíonn tráláir iascaireachta lonnaithe sa chuan domhain atá suite laistigh den bhaile.

Catagóir: Tionscnaimh um fhor-rochtain a dhéanamh ar phobail

WH Five Loaves

Ráiteas misin: Creidimid i mbundínit dhúchasach gach aon duine, ag freastal go réamhghníomhach ar riachtanais daoine gan dídean agus daoine faoi mhíbhuntáiste, i spiorad atrua agus fáilteachais, agus an dóchas ann chun difear a dhéanamh ina saol.

Is carthanacht do dhaoine gan dídean é W.H. Five Loaves atá lonnaithe i mBré agus a sholáthraíonn ionad chúram lae ar thairseach íseal, bricfeasta agus dinnéar te, eolas agus comhairle, tionscnaimh um ionchuimsiú sóisialta, tacaíocht aghaidh ar aghaidh, cláir chaitheamh aimsire agus oideachais, tacaíocht do chónaitheoirí ina dtionscadal tithíochta agus siopa carthanais.

D'éirigh go geal le Cill Mhantáin ag Searmanas Bronnta Duaiseanna Mórtas Cine is Ceantair a tionóladh i Halla Cois Cuain, i mBéal Feirste ar an 26 Samhain, 2016.

Bronnadh ceann de na mórdhuaiseanna ar Chomhairle Pobail Ráth Daingin sa chomórtas nuair a bronnadh an dara háit uirthi i gcatagóir a haon, dírithe ar cheantair a bhfuil daonra de níos lú ná 300 duine ann.

Oibríochtaí Ceantar Áineasa Lasmuigh

Cuimsítear leis seo saoráidí áineasa lasmuigh a oibriú, a chothabháil agus a fheabhsú, a shonraítear thíos:

Clóis súgartha arna gcur ar fáil ag Comhairle Contae Chill Mhantáin ar fud Chontae Chill Mhantáin..

- **An tInbhear Mór:** Ascaill Radharc na Mara, An tInbhear Mór
- **An tInbhear Mór:** Plás San Peadar, An tInbhear Mór
- **An tInbhear Mór:** An Fhaiche Theas, An tInbhear Mór
- **Bré:** Baile Bhaltraim, Bré
- **Bré:** An Fásach Rua, Bré
- **Bré:** Arda Ghiolaspar, Bóthar Chros an Deiscirt, Bré
- **Bré:** Páirc an Phobail, Bóthar na Deargaile, Bré
- **Bré:** Páirc Shuí Mhantáin, Bré
- **Bré:** Cladach Bhré, An Phromanáid
- **Baile Chill Mhantáin:** Baile an Oiriún
- **Baile Chill Mhantáin:** Radharc an Chnoic
- **Baile Chill Mhantáin:** An Mhuiríoch
- **Ráth Naoi:** Clós Súgartha agus Láthair do Dhéagóirí le Páirc Scátála agus BMX (arna oscailt in 2016)
- **Bealach Conglais:** Páirc Áineasa agus Clós Súgartha

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

- **Baile Coimín:** Clós Súgartha, An Pháirc Ghnó, Baile Coimín
- Clós Súgartha Áth na Sceire: Clós Súgartha, Garrán na Mainistreach, Áth na Sceire
- **Clocha Liatha:** Clós Súgartha, Bóthar an Mhuilinn, na Clocha Liatha
- **Cill Mocheanóg:** Clós Súgartha, Páirc Ghort na Carraige
- **An Caisleán Nua:** Clós Súgartha, Bóthar Cósta Chill Mhantáin, an Caisleán Nua
- **Baile an Chinnéidigh:** Clós Súgartha Páistí (arna oscailt in 2016)

Beartaithe:

- Na Clocha Liatha (Uasghrádú/Athsholáthar)
- Carn an Bhua
- Ráth Daingin
- Baile an Chinnéidigh (Clós Súgartha agus Scaile na nGasóg)
- An Tóchar

Páirceanna Scátála:

- **An tInbhear Mór:** Páirc Scátála an Inbhir Mhóir, agus MUGA ag Ascaill Radharc na Mara
- **Baile Chill Mhantáin:** Páirc Scátála agus Cúrsa BMX Circuit agus MUGA ag an gCladach, an Mhuiríoch
- **Baile Coimín:** Páirc Scátála, ag an bPáirc, Baile Coimín
- **Acra na mBodach:** Spórt, Caitheamh Aimsire agus Páirc Scátála, agus Raon Lúthscheasaíochta ag Acra na mBodach, na Clocha Liatha

Beartaithe:

- **Bealach Conglais:** Páirc Scátála

Clóis Shúgartha arna n-éascú ag Comhairle Contae Chill Mhantáin i gcomhpháirtíocht:

- **Eachroim:** Clós Súgartha
An tInbhear Mór: Clós Súgartha agus MUGA ag Ascaill Radharc na Mara
- **Áth na Fuinseoige:** Clós Súgartha Pháirc Phobail
- **Acra na mBodach:** Spórt, Caitheamh Aimsire agus Páirc Scátála, Acra na mBodach, na Clocha Liatha
- **Dún Luáin:** Clós Súgartha
- **Eden Gate:** Clós Súgartha, Acra na mBodach, na Clocha Liatha
- **Gráinseach Choinn:** Clós Súgartha
- **Cnoc an Eanaigh:** Clós Súgartha
- **Ráth Droma:** Clós Súgartha
- **Siol Éalaigh:** Clós Súgartha
- **Tigh na hÉille:** Clós Súgartha agus MUGA

Páirc Phobail Bhealach Conglais

Saoráid caitheamh aimsire den chéad scoth is ea Páirc Phobail Bhealach Conglais, a d'fhorbair Comhairle Contae Chill Mhantáin i gcomhar le Coiste Pháirc Bhealach Conglais. Tá a lán gnéithe breátha le feiceáil sa Pháirc lena n-áirítear clós

súgartha, clárchosán inrochtana feadh abhainn na Sláine, láithreacha picnící, páirceanna, agus sraith siúlbealaí ar fud na páirce. Sampla an-mhaith atá sa Pháirc seo de chomhpháirtíocht ag gníomhú idir an tUdarás Áitiúil agus an Pobal Áitiúil.

Forbairt Pobail agus Forbairt Spóirt agus Caitheamh Aimsire

I gComhpháirtíocht ag:

- Páirc Phobail Áth na Fuinseoige; Saoráid Ghasóg agus Óige an Inbhir Mhóir; an tInbhear Mór; Cumann Forbartha Áth na Fuinseoige; Ionad Pobail Ráth Naoi; Fóram Gníomhach Ráth Naoi, Fóram Gníomhach Ráth Naoi, Raon Siúil/Bogshodair; Spórt agus Caitheamh Aimsire Pobail Eachroma; Halla Pobail Ghleann Fhaidhle; Conairí Bhaile Coimín agus Fhóram an Cheantair; Páirc Scátála agus Spórtlann Iasmuigh Chill Mhantáin; Ionad Pobail Chill Chomhghaill; Ionad Acmhainní Pobail Chill Mhantáin (Halla Paróiste roimhe sin)
- Turasóireacht/Straitéis Caitheamh Aimsire Iasmuigh Chill Mhantáin/Conairí Caitheamh Aimsire
- Comhpháirtíocht Bhealach Chill Mhantáin
- Comhpháirtíocht Bhaile Coimín um Shiúl an Ghlasbhealaigh
- Fáilte Éireann Chill Dara/Chill Mhantáin
- Siúlóid Sháirsceimhe Aille Cois Farraige Chomhairle Contae Chill Mhantáin ó Bhré go dtí na Clocha Liatha agus Conair Thurasóireachta

Straitéis Caitheamh Aimsire Iasmuigh Chontae Chill Mhantáin

Bunaíodh Coiste Caitheamh Aimsire Iasmuigh Chontae Chill Dara i mí Iúil 2009 chun na straitéisí a chur chun feidhme arna léiriú i Straitéis Caitheamh Aimsire Iasmuigh Chontae Chill Dara.

Tháinig ann don straitéis seo mar thoradh ar phróiseas fairsing comhairliúcháin arna bhainistiú ag Comhpháirtíocht Chontae Chill Dara i gcomhar le Coillte, Fáilte Éireann, Comhairle Spóirt na hÉireann (Spóirt na hÉireann anois), an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra, Comhairle Contae Chill Mhantáin, Feirmeoirí Aontaithe na hÉireann de chuid Chill Mhantáin, agus Comhairle Ardtailte Chill Mhantáin. Thángthas ar fhís fhoriomlán de bharr an phróisis chomhairliúcháin sin do chaitheamh aimsire lasmuigh i gContae Chill Mhantáin.

Sainnithníodh cúig chuspóir straitéiseacha, a chabhródh, agus iad i dteannta a chéile, chun an fhís a comhaontaíodh a bhaint amach. Is iad seo a leanas na cuspóirí sin:

- Bainistíocht chomhtháite ar chaitheamh aimsire lasmuigh
- Feabhas a chur ar dheiseanna agus ar shaoráidí ar son caitheamh aimsire inbhuanaithe lasmuigh
- Tacaíocht a thabhairt ar son an chaomhnaithe trí chaitheamh aimsire lasmuigh

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

- Cur chun cinn, oideachas agus feasacht a ardú maidir le caitheamh aimsire lasmuigh
- Turasóireacht agus fiontraíocht caitheamh aimsire lasmuigh a spreagadh

COMHPHÁIRTÍOCHT ÁITIÚIL SPÓIRT CHILL MHANTÁIN (CÁS)

Forléargas

arna tacú ag tionscnamh Chomhpháirtíochta Spóirt Áitiúil Chomhairle Spóirt na hÉireann ag an am. Tá Bord Comhpháirtíochta Áitiúla Spóirt Chill Mhantáin comhdhéanta d'ionadaithe ó éagsúlacht gníomhaireachtaí, eagraíochtaí agus ó ghrúpaí pobail a bhfuil baint acu leis an spórt, gníomhaíocht choirp, caitheamh aimsire lasmuigh agus forbairt phobail.

Sainnithnítear cuspóirí Chomhpháirtíochta Áitiúil Spóirt Chill Mhantáin sa Phlean 2010–2013 (faoi athbhreithniú).

Áirítear i measc phríomhfheidhmeanna Chomhpháirtíochta Spóirt Áitiúil Chontae Chill Mhantáin: Soláthar faisnéise

Tá baint ag Comhpháirtíocht Áitiúil Spóirt Chill Mhantáin le faisnéis maidir le cúrsaí áitiúla spóirt a chomhordú, tionscnamh taighde, tiomsú eolaire agus bunachar sonraí spóirt, ag sainnithint riachtanas agus acmhainní le bheith ina mar bhunchuid den phleanáil áitiúil agus le fóram comhairle spóirt a chur ar bun.

Oideachas agus Oiliúint

Cuireann Comhpháirtíocht Áitiúil Spóirt Chill Mhantáin deiseanna oideachais agus oiliúna ar fáil ar leibhéal áitiúil, lena n-áirítear cineálacha cúrsaí oiliúna inaistrithe i réimsí amhail Cód Eitice, Garchabhair agus Ceannaireacht Ghníomhach, agus tacaíonn siad chomh maith le sainchúrsaí spóirt a sheachadadh i gcomhar le comhlacháí náisiúnta rialaithe spóirt.

Cur chun feidhme

Cuireann Comhpháirtíocht Spóirt Áitiúil Chill Mhantáin raon clár náisiúnta chun feidhme le rannpháirtíocht a spreagadh e.g. Buntús, Mná sa Spórt, Ar son na beatha. Seachtadair cláir i réimsí amhail Forbairt Spóirt, Spórt Pobail agus Gníomhaíocht Choirp, Spórt Scoile, Spórt na hÓige agus Cuimsiú Spóirt. Cuirfidh Comhpháirtíocht Spóirt Áitiúil Chill Mhantáin cláir spóirt chun feidhme chomh maith i gcomhthéacs an phlean áitiúil straitéisigh don spórt agus do ghníomhaíocht choirp i gcomhréir le tosaíochtaí Spóirt Éireann.

Bearta a rinneadh in 2016

Chabhraigh Comhpháirtíocht Spóirt Áitiúil Chill Mhantáin le

raon leathan tionscnamh a sheachadadh inar díriodh ar rannpháirtíocht sa spórt agus i ngníomhaíochta choirp a chur chun cinn;

- **TCARA Cúrsa Dhá Uair an Chloig um Ionchuimsiú Daoine le Míchumas.** Cuireadh tús le dhá chúrsa in 2016, ceann amháin i Scoil Naomh Aindriú, Bré agus an ceann eile i gCumann Lúthchleas Gael Dhún Ard agus Áth na Sráide.
- Cuireadh ceithre chúrsa dhéag ar **Chód Eitice** i gcrích in 2016.
- Cuireadh tús le **Clár Cóitseála Pobail** ann do dhaoine atá dífhostaithe, i mBré in 2016.
- Rinneadh **Deontais Sheachtain na Rothar** a sholáthar agus a dháileadh ar ghrúpa ar fud Chontae Chill Mhantáin.
- Cuireadh cluichí **Ar son na Beatha** agus oiliúint **PALS** ar siúl chun gníomhaíocht a chur ar fáil do dhaoine scothaosta ar fud Chontae Chill Mhantáin.
- Rinneadh cláir gníomhaíochtaí scoilbhunaithe a chomhordú, is é sin; **'Bí Gníomhach tar éis na Scoile'**, Camógaíocht, Lúthchleasaíocht Halla na Scoile.
- Tionóladh siúlóidh 'Operation Transformation' i mBré, i gCill Mhantáin agus san Inbhear Mór.
- Cuireadh **gníomhaíocht choirp** ar fáil dóibh siúd atá faoi mhíchumas, is iad sin; Futsal, Cispheil do Chách agus Snámh
- Cláir ghníomhaíochta choirp pobalbhunaithe, is iad sin; Clár Athléimneachta Pobail agus Clár Siúil Pobail.
- Cuireadh oiliúint **Buntús Start** ar fáil ar an Láithreach agus i mBré i Samhain 2016. Chuir naonúr saoráidí um chúram leanaí an oiliúint i gcrích agus tá níos mó oiliúna beartaithe don bhliain 2017. Is í an aidhm atá leis an oiliúint seo ná chun daoine atá ag obair sa ghairm um chúram leanaí a chumasú agus na scileanna a thabhairt dóibh le go dtabharfaidh siad an tús is fearr agus is féidir do leanaí maidir le gníomhaíocht fhísiciúil.
- Sa bhliain 2016 seoladh LSP Chill Mhantáin **One Million Step Challenge** ina mbíonn múinteoirí agus scoláirí in iomaíocht lena chéile chun aon mhilliún céim a bhaint amach laistigh de 5 lá. Tugann an LSP áiríteoirí céimeanna do na scoileanna chomh maith le bileoga rianaithe chun tabhairt faoin dúshlán. D'éirigh go rímhaith leis an gclár seo anuraidh agus bhí gach áit ar an gcúrsa in áirithe faoi dheireadh na bliana.

Gníomhaíochtaí atá bearthaithe do 2017

- Soláthar oiliúint um Chód Eitice, Garchabhair agus ionchuimsiú do dhaoine faoi mhíchumas
- Cumann spóirt agus gníomhaíochtaí coirp a bhunú do pháistí faoi mhíchumas i gcomhar le páirtithe eile
- Tús a chur le feachtas um chaitheamh aimsire lasmuigh
- Deontais spóirt a dháileadh
- An tSeachtain Ghníomhach Scoile, Seachtain na Rothar agus tionscnaimh náisiúnta eile a chur chun cinn agus a chomhordú

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

- Comhpháirtíochtaí a fhorbairt le comhlachtaí eile le haghaidh soláthar straitéiseach agus spriocdhírthe gníomhaíochta choirp ar fud Chontae Chill Mhantáin
- Tacú le spriocghrúpaí chun éirí níos gníomhaí ó thaobh an choirp de
- Leanúint leis an bpobal a oiliúint maidir leis an tábhacht a bhaineann le gníomhaíocht choirp sa ghnáthshaol laethúil
- Feasacht a ardú faoi Chomhpháirtíocht Spóirt Áitiúil Chill Mhantáin agus faoi na deiseanna a chuireann sé ar fáil do pháirtithe leasmhara agus do spriocghrúpaí
- Leanúint leis na cláir éagsúla ar tugadh fúthu in 2016 a chur i bhfeidhm

Tá Comhpháirtíocht Spóirt Áitiúil Chill Mhantáin ar Facebook, Twitter agus www.wicklowsp.ie.

Oifig Ealaíon Chontae Chill Mhantáin

Tá traidisiún saibhir ealaíonta agus cultúrtha ag Contae Chill Mhantáin ina mbíonn raon leathan gníomhaíochtaí beo ar siúl i réimsí na hamharcealaíona, an cheoil, na hamharclainne, na litríochta, na dealbhóireachta, in ealaíona na n-óg, ealaíona pobail agus féilte.

Is é aidhm Chláir Ealaíon Chomhairle Contae Chill Mhantáin ná an traidisiún saibhir seo a chothú agus a fhorbairt agus a chinntiú go bhfuil rochtain ar na healaíona ag gach duine sa chontae.

Áirítear ar Chlár Líonra Ealaíon agus Ceoil Chill Mhantáin;

- Straitéis Ealaíon 2016–2019 agus Beartas Ealaíon Poiblí
- Cur chun cinn na n-ealaíon i gContae Chill Mhantáin
- Tacú le hionaid lasmuigh agus seirbhísí tacaíochta agus comhairleoireachta a chur ar fáil d'Ealaíontóirí
- Riar a dhéanamh ar Scéimeanna Tacaíochta deontas agus sparántachtaí Ealaíon agus Ealaíontóirí
- Clár Ealaíon Pobail
- **Glúin Ceoil Chill Mhantáin** i gcomhpháirtíocht le Bord Oideachais agus Oiliúna Chill Dara/Chill Mhantáin agus Chomhairle Contae Chill Mhantáin. Clár oideachais uirlisí ceoil is ea é seo a dhírítear go straitéiseach orthu siúd faoi eisiámh sóisialta, cultúrtha agus geografach.
- Clár Nasc Ealaíne
- Cill Mhantáin go Dearfa
- Clár Tacaíochta Ealaíon agus Oideachais na nÓg sa Scannánaíocht, Ceol, Amharcealaíona, Ealaín agus Drámaíocht.
- Forbairt Chór na nÓg
- Ag smaoineamh ar bhonn físeach—na hAmharcealaíona san oideachas
- Cór 'Úsáid Gutha'. Clár córuil daoine scothaosta agus é leathnaithe amach go ceithre shuíomh i gContae Chill Mhantáin

- Imeachtaí maidir le hOíche Chultúir
- Céatadán le haghaidh Cláir Ealaíon

Cláir Eile

Athnuachan Bailte agus Sráidbhailte 2016

Fuair Chomhairle Contae Chill Mhantáin leithdháileadh deontais de €380,000 le haghaidh Tionscadal Athnuachana Sráidbhailte ag Síol Éalaigh; Baile Chill Mhantáin; Ráth Droma; Dún Luáin; Cill Chomhghaill; Ráth Daingin agus Carn an Bhua.

Áirítear sna tionscadail clóis shúgartha, cosáin, siúlóidí turasóireachta, síneadh ar an leabharlann agus droichead do choisithe..

CLAR2016

Faoi chlár CLAR 2016, cháiligh seacht toghroinn ceantair (TC) le haghaidh maoinithe mar seo a leanas:

Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir: Baile na Corra agus Cill **Phip Ceantar Bardasach Bhealach Conglais:** Baile an Ghail; Gleann Ó Máil Thuaidh; an Log Glas; an Baile Beag agus Cúlbaile an tSagairt.

Cáilíonn na cineálacha seo oibre:

- Bearta sábháilteachta d'Áiseanna Spóirt Scoileanna agus Pobail
- Feabhsúcháin ar shaoráidí súgartha lasmuigh
- Bearta um bhóithre rochtana áitiúla

REDZ 2016 (Criosanna Forbartha Eacnamaíocha Tuaithe)

Ag tógáil ar an rath a bhí ar scéim REDZ 2015, seoladh REDZ 2016 i mí Dheireadh Fómhair 2016.

Cosúil le scéim na bliana 2015, tá REDZ 2016 dírithe ar thacaíocht bhreise a sholáthar do thionscnaimh REDZ atá ann faoi láthair agus chun breis forbartha a dhéanamh ar an gcoincheap a fhorbairt in áiteanna eile.

Cuireann REDZ 2016 maoiniú ar fáil do Thionscadail 'Shuaitheanta' Réigiúnacha agus de chuid an Chontae.

Tionscadail Siúlóidí

Siúlóid Aille ó Bhré go dtí na Clocha Liatha

Athbhunaíodh an coiste in 2016 agus rinne siad coimisiúnú ar thuarascáil suirbhéireachta maidir le bail na siúlóide.

Líostáladh roinnt ceantar sa tuarascáil a bhfuil obair dheisiúcháin le déanamh orthu agus tá obair ar siúl faoi láthair chun freastal ar na ceantair seo.

FORBAIRT POBAIL, CHULTÚRTHA AGUS SHÓISIALTA (AR LEANÚINT)

Siúlóid Aille Chill Mhantáin

Tar éis tuarascála suirbhéireachta a rinneadh go mall sa bhliain 2016 agus moladh a rinneadh chun athródú a dhéanamh ar chuid den tsíúlóid aille seo, táthar ag súil go ndéanfar roinnt oibreacha feabhsúcháin sa bhliain 2017.

Léarscáiliú ar Shiúlóidí i gContae Chill Mhantáin

Tá beart faoi lán seoil i láthair na huaire chun léarscáiliú a dhéanamh ar na siúlóidí ar fad sa Chontae, chun bearnaí a shainaithint agus chun an fhéidearthacht a fhiosrú maidir leis na siúlóidí ar fad a nascadh.

Leanfar den obair seo in 2017.

TIONSCADAL INTERREG ÉIRE-AN BHREATAIN BHEAG

Comhairle Contae Chill Mhantáin, ag obair i gcomhar le Comhairle Contae Phort Láirge agus Comhairle Contae Loch Garman agus roinnt údarás áitiúil sa Bhreatain. Rinneadh iarratas in 2016 le haghaidh tionscadail maoinithe INTERREG AE chun sraith conairí turasóireachta contae trasteorann a chruthú a chónascann sócmhainní nádúrtha, cultúrtha agus oidhreacht in Éirinn agus sa Bhreatain Bheag chun líon na gcuairteoirí a ardú ar leas geilleagar na hÉireann agus na Breataine Bige.

BLUEWAY

Tá comhfhad de circa 415 km ag imeallbhoird Chill Mhantáin, Loch Garman agus Port Láirge.

Tá an cósta seo insroichte don phobal lena iliomad tránna agus gníomhaíochtaí uisce a bhíonn ar siúl fad an bhealaigh.

Tá go leor le tairiscint ag an tslí seo ó thaobh oidhreacha, cultúir, ceardaíochta agus bia de, agus tá féidearthacht ann tuilleadh forbartha a dhéanamh air seo.

Tá beartaithe sa Tionscadal Blueway go síneodh sé ó Bhré i gContae Loch Garman go dtí an Aird Mhór i gContae Phort Láirge.

Is slí é Blueway de ghníomhaíochtaí caitheamh aimsire an uisce atá forbartha le húsáid ag daoine a bhfuil spéis acu i ngníomhaíochtaí uisce gan inneall.

Sainaithnítear é lena shiúlóidí, lena phointí insroichte agus éalaithe agus bíonn teacht go héasca ar eolas faoin gconair.

Is féidir bealaí Blueway a fhorbairt feadh canálacha, aibhneacha, lochanna nó feadh an chósta.

SEIRBHÍSÍ FIONTRAÍOCHTA AGUS CORPARÁIDEACHA

SPRIOC

“Soláthar agus coinneáil foirne atá forbartha go gairmiúil chun freastal ar riachtanais na heagraíochta.”

Rochtain

De réir an Achta Náisiúnta um Míchumas 2005, cinntíonn Oifigeach Rochtana Chomhairle Contae Chill Mhantáin go bhfuil a seirbhísí inrochtana do dhaoine faoi mhíchumas trí rochtain chomhtháite ar na seirbhísí príomhshrutha á gcur ar fáil de réir mar is indéanta agus is cuí. San Acht um Míchumas 2005 cuirtear oibleagáid shonrach ar chomhlachtaí poiblí chun foirgnimh phoiblí agus seirbhísí poiblí a dhéanamh inrochtana do dhaoine faoi mhíchumas faoin mbliain 2005.

Grúpa Rochtana Údarás Áitiúil Chill Mhantáin (GRÚÁCM)

Lean GRÚÁCM ag tabhairt tacaíochta agus comhairle do Chomhairle Contae Chill Mhantáin maidir le cúrsa rochtana le linn na bliain 2016. Soláthraíonn an grúpa seo, ina bhfuil daoine faoi mhíchumas agus ionadaíocht ó eagraíochtaí daoine faoi mhíchumas, saineolaithe don Údarás Áitiúil sa réimse um míchumas agus rochtain. Bíonn an Oifig Rochtana i dteagmháil go rialta le grúpaí agus eagraíochtaí áitiúla agus náisiúnta araon ag déileáil le rochtain lena chinntiú go bhfuil a n-oibleagáidí á gcomhlíonadh ag Údarás Áitiúla Chomhairle Contae Chill Mhantáin.

An Coiste Iniúcháireachta

Bunaíodh Coiste Iniúcháireachta Chomhairle Contae Chill Mhantáin in 2007 ar dtús faoi Alt V den Acht Rialtais Áitiúil (Ceantair Feabhsú Gnó) 2005. Tar éis na dtoghchán áitiúil i mí Bealtaine 2014, athbhunaíodh an Coiste Iniúcháireachta arís. Cuimsítear agus cuimsítear anois i mballraíocht an choiste:

- An tUas. Tom Gregan, Cathaoirleach
- An tUas. Noel Geraghty, Leaschathaoirleach
- Mary Savage Uas.
- Clr. Edward Timmins
- Clr. Gerry Walsh (a tháinig i gcomharba ar Pat Casey le linn 2016)

Leagtar síos feidhmeanna an Choiste Iniúcháireachta in Alt 59 den Acht Rialtais Áitiúil 2016 agus áirítear orthu:

- Athbhreithniú a dhéanamh ar aon ráiteas airgeadais iniúchta, ar Thuarascáil an Iniúcháora nó ar Thuarascáil Speisialta an Iniúcháora maidir leis an Údarás Áitiúil agus measúnú a

dhéanamh ar aon bheart a rinne an Príomhfheidhmeannach laistigh den údarás sin ag freagairt don ráiteas nó tuarascáil chéanna agus tuairisciú a dhéanamh don údarás ar na torthaí.

- Éifeachtúlacht agus luach ar airgead a mheasúnú maidir le feidhmíocht feidhmeanna na nÚdarás Áitiúil.
- Athbhreithniú a dhéanamh ar chórais a chuireann an tÚdarás Áitiúil i bhfeidm maidir le bainistíocht riosca.
- Athbhreithniú a dhéanamh ar thorthaí agus ar mholtaí an Choimisiúin Náisiúnta Maoirseachta agus Iniúcháireachta (CNMI) agus freagairt an Phríomhfheidhmeannaigh orthu sin agus gníomh breise a dhéanamh de réir mar is cuí.

Mar chuid den phróiseas tuairiscithe, chuir an Coiste Iniúcháireachta Tuarascáil Bhliantúil 2016 faoi bhráid Chomhairle Contae Chill Mhantáin i mí Feabhra 2017.

Sa tuarascáil, chuir an Coiste fáilte roimh na tuarascálacha a fháil ar na sannacháin seo a leanas le linn na bliana:

- Lámhleabhar na Nósanna Imeachta Airgeadais a chomhlíonadh
- Athbhreithniú ar Shócmhainní Seasta
- Athbhreithniú ar Fhéichiúnaithe
- Imréiteach Bainc
- Athbhreithniú ar Chomhlíonadh CBL
- Athbhreithniú ar scéim gníomhachtaíthe saothair ‘Gateway’

I gcomhréir le Rialacháin an Rialtais Áitiúil 2014 (nósanna imeachta airgeadais agus iniúcháireachta) tugadh cuireadh don iniúcháir labhairt leis an gCoiste. Is deis mhaith é an cruinniú bliantúil seo don Choiste chun dearcadh a mhalartú leis an Rialtas Áitiúil ar réimse leathan ceisteanna agus d’iniúcháir an Rialtais Áitiúil chun a thuarascáil iniúcháireachta reachtúil a phlé ar ráiteas airgeadais bliantúil na Comhairle.

SEIRBHÍSÍ FIONTRAÍOCHTA AGUS CORPARÁIDEACHA (AR LEANÚINT)

Comhairleoir-Comhdhálacha ar freastlaíodh orthu in 2016

COMHDHÁLACHA AR FREASTLAÍODH ORTHU IN 2016	DÁTA	LÍON LUCHT FREASTAIL
Oiliúint LAMA, Sligeach	31 Márta–2 Aibreán 2016	9
Oiliúint AILG, An Muileann gCearr	17–18 Feabhra 2016	1
Oiliúint AILG, Bun Cranncha	5–6 Bealtaine 2016	6
Oiliúint AILG, an tInbhear Mór	10 Bealtaine 2016	1
Na hÁiteanna is Fearr le Cuairt a Thabhairt Orthu, Teach Bhaile an Gharraí, Trá Lí	11 Meitheamh 2016	1
Oiliúint AILG, Dún Dealgan	17–18 Meitheamh 2016	3
Oiliúint AILG, Baile Átha Cliath	14 Iúil 2016	1
Oiliúint AILG, An Longfort	15 Meán Fómhair 2016	4
Deontais agus Scéimeanna Tithíochta	22–24 Meán Fómhair 2016	2
Comhdháil La Touche Legacy Conference, na Clocha Liatha	24 Meán Fómhair 2016	3
Oiliúint LAMA, Beantraí	30 Meán Fómhair–1 Samhain 2016	9
Oiliúint AILG, Guaire	13–14 Deireadh Fómhair 2016	7
Oiliúint AILG, Biorra	18 Deireadh Fómhair 2016	5
Comhar na hÉireann	27 Deireadh Fómhair 2016	1
Seimineár Buiséid, Cloich na Coillte	28–30 Samhain 2016	2
Oiliúint AILG, An Bhó Dhearg	19 Samhain 2016	1

SEIRBHÍSÍ FIONTRAÍOCHTA AGUS CORPARÁIDEACHA (AR LEANÚINT)

Fiontraíocht agus Forbairt

Tá an-acmhainneacht ghnó ag Contae Chill Mhantáin agus le blianta beaga anuas tá leathú agus forbairt shuntasach déanta air. Tá Contae Chill Mhantáin ar cheann de na contaetha is tapúla fáis in Éirinn, agus é níos lú ná uair an chloig ar shiúl ó Bhaile Átha Cliath. Tá rochtain éasca ar an M50 agus ar mhótarbhealaí náisiúnta agus tá go leor buntáiste ag baint le Contae Chill Mhantáin maidir le suíomh straitéiseach, forbairt infreastruchtúrach agus gaireacht d'Ollscoileanna agus d'Institiúití Teicneolaíochta.

Tá aonad fiontraíochta na Comhairle freagrach as cur chun sin agus margaíocht Chontae Chill Mhantáin agus a bhailte mar shuíomh le haghaidh fiontraíochta agus cruthú post. Déanann sé forbairt ionad fiontrachtaíochta a chur chun cinn agus sealbhaíonn sé talamh chun forbairt tionsclaíochta agus tráchtála a éascú. Tá ról lárnach ag an aonad i bhforbairt gheilleagach an Chontae agus tá sé tiomanta i dtreo bunáit tríú leibhéal a fhás i gcomhar le hInstitiúid Teicneolaíochta Cheatharlach ag Campas Chontae Chill Mhantáin, Coláiste Clermont, Ráth Naoi.

Oibríonn an Chomhairle go dlúth le Gníomhaireachtaí Forbartha eile amhail an tÚdarás Forbartha Tionscail (ÚFT), Fiontraíocht Éireann agus Oifig Fiontair Áitiúil (OFA) Chill Mhantáin agus coimeádann sé agus leathnaíonn sé naisc le forbróirí/tionscnóirí tionsclaíochta/tráchtála chun poist a chruthú agus chun fás eacnamaíoch a dhéanamh. Déanann sé Contae Chill Mhantáin a chur chun cinn mar scothláthair scannánaíochta a chur chun cinn trí Choimisiún Scannánaíochta Chontae Chill Mhantáin.

Tá foireann na fiontraíochta ar fáil chun cabhrú le hábhair forbróirí gnó agus chun iad a threorú agus iad ag measúnú Cill Mhantáin mar ionad gnó agus rinneadh roinnt tionscnamh le linn 2016 chun an contae a chur chun cinn mar áit le lonnú ann.

Forbairt ar Ionaid Fiontraíochta

Oibríonn an Chomhairle i gcomhar le gníomhaireachtaí forbartha náisiúnta agus áitiúla agus i gcomhar le comhlachais áitiúla tráchtála go dlúth le hionaid fiontraíochta atá lonnaithe i gContae Chill Mhantáin cheana féin.

Cuimsítear in Ionad Fiontraíochta/Páirc Ghnó Chill Mhantáin 74,000 troigh chearnach de spás fiontraíochta a sholáthraíonn saoráid lándéanta do ghnólachtaí atá ann cheana agus do ghnólachtaí nua atá ag forbairt. Cuimsítear ann aonaid um spásanna oibre, taighde agus forbartha, déantúsaíochta agus oiliúint um tháirgeadh bia i méideanna ó 180 troigh chearnach suas go dtí 5,000 troigh chearnach chomh maith le cóiríocht oifige d'ardchaighdeán, áiseanna oiliúna agus seomra comhdhála. Rinneadh obair athchóirithe ar an bhfoirgneamh le

déanaí agus soláthraíodh 11 aonad nua oifige deartha go speisialta chomh maith le 2 sheomra oiliúna nua-aimseartha.

Is tionscnamh pobail é Ionad Gnó agus Fiontraíochta an Inbhir Mhóir atá bunaithe chun spás oibre a sholáthar do ghnólachtaí beaga i dtús fáis agus do ghnólachtaí beaga atá ag leathnú amach chomh maith le réimse áiseanna tacaíochta. Tairgeann an t-ionad thart ar 30,000 troigh chearnach de spás oibre lena n-áirítear 14 aonad táirge beag/meánmhéide agus 14 oifig agus éascaíonn sé 34 ghnólacht.

Cuireadh sin i dtoll a chéile tar éis próiseas forleathan comhairliúcháin lena n-áirítear gach grúpa sainleasa sa chontae. Tá an Plean beartaithe le rith ó 2016 go 2020 agus is iad seo na leanas croí-chuspóirí a bhaineann leis:

Tá sé beartaithe ionaid nua fiontraíochta a fhorbairt sna Clocha Liatha agus i mBré i gcomhpháirtíocht le gníomhaireachtaí forbartha agus leis an bpobal gnó.

Láithreáin d'úsáidí Fiontraíochta / Fostaíochta

D'infheistigh Comhairle Contae Chill Mhantáin thart ar € 1.3m i dtógáil de Pháirc Ghnó Avondale, Ráth Droma. Tá an pháirc roinnte ag ceithre bhóthar, ceangailte le príomh-timpeallán. Tá an chuid is mó den obair curtha i gcrích ar bhóthar uimh. 1 agus 2 agus ar an timpeallán nua freisin, leagadh formhór de dhuchtanna agus píopaí na soláthraithe fónais ar bhóthar uimh. 1 agus 2. Tá fálú d'ardchaighdeán tógtha ar imeall tosaigh an láithreáin agus tógadh geata agus colúin ar an mbealach isteach chomh maith. Is céim dhearfach í do Pháirc Ghnó Avondale ná an tógáil agus feidhmiú den chéad áitreabh tráchtála. Tá an t-aonad fiontraíochta i dteagmháil le gnólachtaí a bhfuil suim curtha in iúl acu maidir le gnó a bhunú sa Pháirc gnó, agus leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh lena phleananna a chur ar aghaidh chun tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an suíomh amach anseo.

Tá pléite ar siúl le roinnt gnó i gContae Chill Mhantáin le haghaidh forbairt den chineál céanna i nDún Luáin. Sa bhreis ar na suíomhanna seo, tá bunachair talún éagsúla ag an gComhairle ag roinnt suíomhanna ar fud an Chontae lena n-áirítear Bealach Conglais, an tInbhear Mór, Eachroim, Baile Coimín agus Áth na Fuinseoige.

CBS um Fhorbairt Eacnamaíochta agus Tacaíocht Fiontraíochta

I gcomhréir leis na treoirlínte maidir le bunú agus feidhmiú na CBSanna, bunaíodh an CBS um Fhorbairt Eacnamaíochta agus Tacaíocht Fiontraíochta a agus tá sé i bhfeidhm ó mhí na Nollag, 2014 ar aghaidh. Is é príomhfhheidhm an CBS ná cabhrú leis an gComhairle maidir le bunú, forbairt agus athbheithniú a dhéanamh ar bheartas sa réimse seo. Tá an CBS comhdhéanta de seachtar ball tofa agus seisear ball seachtracha a

SEIRBHÍSÍ FIONTRAÍOCHTA AGUS CORPARÁIDEACHA (AR LEANÚINT)

tarraingíodh ó réimsí éagsúla, mar shampla: Comhshaol/Caomhnú, Pobail Talmhaíochta/Feirmeoireachta, Ceardchumann, Forbairt/Tógáil/Tráchtáil Ghnó agus Gnó (Iarthar Chill Mhantáin). I 2016 dhírigh an CBS mar aon leis an gCoiste Forbartha Pobail Áitiúil a chuid oibre ar mhaoirseacht a dhéanamh ar spriocanna agus ar chuspóirí den Phlean Eacnamaíoch agus Pobail Áitiúil (PEPÁ) a bhfuil mar aidhm aige tacú le forbairt eacnamaíoch agus forbairt pobail áitiúil.

Plean Eacnamaíoch Áitiúil

Leis an bPlean Eacnamaíoch agus Pobail áitiúil (PEPÁ) Chill Mhantáin, a seoladh i mí na Samhna 2016, tugtar leargas ar fhás agus forbairt an chontae le haghaidh na sé bliana atá amach romhainn.

Go dtacóidh Comhairle Contae Chill Mhantáin féin leis an bhforbairt eacnamaíoch chomh maith le forbairt áitiúil agus pobail i gContae Chill Mhantáin agus í a chur chun cinn agus go ndéanfaidh sí amhlaidh i gcomhar le páirtithe leasmhara eacnamaíocha agus um fhorbairt pobail.

Cuimsítear 10 sprioc ardleibhéal, 21 cuspóir áitiúil agus os cionn 140 beart áitiúil in LECF 2016–2020. Thairis sin, leagtar amach ann na torthaí agus amlínte um seachadadh na ngnéithe éagsúla. Déanfar measúnú orthu seo ar bhonn bliantúil agus cuirfear tuairisc dul chun cinn i láthair uair gach bliain le linn tréimhse an phlean.

Seoladh Plean 6-bliana Comhchoiste Póilíneachta Chomhairle Contae Chill Mhantáin.

I measc na bpríomhspríocanna eacnamaíocha atá leagtha amach sa Phlean, agus ag éirí as obair meithle machnaimh eacnamaíoch Chontae Chill Mhantáin tá:

- Bonneagar agus bearta a fhorbairt atá dearfach agus tacúil d'infheistíocht, fiontraíocht, nuálaíocht agus cruthú eolais i suíomhanna straitéiseacha
- Fiontraíocht reatha a choinneáil beo agus deiseanna fostaíochta agus ioncain ardchaighdeán a fhorbairt do

réimse leathan na riachtanas fostaíochta sa Chontae, agus féidearthachtaí ann chun patrúin taistil a aistriú

- Leas a bhaint as gnéithe uathúla Chill Mhantáin agus a ghairneacht do mhargadh Bhaile Átha Cliath, cáileacht shármhaith beatha, na hacmhainní caipitil daonna, turasóireacht, tírdhreacha, mara, talmhaíochta agus foraoiseachta
- Tacú le haistriú i dtreo gníomhaíocht eacnamaíoch athléimneach ísealcharbóin agus athraithe aeráide, rud a laghdóidh an spleáchas fuinnimh, agus a chuirfidh chun cinn úsáid inbhunaithe acmhainní agus a bheith chun tosaigh sa gheilleagar glas cliste.

Comhchoiste Póilíneachta (CP) Chomhairle Contae Chill Mhantáin—cruinnithe poiblí

Lean Comhchoiste Póilíneachta Chomhairle Contae Chill Mhantáin de bheith ag cruinniú le chéile ar bhonn ráithiúil in 2016. Déantar foráil in Alt 36(2)(c) d'Acht an Gharda Síochána gurb é feidhm comhchoiste póilíneachta, inter alia, chun 'cruinnithe poiblí a eagrú agus a óstáil a bhaineann le hábhair a mbíonn tionchar acu ar phóilíneacht cheantar riaracháin an Údarás Áitiúil.' Thionóil CP Chomhairle Contae Chill Mhantáin cruinniú poiblí ar an 2 Samhain, 2016 sa Tóchar.

Glacadh le Plean Straitéiseach 2016–2021 Comhchoiste Póilíneachta Chomhairle Contae Chill Mhantáin

Ghlac CCCM le Plean Straitéiseach 6 Bliana Chomhchoiste Póilíneachta, 2016–2021 tar éis ceardlann a thionól do pháirtithe leasmhara i mí Márta 2016. Bhí freastal maith ar an gceardlann agus caoga a trí duine i láthair rud a léiríonn na hearnálacha a bhfuil leibhéal ard sainleasa iontu agus ceantair gheografacha na tíre. Glacadh leis an bPlean ag cruinniú Chomhairle a bhí ar siúl ar 3 Samhain, 2016 agus seoladh é go hoifigiúil ag cruinniú poiblí a thionóladh sa Tóchar i mí na Samhna.

Seoladh LECF 2016–2020.

SEIRBHÍSÍ FIONTRAÍOCHTA AGUS CORPARÁIDEACHA (AR LEANÚINT)

Cuireadh an plean i gceann a chéile chun cabhrú leis an gComhchoiste Póilíneachta cur chuige fíorstraitéiseach agus comhoibriú a bheith acu maidir le ceisteanna póilíneachta i gContae Chill Mhantáin agus chun comhpháirtíocht straitéiseach na gCPanna a neartú le pleananna agus struchtúir eile ábhartha Contae. Sainaithníodh ceithre phríomhthéama laistigh den Phlean a bheidh mar phríomhchuspóirí ag plean oibre bliantúil an CP don bhliain 2017 agus is iad seo:

- (1) Pobail Phóilíneachta
- (2) Dul i ngleic leis an gcoireacht i limistéir thuaithe
- (3) Cosc ar Dhrugaí
- (4) Cumarsáid

Speansais na gComhaltai

Liúntas Bliantúil an Chathaoirligh	€30,000.00
Liúntas Bliantúil an LeasChathaoirligh Allowance	€6,000.00
Liúntas Bliantúil CBS (€500 sa mhí in aghaidh Month Chathaoirleach CBS)	€30,000.00
Liúntas Bliantúil Ionadaíocht	€517,656.25
Liúntas Bliantúil na gComhairleoirí AnnAllowance	€197,752.51
Comhdhálacha agus Oiliúint Inmheánach Training (Costais Taistil agus Cothabhála)	€24,602.69
Comhdhálacha Eachtracha	€2,531.08

Ombudsman

Féadfaidh duine ar bith a mheasann gur caitheadh go héagórach leis/léi nó nach bhfuil sásta le cinneadh a rinne an tÚdarás Áitiúil ar chinneadh teagmháil a dhéanamh le hOifig an Ombudsman. De réir an dlí féadfaidh an tOmbudsman gearáin a fhiosrú maidir le haon cheann de ghníomhartha riaracháin nó nósanna imeachta an Údaráis Áitiúil chomh maith le moill ar bith nó easpa gníomhaíochta in aon phlé a bhíonn agat leis an Údarás Áitiúil. Cuireann an tOmbudsman seirbhís saor in aisce, neamhchlaonta agus neamhspleách ar fáil chun achrann a réiteach.

Thagair an tOmbudsman do 11 gearán a rinneadh faoi Chomhairle Contae Chill Mhantáin in 2016. Dúnadh 6 cinn acu mar “nó seasadh leis”, dúnadh ceann amháin mar “seasadh le cuid de” agus dúnadh 3 cinn mar “réitithe”. Tá cas amháin fós le réiteach.

Líonrú agus Comhoibriú le Gníomhaireachtaí Eile

Le linn 2016 bhuail an t-aonad fiontraíochta le hionadaithe ó Fiontraíocht Éireann agus an ÚFT, Fáilte Éireann agus gníomhaireachtaí eile a théann i ngleic le forbairt eacnamaíochta. Leanann líonrú foirmeálta agus neamhfoirmeálta leis na gnólachtaí áitiúla, leis na Comhlachais Tráchtála agus le Comhlachas Chontae Chill Mhantáin chun gnó a chur chun cinn agus a fhorbairt i gContae Chill Mhantáin agus chun deiseanna fostaíochta a fhorbairt i gContae Chill Mhantáin. D'éirigh go geal leis an ócáid líonraithe, an cruinniú faisnéise um bricfeasta, a tionóladh i mí na Bealtaine.

Cruinniú Faisnéise um Bricfeasta 2016

Meitheal Machnaimh Chontae Chill Mhantáin

Is comhthionscnamh é Meitheal Machnaimh Eacnamaíocht Chontae Chill Mhantáin (MMECCM) idir Comhairle Contae Chill Mhantáin, LEO Chill Mhantáin agus gnólachtaí áitiúla. Is é an cuspóir atá le MMECCM a dhéanamh amach cén chaoi ar féidir le Cill Mhantáin gnó a mhealladh agus a chothú agus forbairt eacnamaíoch inbhuanaithe a chur chun cinn a chruthaíonn postanna sa chontae.

Tá Comhairle Contae Chill Mhantáin anois ag déileáil leis na gníomhartha a aithnítear in MMECCM a chur chun feidhme faoi na ceannteidil seo a leanas:

- Branda
- Scannán
- Margaíocht agus Cumarsáid
- Caitheamh aimsire agus Miondíol
- Tionsclaíocht agus Bonneagar

Gníomhaíochtaí a rinneadh in 2016:

- Forbairt agus réamhsheoladh ar bhranda nua leis an slúán “deiseanna go deo”
- Táirgeadh staidéir bunlíne agus plean gníomhaíochta do chunta Chill Mhantáin
- Breis teagmhála le gnólachtaí áitiúla agus le gníomhaireachtaí forbartha sa Chontae arna eagrú an chéad cheann de fhaisnéisiú gnó um bricfeasta
- Teagmháil le soláthraithe Telecom Éireann agus leis an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil maidir le soláthar céimneach leathanbhanda
- Teagmháil idir an grúpa um Fhorbairt Gnó Muirí agus saíneolaithe ar ghnéithe éagsúla de ghnó muirí, ó iompar

SEIRBHÍSÍ FIONTRAÍOCHTA AGUS CORPARÁIDEACHA (AR LEANÚINT)

- agus cuanta go do bharshaothrú
- Dul chun cinn ar Mhol Scannánaíochta a fhorbairt
- Foirne an Bhaile/Fóirne a chur ar bun i mBré, sna Clocha Liatha, i gCill Mhantáin agus san Inbhear Mór
- Dul chun cainte le Fáilte Éireann agus le Turasóireacht Chill Mhantáin maidir leis an leas is fearr a bhaint as Oirthear Cianda na hÉireann agus forbairt ar an mbonneagar turasóireachta
- Doiciméid soláthair maidir le forbairt a dhéanamh ar thairseach gréasáin wicklow.ie a chur i bhfeidhm
- Sraith doiciméad a ullmhú ag cur gnó chun cinn i gContae Chill Mhantáin
- Forbairt fhíseán promóisin dár teideal An tInbhear Mór ag déanamh Dífir i gcomhar le Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir
- Tá na gníomhaíochtaí atá molta ag MMECCM leabaithe anois sa
- Phlean Eacnamaíoch Áitiúil agus Pobail.

Plean Gníomhaíochta le haghaidh Post do Réigiún an Lár-Oirthir 2016–2017

Sa Phlean Gníomhaíochta cumhdaítear contaetha Chill Dara, na Mí agus Chill Mhantáin. Forbraíodh an Plean seo bunaithe ar shraith Comhairliúcháin le páirtithe leasmhara sa réigiún, ag sainaithint láidreachta agus deiseanna faoi leith sa réigiún. Leagtar amach sa Phlean Gníomhaíochta le haghaidh Post saith tiomantas ó thaobh na gcomhlachtaí poiblí de, arna gcomhlánú ag roinnt gníomhaíochtaí ón earnáil phríobháideach, a thacóidh le fás fiontraíochta agus le cruthú fostaíochta.

Príomhthéamaí

- Cumas nuálaíochta a mhéadú sa réigiún trí fheabhas a chur ar theagmháil idir Institiúidí Teicneolaíochta sa réigiún agus sa tionscal
- Méadú a dhéanamh ar líon na ngnólachtaí nuathionscanta
- Méadú a dhéanamh ar ghluaiseacht daoine le sainscileanna riachtanacha chuig an réigiún
- Infheistíocht Dhíreach Eachrach a mhealladh agus a leabú
- Fostaíocht a mhéadú i measc na gcomhlachtaí atá ann cheana féin tríd a gcumas a neartú chun cur lena ngnó agus margaidh nua a thabhairt chucu féin
- Réitigh a fhorbairt chun miondíoltóireacht a athbheochan agus borradh nua a chur fúithi ag an leibhéal áitiúil agus náisiúnta
- Líonraí gnó a neartú sa réigiún chun tacú le comhoibriú ó ghnó go gnó agus deiseanna slabhra soláthair a chruthú

Príomhghníomhaíochtaí

- Comhoibriú ar thionscnaimh turasóireachta
- Scileanna riachtanacha a mhéadú trí fhóram réigiúnach scileanna

- Oiliúint á tiomáint ag fiontraíocht a chur chun cinn chomh maith le cláir ar fhorbairt bainistíochta
- Tógáil ar láidreachtaí an réigiúin mar mhol le haghaidh táirgeacht na scannánaíochta
- Tograí a fhorbairt le haghaidh seirbhísí domhanda gnó agus déantúsaíocht ardluacha
- Tógáil ar nuálaíocht bia an réigiúin le haghaidh taighde agus acmhainneacht ghóir mar thionscnamh gnó

Comhpháirtíochtaí

Cúige Hainan sa tSín

I mí an Mheithimh 2015 síníodh litir intinne ar bhunú Comhchontae/Comhchúige idir Contae Chill Mhantáin agus Cúige Hainan de Dhaon-Phoblacht na Síne. D'aontaigh sínitheoirí ionadaíochta do Chill Mhantáin agus do Chúige Hainan chun teagmhálacha cairdiúla a chur chun cinn idir daoine agus idirshreabhadh eacnamaíochta agus trádála agus comhoibriú i réimsí na foraoiseachta, na heolaíochta agus na teicneolaíochta, na turasóireachta agus an chomhshaoil.

I mí an Mheithimh 2016 thug toscaireacht bheag arna dtreorú ag an gCathaoirleach, an Comhairleoir John Ryan, cuairt ar Chúige Hainan leis an gcaidreamh a chothú. Ba é Gobharnóir Chúige Hainan a bhuail leis an toscaireacht agus bhuail siad le roinnt Oifigeach Sinsearach Rialtais. Thug an grúpa cuairt ar roinnt tionscadal nuálach lena n-áirítear mionchathair nua-fhorbartha, a tógadh do thionscal na teicneolaíochta. Thug an toscaireacht cuairt ar Ollscoil Hainan agus bhuail siad le hionadaithe ó ghnáthollscoil Hainan freisin. Tá naisc forbartha ag Roinn Turasóireachta Ollscoil Hainan le hInstitiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath. Chuaigh grúpa de mhic léinn Máistreacht ó Ollscoil Hainan ar cuairt go Cill Mhantáin i mí na Samhna 2016. Chaith siad lá ag Campas Chontae Chill Mhantáin agus bhuail siad le hionadaithe ó Thurasóireacht Chontae Chill Mhantáin agus ó Pháirc Fiontraíochta Chill Mhantáin agus ó Phríosún Chill Mhantáin.

Costas €10,269

Würzburg

I mí Iúil 2016 thug Cumann Éireannach-Gearmánach Chontae Chill Mhantáin cuairt ar Würzburg, Cathair Chomhpháirtíochta Bhré agus Chontae Chill Mhantáin le haghaidh an 'Kiliani' Bliantúil, imeacht atá tiolactha don Naomh Éireannach, Naomh Cillian. Mar chuid den chlár oifigiúil, d'fhreastail an grúpa ar fháiltiú i Halla an Bhaile a ndearna an Leas-Mhéara óstáil air chomh maith le hAifreann agus fáiltiú san Ardeaglais, a ndearna Easpag Würzburg óstáil air.

I mí Dheireadh Fómhair October 2016, thug toscaireacht ó

SEIRBHÍSÍ FIONTRAÍOCHTA AGUS CORPARÁIDEACHA (AR LEANÚINT)

Würzburg cuairt ar ais ar Chontae Chill Mhantáin. Le linn dóibh a bheith ar cuairt ann bhí turas treoraithe thart ar Chontae Chill Mhantáin ag an ngrúpa agus thug siad cuairt ar Bhothán na bhFear i mBaile Uí Chinnéide agus bhí turas treoraithe acu thart ar shráidbhaile mianadóireachta Ghleann Dá Loch. Chomh maith leis sin thug siad cuairt ar an mbothán fíodóireachta ag Lámhfhíodóirí Abhóca agus ar larsmalann Mhuirí an Inbhir Mhóir. Tráthnóna amháin bhí dinnéar acu ag Lána an Draoi agus thug siad cuairt freisin ar Lexicon Dhún Laoighre, ar an larsmalann Muirí ann, ar Thúr an tSeoighigh, agus ar an Aireagal.

Costas €5,756

Clár na dToghtóirí

Faoi na hAchtanna Toghtóirí, leagtar ar Chomhairle Contae Chill Mhantáin Clár na dToghtóirí a ullmhú agus a fhoilsiú don Chontae gach bliain. Ba é 96,063 líon iomlán toghthóirí an Rialtais Áitiúil ar chlár na dtoghtóirí 2016/2017. Baineann toghthóirí níos lú dá réir i gcás toghcháin Pharlaimint na hEorpa, na Dála agus oifig Uachtarán na hÉireann áit a mbíonn riachtanais saoránachta i gceist.

Déanann an Chomhairle an-iarracht chun Clár na dToghtóirí cuimsitheach agus cruinn a sholáthar chun an próiseas daonlathach a éascú ag am toghchánaíochta. Trí mheán fógraíochta forleithne agus tionscnaimh éagsúla, idir cinn ar an ngréasán agus cinn thraidisiúnta, chomh maith le hiarrachtaí fhoireann de 38 oibrí allamuigh atá dea-oilte agus a bhfuil acmhainní maithe acu a chlúdaíonn an contae ar fad, dá réir sin tiomsaítear Clár a ndéantar tástáil air ag gach toghchán. Cuirtear gach deis ar fáil d'aon duine atá cáilithe a bheith san áireamh i gcuimsiú an Chláir.

Fostaítear na hoibrithe allamuigh chun cuairt a thabhairt ar gach teach sa chontae le linn mhíonna Iúil/Lúnasa/Meán Fómhair gach bliain. Mura mbíonn freagra ar bith ag an doras, fágfar glaocháir pearsantaithe chomh maith le foirm chlárúcháin saorpoist do shealbhóir an tí le cur ar ais chuig Rannóg toghchórais na Comhairle.

Déanfar teagmháil le toghthóirí nár bhuail le hoibrí allamuigh ag an doras Seirbhísí Fiontraíochta agus Corparáideacha (ar leanúint) nó nár fhreagair trí mheán na foirme clárúcháin a fágadh ag a dteach cónaithe, i scríbhinn le linn na 10 lá deiridh de mhí Dheireadh Fómhair ag cur in iúl dóibh go mbainfear den chlár deiridh iad ach amháin má dhéanann siad teagmháil le Rannóg toghchórais na Comhairle Contae roimh an 25 de mhí na Samhna.

Áirítear i soláthar an bhuiséid párolla agus costais taistil don fhoireann allamuigh agus d'fhoireann na hoifige chomh maith le fógraíocht áitiúil, postas agus príondáil.

Oiliúint agus Forbairt

Aithníonn Comhairle Contae Chill Mhantáin go gcabhraíonn oiliúint agus forbairt leis an bhfoireann agus le Comhaltaí tofa chun a gcumas iomlán a bhaint amach agus dá réir sin go mbíonn feidhmíocht eagraíochtúil níos fearr ann chomh maith le sásamh sa phost agus leis sin tá sí tiomanta lena chinntiú go mbíonn an deis agus an tacaíocht ar fáil do gach ball foirne.

Bíonn baill foirne ag freastal go rialta ar sheimineáir agus ar chomhdhála a bhaineann go díreach lena réimse oibre agus saineolais.

Spreagann an Chomhairle an fhoireann agus cabhraíonn sí leo freisin chun tabhairt faoi bhreis oideachais ag gach cuid dá slí bheatha.

COIMISIÚN SCANNÁNAÍOCHTA CHONTAE CHILL MHANTÁIN

Is é Coimisiún Scannánaíochta Chontae Chill Mhantáin an coimisiún scannánaíochta is fadhbunaithe in Éirinn, atá tiomanta do léiriú closamhairc a mhealladh isteach sa chontae.

Arna mhaoiniú ag Comhairle Contae Chill Mhantáin, tá an coimisiún scannánaíochta bunaithe i dteach Clermont, Campas Chontae Chill Mhantáin, ach déanann sé ionadaíocht ar son na tíre ar fad.

Is é príomhchuspóir Choimisiúin Scannánaíochta Chontae Chill Mhantáin a chur ar an margadh agus a chur chun cinn mar shuíomh scannán le haghaidh cineál ar bith léirithe ó phríomhscannáin go scannáin tráchtála, gearrscannáin, léirithe teilifíse nó tionscnaimh cheoil. Cabhraíonn oifig na scannán le tionscadal ar bith beag beann ar mhéid an bhuiséid chun tairbhí eacnamaíocha a thabhairt chuig an gceantar.

Cuspóir tánaisteach a bhfuil Coimisiún Scannánaíochta Chontae Chill Mhantáin tiomanta dó is ea a oiread agus is fearr a bhaint as seachtairbh turasóireachta na gníomhaíochta scannán. Is margadh é an turasóireachta scannán a bhfuil borradh ag teacht faoi de réir mar a chinneann go leor turasóirí ar a gceann scribe bunaithe ar scannáin agus cláir teilifíse atá feicthe acu. Úsáidtear scannáin ar nós 'PS. I love You' agus sraitheanna teilifíse ar nós na 'Vikings' le cuairteoirí a mhealladh anseo, á gcur ar an suíomh gréasáin agus á léiriú ar Léarscáil Scannán Chontae Chill Mhantáin, a ndearnadh athphriondail air in 2012. Scaiptear cóipeanna den léarscáil scannán ar gach oifig turasóireachta ar gach áit a mbíonn an-tóir ag turasóirí uirthi i gContae Chill Mhantáin.

Cabhraíonn Coimisiún Scannánaíochta Chill Mhantáin le Turasóireacht Éireann chomh maith le turais na meán agus turais taithíochta feadh na gconairí scannán i gCill Mhantáin.

In 2016, bhí leibhéil arda de ghníomhaíocht léiriúcháin ar siúl i gContae Chill Mhantáin. Taifeadadh os cionn 380 lá scannánaíochta ina raibh gach cineál léiriúcháin chlosamhairc. Bíonn an tairbhe airgeadais ó léirithe closamhairc níos airde go hiondúil ó na príomhscannáin ná mar a bhíonn sé ón teilifís.

Áirítear ar na seirbhísí a thairgtear do cheann ar bith de na léirithe sin scabhtáil suíomhanna, comhairle, cuidiú agus moltaí faoi shuíomhanna trí bhróisiúir ghréasáin phearsantaithe, idirchaidreamh le foireann na nÚdarás Áitiúil agus pobail áitiúla.

Ceann den iliomad tionscadal a ndearnadh scannánú air i gContae Chill Mhantáin in 2016 ab ea an ceathrú sraith 'Vikings' sna stiúideonna scannán ag Baile Anraí, Áth na Fuinseoige. Meastar gur fostaíodh thart ar 700 aisteoir agus foireann Éireannach ar an meán in aghaidh na seachtaine sa léiriú €30m agus gur infheistíodh a oiread agus €20m sa

chontae, idir gach rud ó dhearaí seiteanna, saoráidí stiúideo, agus na mílte daoine breise a fhostú.

Áirítear ar thionscadail eile a ndearnadh scannánú orthu i gContae Chill Mhantáin le linn 2016 an dráma teilifíse réamhstairiúil píolótach d'ardchaighdeán, dár teideal 'Dawn' a léiríodh ó Stiúideonna Áth na Fuinseoige agus a ndearnadh an scannánú air i Ráth Droma chomh maith léiriú de chuid an BBC 'Red Water' a ndearnadh scannánú air in Abhóca, agus taobhléiriú de chuid EastEnders, a ndearnadh iliomad seachtain scannánaithe air ar fheirm sa Tóchar agus sna príomhpháirteanna tá: Henry Proctor, Oisín Stack agus Jessie Wallace i measc aisteoirí eile.

Rinneadh an mhionsraith teilifíse 'innocent' a scannánú thart ar Áth na Sceire a bhfuil príomhpháirteanna ag Tony Gardner, Valerie Lilley agus Daniel Moore ann agus bhain an tsraith teilifíse 'Grace Harte' an-leas as na muidhreacha iontacha thart ar theach solais Chill Mhantáin ar feadh seachtaine, beagnach, i mí na Nollag.

Rinne Mainéar Chill Bhríde é féin agus an dúiche máguaird é féin a oscailt le haghaidh ceithre seachtaine scannánaíochta ar an bpríomhscannán dár teideal 'We have always lived in the Castle'.

Agus na hoifigí athlonnaithe arís i sean-óstán Chill Tiarnáin, rinneadh an dara sraith de 'Into the Badlands' a scannánú fud fad Thuaisceart Chill Mhantáin, Eas Chúirt an Phaoraigh agus mianaigh Abhóca san áireamh.

Bhí príomhscannán 'The Professor and the Madman', Sean Penn agus Mel Gibson mar phríomhaisteoirí ann lonnaithe i Stiúideonna an Aird Mhóir agus rinneadh an scannánú air sna ceantair máguaird.

Chabhraigh CSCM le bainisteoirí a bhí ag obair ar thionscadail ar nós na bpríomhscannán 'The Lodgers' agus 'The Belly and the Whale' ar tharla nach ndearnadh an scannánú i gContae Chill Mhantáin ar deireadh mar gur thángthas ar shuíomhanna eile in áiteanna eile.

Sa phlean gníomhaíochta a d'eascair as Meitheal Machnaimh Eacnamaíochta Chontae Chill Mhantáin aithníodh tionscal na scannánaíochta mar cheann a bhfuil ríthábhacht ag baint leis ó thaobh tionsclaíochta áitiúla de. Is é Cuspóir 4 é ar an bplean gníomhaíochta leas a bhaint as an deis eacnamaíoch láthreach trí roinnt gníomhaíochtaí: braisle de thionscal na scannánaíochta a fhorbairt i gContae Chill Mhantáin (mol le haghaidh na scannánaíochta agus tionscail choimhdeacha).

D'fhoill bonneagar agus an tacaíocht chuí a bhunú chun tionscal na scannánaíochta a mhealladh agus a choinneáil i

COIMISIÚN SCANNÁNAÍOCHTA CHONTAE CHILL MHANTÁIN (AR LEANÚINT)

gCill Mhantáin teastaíonn cur chuige comhoibríoch, a ndéanfaidh Comhairle Contae Chill Mhantáin é a éascú agus tacú leis.

Le cur chuige den chineál sin beidh sé ar chumas an Chontae an luach féideartha ó scannánaíocht a bhaint amach go díreach agus ó thurasóireacht scannán, seirbhísí cóiríochta agus seirbhísí tacaíochta eile. Dearbhaíodh ó bheith i mbun comhairliúcháin leis na stiúideonna sa Chontae go bhfuil spéis ghníomhach ag cuideachtaí idirnáisiúnta a bheith ag obair i gContae Chill Mhantáin. Mar shampla, chuir Disney in iúl gur mhian leo a bheith ag obair i gCill Mhantáin ar 10 léiriú, agus níl na saoráidí a theastaíonn i bhfeidhm i láthair na huaire.

- Tá turasóireacht scannán ar cheann de na hiliomad buntáiste breise a d'fhéadfadh an Contae leas a bhaint as ó infheistíocht straitéiseach a dhéanamh ina chumas le haghaidh scannánaíochta.

Gníomhaíochtaí molta

1. Grúpa Forbartha Gnó um thionscal na scannánaíochta a bhunú

- Bheadh an Grúpa Forbartha Gnó freagrach as plean a cheapadh chun braisle thionscal na scannánaíochta a fhorbairt sa chontae i gcomhar le comhlachtaí stáit áitiúla agus náisiúnta.
- Bheadh an grúpa freagrach as a dheimhniú go bhfuil an rialtas áitiúil agus náisiúnta ar an eolas maidir le méid na deise agus go dtugann sé tacaíocht leordhóthanach d'fhorbairt thionscal na scannán in Éirinn.
- D'fhéadfadh an Grúpa Forbartha Gnó seo ionadaithe a bheith air ó earnálacha eile a bhainfeadh leas as na hiarmhairtí ó thionscal na scannán e.g. an turasóireacht.

2. Braisle thionscal na scannánaíochta a chur chun cinn: tacaíochtaí praiticiúla a chur i bhfeidhm chun cumas stiúideo scannán ceannródaíochta a fhorbairt

- Rinne an Grúpa Forbartha Scannánaíochta agus páirtithe leasmhara eile iniúchadh ar laghdú a dhéanamh ar na tobhaigh forbartha ar ghníomhaíochtaí stiúideo scannán in 2015.
- Is é an tionchar ionchais ar an ngníomhaíocht seo go n-aithneofar go bhfuil tábhacht straitéiseach ag baint le deis thionscal na scannánaíochta agus go gcuirfear tacaíochtaí pleanála i bhfeidhm chun forbairt agus fás na hearnála a éascú.

3. An turasóireacht scannán a fhorbairt agus a mhargú i gCill Mhantáin

- Tá acmhainneacht nár baineadh leas as fós i gCill Mhantáin do thurasóireacht scannán sa chontae. Teastaíonn tacaíochtaí chun tionscal na scannánaíochta i gCill Mhantáin a éascú. Ní rud úr é an turasóireacht scannán is foinse turasóireachta é sa chontae nach bhfuil ach tearcfhorbairt déanta air agus tá an acmhainneacht leis chun cuairteoirí idirnáisiúnta a mhealladh nach mbeidh ag breathnú ar Chill Mhantáin mar cheann scríbe féideartha murach é.

CAMPAS CHONTAE CHILL MHANTÁIN, COLÁISTE CLERMONT, RÁTH NAOI

Athbhreithniú ar Ídiú Fuinnimh in 2016

Is é an úsáid is mó a bhaintear as fuinneamh ná foirgnimh uile an champais a théamh.

Úsáidtear gás GPL mar fhoinsé téimh. Is é 26,000 lítear an t-ídiú iomlán GPL don bhliain 2016.

An t-ídiú iomlán leictreachais le haghaidh 2016: 89,126kWh

Níor baineadh úsáid as gás nádúrtha nó ola gháis in Clermont. Úsáideadh 450 lítear peitрил le haghaidh féar a ghearradh agus a struimeáil.

Bearta a rinneadh in 2016

In 2015 thug Comhairle Contae Chill Mhantáin faoi réimse tionscnamh chun feabhas a chur ar ár bhfeidhmíocht fuinnimh, lena n-áirítear:

- Tugadh córas deighilte dramhaíola isteach.
- Rinneadh radaitheoirí a chasadh síos de láimh agus soilsiú ar bith nach raibh gá leis a chasadh as le linn na bliana.
- Eisiatóirí seoidire a chur ar na fuinneoga go léir i dTeach Clermont.

Gníomhaíochta atá beartaithe le haghaidh 2017

In 2016 tá sé beartaithe ag Comhairle Contae Chill Mhantáin i dTeach Clermont tuilleadh feabhais a dhéanamh ar ár bhfeidhmíocht fuinnimh trí thabhairt faoi na tionscnaimh seo a leanas:

- An dara hurlár i gcuid an choláiste den fhoirgneamh a athchóiriú. Ní heol cá mhéad fuinnimh a shábháiltear gach bliain.
- Laghdú a dhéanamh ar an úsáid a bhaintear as téitheoirí breise a phlugaítear isteach a oiread agus is féidir agus ag brath ar an aimsir
- Iar-iniúchadh fuinnimh a iarraidh ó Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann, mar thoradh ar an tuarascáil a rinneadh in 2007
- An soilsiú uile lasmuigh ar an gcampas a athsholáthar le lampaí LED

Campas Chontae Chill Mhantáin, Coláiste Clermont, Ráth Naoi, Contae Chill Mhantáin

Forbairt iontach is ea Campus Chill Mhantáin i Ráth Naoi agus tá sé á fhorbairt ag Comhairle Contae Chill Mhantáin le bheith ina Ionad Barr Feabhais maidir le fiontraíocht, oideachas agus nuálaíocht i gContae Chill Mhantáin agus le feidhmiú mar chatalaíoch don fhorbairt eacnamaíoch sa chontae. Saoráid iontach 65 acra is ea campas Clermont. Cuimsítear sna foirgnimh oifigí, seomraí cruinnithe, ionad comhdhála agus taispeántais, seomraí léachta, seomraí teicneolaíochta faisnéise

agus leabharlann coláiste. Tá Oifig Fiontair Áitiúil Chill Mhantáin agus Teagasc Ionannaithe i dTeach Clermont.

Tá comhpháirtíocht láidir i bhfeidhm leis na gníomhaireachtaí forbartha náisiúnta agus áitiúla amhail an tÚdarás Forbartha Tionscail, Comhpháirtíocht Chontae Chill Mhantáin agus na Comhlachais Tráchtála chun an fhís a bhaint amach agus timpeallacht d'ardchaighdeán a chruthú le haghaidh ceantar gnó rathúil ar an gcampas.

Plean Straitéiseach 2008–2013

In 2008 ghlac comhaltaí tofa le Plean Straitéiseach do Champas Chontae Chill Mhantáin le haghaidh 2008–2013, inar cuimsíodh ár ráiteas misin agus spriocanna agus cuspóirí faoi na ceanteidil seo a leanas:

1. Punann Acadúil agus Pobal Foghlaimoirí
2. Forbairt Fiontraíochta agus Eacnamaíoch
3. Bainistíocht agus Eagrú
4. Bonneagar Fisiciúil
5. Pleanáil Airgeadais

Le linn 2016 leanadh le hathbhreithniú ar an straitéis seo le glacadh leis agus lena tabhairt chun críche in 2017.

Campas Chontae Chill Mhantáin agus Institiúid Teicneolaíochta Cheatharlach

Tá Comhairle Contae Chill Mhantáin i gcomhar le hInstitiúid Teicneolaíochta Cheatharlach ag soláthar réimse cúrsaí páirtaimseartha oideachais agus oiliúna foghlama ar feadh an tsaoil. In 2016, bhí os cionn 400 mac léinn ag freastal ar Champas Chontae Chill Mhantáin le haghaidh cúrsaí páirtaimseartha um thráthnóna agus táthar ag súil le go mbeidh méadú suntasach ar an líon sin le linn thréimhse an phlean seo don champas le tabhairt isteach clár acadúil úr. Bhain thart ar 3000 mac léinn céimeanna éagsúla amach ón gColáiste ón mbliain 2006 i leith.

Áirítear ar na cúrsaí atá á dtairiscint: larchéimithe

Máistir Ealaíon i Staidéar an Linbh, na hÓige agus an Teaghlaigh

H Dip. in Oideachas agus Cúram na Luath-Óige

H Dip. sa Staidéar Sóisialta Feidhmeach

H Dip. sa Bhainistíocht Ghnó

H.Dip. sa Ghnó

H.Dip. i gCuntasaíocht Cistí agus Anailís Riosca

H.Dip. sna hEalaíona (Dearadh na Meán Digiteach)

CAMPAS CHONTAE CHILL MHANTÁIN, COLÁISTE CLERMONT, RÁTH NAOI (AR LEANÚINT)

Cuntasaíocht agus Gnó

BA Gnó (Onóracha) sa Bhainistíocht

Ard-Teastas sa Ghnó

Teastas i mBainistíocht Tionscadail

Teastas sna Meáin Dhigiteacha

Teastas i nDearadh Gréasáin

Teastas i Margaíocht ar Líne

Na Daonnachtaí

BA sna hEalaíona (Onóracha) in Oideachas agus Cúram na Luath-Óige

BA sna hEalaíona (Onóracha) sa Staidéar Sóisialta Feidhmeach

Teastas i dtopaicí éagsúla Dlí

Innealtóireacht

BA Eolaíochta sa Bhainistíocht Fuinnimh

Ríomhaireacht agus Eolaíocht

Teastas i mBainistíocht Sláinte, Sábháilteachta agus Comhshaoil

Airítear ar chuid de na himeachtaí móra a tionóladh ar Champas Chontae Chill Mhantáin in 2016:

- Imeacht díospóireachta mac léinn de chuid Chomhairle Contae Chill Mhantáin a tionóladh sa phríomh-halla
- Comórtais Cheannais Chontae Chill Mhantáin um an bhFiontraí Óg is fearr de chuid na hOifige Fiontair Áitiúil
- Dhá Shearmanas Bronnta Dámhachtainí agus Duaiseanna– Institiúid Teicneolaíochta Cheatharlach. Bronnadh a gcéimeanna ar os cionn 109 céimí ag na searmanais sin.
- Tionóladh Oifige Fiontair Áitiúil Chill Mhantáin cúig sheimineár mhóra gnó ar thrádáil ar líne i seomra 203.
- Tá na seomraí i dTeach agus i gColáiste Clermont ligthe ar cíos le haghaidh a lán cúrsaí oiliúna (i.e. Teastas san Inniúlacht Ghairmiúil /Sláinte agus Sábháilteacht / An tInnéacs um Fhorbairt na Luath-Óige) agus le haghaidh cruinnithe gnólachtaí agus gníomhaireachtaí éagsúla ó lá go lá.
- Rinneadh scannánú ar I kill giants thar thréimhse thrí lá ar Champas Chontae Chill Mhantáin agus sna príomhpháirteanna bhí Zoe Saldana agus Imogen Poots.
- Rinneadh scannánú ar an bpríomhscannán The Third Wave freisin i mí na Nollag 2016 a raibh príomhpháirteanna ag Tom Vaughan Lawlor agus Ellen Page ann.

Déanann na himeachtaí agus na cruinnithe thuasluaite Clermont a chur chun cinn mar shárionad ar leith a bhfuil réimse éagsúil úsáid le baint as, agus a aibhsíonn na cláir ardoideachais agus oiliúna foghlama ar feadh an tsaoil atá á reáchtáil ag Institiúid Teicneolaíochta Cheatharlach. Is iad na príomhchuspóirí a bhaineann leis na himeachtaí seo a óstáil ná coincheap foriomlán Champas Chontae Chill Mhantáin a chur chun cinn agus an campas a thabhairt chun suntais don phobal i gcoitinne.

Sláinte agus Sábháilteacht

Tá Polasaí Sláinte agus Sábháilteachta Chomhairle Contae Chill Mhantáin bunaithe le cinntiú, a oireadh agus is féidir ar bhonn réasúnta praiticiúil, go mbíonn gach duine a oibríonn do nó thar ceann Chomhairle Contae Chill Mhantáin ag obair sna coinníollacha is sábháilte agus is sláintiúla agus is féidir. Tá an Polasaí Sláinte agus Sábháilteachta seo arna cheadú ag an Stiúrthóireacht Tithíochta mar is infheidhme do gach oibríochta de chuid Chomhairle Contae Chill Mhantáin laistigh den Rannóg Tithíochta. Tá athbhreithniú á dhéanamh i gcónaí ar bheartais agus nósanna imeachta ar aon dul leis an dea-chleachtais, athruithe reachtacha agus tionscnaimh náisiúnta is fearr. Cuireadh acmhainní cuí ar fáil in 2016 le go ndéanfaidh an beartas a chur chun feidhme go héifeachtach.

Tá Ráitis Aonair Sábháilteachta Coimhdeacha arna scríobh do na réimsí seo a leanas: An Rannóg um Chothabháil Tithe agus Foirgníochta, Foireann Oifige Rannóg na dTithe agus Saoráid Eastát Corparáideach Fhoirgnimh an Chontae.

Déanann éascaitheoir Sláinte agus Sábháilteachta inniúcháireachtaí sábháilteachta agus cigireachtaí sábháilteachta ar shuíomhanna conraitheora agus saothair dhirigh ar bhonn seachtainiúil.

Cuirtear gach ball nua foirne ar an eolas faoi Oiliúint Ionduchtúcháin Sláinte agus Sábháilteachta. Cuirtear cláir fhairsinge oiliúna ar fáil don fhoireann seasta chun rialachán foirgníochta agus sábháilteachta a chomhlíonadh. Déantar athbhreithniú agus nuashonrú ar Ráitis Sábháilteachta na Rannóige Tithíochta gach bliain.

Deontais Ardoideachais

Gníomhaíonn Chomhairle Contae Chill Mhantáin thar ceann na Roinne Oideachais agus Scileanna maidir leis an Scéim Ardoideachais a riar. In 2011, neartaíodh an Scéim Dheontas Ardoideachais tuilleadh trí thabhairt isteach an Achta um Thacaíocht do Mhic Léinn, 2011 agus na Rialacháin um Thacaíocht do Mhic Léinn, 2011. Féadfaidh an Roinn Oideachais agus Scileanna iad sin a leasú gach bliain chun athruithe a chur san áireamh. Ceadáidh leis na hathruithe nua reachtaíochta Scéim aontaithe Dheontas Ardoideachais do gach údarás dámhachtana.

Is féidir an t-airgead go léir a íoctar i ndáil le cothabháil agus táillí a fháil ar ais seachas ranniocaíocht sheasta de €6,019.83, a cheanglaítear ar an gComhairle a íoc faoi Acht 1968.

CAMPAS CHONTAE CHILL MHANTÁIN, COLÁISTE CLERMONT, RÁTH NAOI (AR LEANÚINT)

Saoráil Faisnéise

Tháinig an tAcht um Shaoráil Faisnéise 2014 i bhfeidhm an 14 Deireadh Fómhair 2014. Cuireadh deireadh faoin Acht leis an gceanglas táille a íoc agus iarratas á dhéanamh.

Deimhnítear sna hAchtanna um Shaoráil Faisnéise ceart bhaill an phobail chun faisnéis oifigiúil a rochtain a mhéid agus is féidir, i gcomhréir le leas an phobail agus ceart chun príobháideachais an duine aonair.

Bunaítear **trí cheart reachtúla** leis an Acht:

- Ceart dlíthiúil gach aon duine ar rochtain faisnéise a bhíonn á coimeád ag comhlachtaí poiblí;
- Ceart dlíthiúil gach aon duine faisnéis oifigiúil a bhaineann leis nó léi féin a leasú i gcás go bhfuil sé neamhiomlán, mícheart nó míthreorach; agus
- Ceart dlíthiúil cúiseanna a fháil i leith cinntí a bhaineann leis an duine féin.

Fuair Comhairle Contae Chill Mhantáin 106 iarratas san iomlán le linn 2016. Tá teacht ar thaifead um nochtú faisnéise ina sonraítear gach iarratas neamhphearsanta ar shaoráil faisnéise agus is féidir breathnú air seo ar shuíomh ghréasáin na Comhairle ag www.wicklow.ie

CEANTAR BARDASACH AN INBHIR MHÓIR

Comhaltaí Ceantair

Cathaoirleach

Clr. Pat Kennedy (FF)

Leaschathaoirleach

Clr. Tommy Annesley (FF)

Comhaltaí na Comhairle

Clr. Pat Fitzgerald (FF)

Foireann na gCeantar Bardasach

Bainisteoir Ceantair/A

Michael Geaney

Riarthóir Ceantair

Linda McDonald

Innealtóir Ceantair

Jack Kelly

Innealtóir Feidhmiúcháin

Robert Mulhall

Teicneoir

Sean Dunne

Oifigeach Cúntóir Foirne

Sinead Boddy

Oifigeach Cléireach

Jacinta Jameson

Oifigeach Cléireach

Julie Kenny

Oifigeach Cléireach

Pauline Canavan

Sonraí Teagmhála

Seoladh:

Oifigí Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir,
Páirc an Chaisleáin,
an tInbhear Mór,
Co. Chill Mhantáin.

Guthán: 0402 42700

Ríomhphost: arklowmd@wicklowcoco.ie

Suíomh gréasáin: www.wicklow.ie

Achar: 48,380 acra

Daonra an Cheantair: 24,450

Is le Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir (CBIM) 26% de na bóithre i gContae Cill Mhantáin (598 km) arb é an dara ceantar is airde sa Chontae. Is ionann líon na dtithe Údarás Áitiúil laistigh de CBIM agus 900.

Osclaíodh go hoifigiúil oifigí nua Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir ar an Aoine, 1 Aibreán 2016. Tá na hoifigí oscailte don phobal ó 9.00–1.00 agus ó 2.00 go 5.00 gach lá agus déileáiltear le fiosrúcháin a bhaineann le hiarratais ar thithíocht, deisiúcháin ar thithe, ar bhóithre srl. Bíonn fáiltas airgid ar bun i CBIM do chíos tithíochta, rátaí, fíneálacha páirceála, léasanna srl. Le linn 2016 eisíodh 5500 admháil cuntair ar an iomlán.

Cruinnithe Ceantair

Tionólaíonn Comhaltaí Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir a gCruinnithe Ceantair i Seomra McElheron ar an dara Céadaoin de gach mí ag 3.30 p.m., ach amháin i mí Lúnasa nuair nach mbíonn cruinniú ar bith ar siúl.

Cathaoirleach ar CCCM, Clr. John Ryan, Bryan Doyle, Príomhfheidhmeannach, Nellie agus Joe McElheron agus Cathaoirleach CBIM Clr. Sylvester Bourke ag oscailt seomra nua Mc Elheron in oifigí Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir ar an gCéadaoin 26 Eanáir 2016.

Ainmnítear an Seomra tar éis theaghlach Mc Elheron a rinne freastal ar an Inbhear Mór ar feadh os cionn 70 bliain. D'fhreastail Vincent Mc Elheron ar an bpobal mar chomhalta de Chomhairle Ceantair Uirbigh an Inbhir Mhóir agus ar Chomhairle Bhaile an Inbhir Mhóir ar feadh os cionn 30 bliain go dtí go ndearnadh é a dhíothú. D'fhreastail a athair Edward agus a mháthair May mar Chomhairlí, an bheirt acu, ó go luath sna 1940aidí agus sa bhliain 1985, lean Vincent a rian nuair a toghadh é mar ionadaí ar an Inbhear Mór.

Chuir comhaltaí Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir leis an stair ar an gCéadaoin, 22 Meitheamh nuair a thionóil siad, den chéad uair, a gcruinniú míosúil i Ráth Droma.

CEANTAR BARDASACH AN INBHIR MHÓIR (AR LEANÚINT)

An Earnáil Phobail

Crainn don Phobal

Bhronn na Comhaltaí roinnt gcrann ar an gCumann Cónaitheoirí mí Bealtaine 2016. €1,000 an luach iomlán a bhí ar na crainn.

Cathaoirleach CBIM, Clr Pat Kennedy, Bryan Doyle Leasfheidhmeannach, Linda McDonald Riarthóir Ceantair agus Cathaoirleach ar CCCM, Clr Pat Fitzgerald ag seoladh an fhíseáin "Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir – Ag Déanamh Difir".

Maoiniú d'Fhéilte

Fuarthas 10 iarratas ar chúnamh faoin scéim seo. Ba ionann an maoiniú iomlán a dámhadh agus €5,000.

Gairdín Cuimhneacháin 1916

Rinne Comhaltaí CBIM rannaíocht €1,000 don ghairdín seo ar osclaíodh go hoifigiúil é i Ráth Droma ar an gCéadaoin, 22 Meitheamh 2016.

Soilse na Nollag

Lean Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir de bheith freagrach as crochadh, cothabhair agus costas shoilse na Nollag i mBaile an Inbhir Mhóir. Is é €20,000 an maoiniú iomlán a bhronn na Comhaltaí.

Féile Nollag an Inbhir Mhóir

Lean Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir de bheith ag tacú le Coiste Fhéile na Nollag an Inbhir Mhóir. D'éirigh go geal le Féile 2016 agus bhí níos mó daoine fós ag tarraingt uirthi le linn thréimhse na Nollag agus chuir sé seo go mór le hatmaisféar na Nollag sa bhaile féin.

An Earnáil Mhiondíola/Ghnó

Páirceáil Saor in Aisce

Sa bhliain 2016 lean Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir de bheith ag tacú leis an earnáil mhiondíola/ghnó trí cheithre seachtaine páirceála saor in aisce a cheadú le linn thréimhse na Nollag. Tá an pháirceáil fós saor in aisce gach deireadh seachtaine i mbaile an Inbhir Mhóir.

Cruinnithe

Leanann Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir de bheith ag obair agus ag buaileadh le trádálaithe áitiúla, leis an gComhlachas Tráchtála agus le Coiste na mBailte Slachtmhara ar bhonn rialta chun an baile a fheabhsú.

Bailte Slachtmhara

Choinnigh Comhaltaí Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir ag tacú le comhlachais na mBailte Slachtmhara sa Cheantar agus bhronn siad €2,600 san iomlán ar chumainn an Inbhir Mhóir, ar Abhóca, Ráth Droma agus Eachroim le linn 2016. Tháinig an maoiniú seo ón mbuiséad um Fhorbairt Eacnamaíoch. Aithníonn Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir go bhfuil rithábacht leis an iarracht atá á déanamh ag foirne d'oibrithe deonacha ar fud an Cheantair agus iad ag obair in éineacht le foireann na Comhairle, chun go mbeidh rath ar shráidbhailte agus ar bhailte i sraithchomórtais agus i gcomórtais amhail an IBAL agus comórtas na mBailte Slachtmhara.

Forbairt Gheilleagrach

Físeán nua leis na nithe is díol spéise ó thaobh gnó agus turasóireachta de san Inbhear Mór a chur chun cinn

éiríodh na nithe is díol spéise san Inbhear Mór ó thaobh gnó agus turasóireachta de i bhfíseán a seoladh ar an 6 Deireadh Fómhair 2016. San fhíseán seo a mhaireann ceithre nóiméad go leith cumhdaítear Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir agus léirítear ann ionchur ó ionadaithe áitiúla, ó mhuintir ghnó agus ó dhaoine eile chomh maith le seatanna ón aer ar an gceantar máguaird. Is é an cuspóir a bhaineann leis an tionscadal "Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir–Ag Déanamh Difir" ná an ceantar a aibhsiú mar ionad gnó agus mar cheann scríbe turasóireachta.

Buaiteoir Bhonn Óir Oilimpeach Ronnie Delaney a ndearna a bhaile dúchais é a onóru nuair a rinne Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir óstáil ar Fháiltiú Cathartha ar a shon ar an 15 Nollaig 2016, i gcuimhne ar an gcomóradh 60 bliain dá bhua i Melbourne.

- Le linn 2016, thug Comhaltaí de Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir agus an Príomhfheidhmeannach Bryan Doyle cuairt ar Gaines Europe, monarcha áitiúil bia peataí. Tugadh turas dóibh thart ar an monarcha agus rinneadh cur síos do Chomhaltaí agus d'Oifigigh ar phleananna maidir lena

CEANTAR BARDASACH AN INBHIR MHÓIR (AR LEANÚINT)

leathnú. Rinneadh cuairt den chineál céanna ar tháirgí tógála Ark a bhog le déanaí go dtí an tInbhear Mór.

- I mí na Nollag 2016, thug CBIM scéim nua urraíochta Timpealláin isteach inar féidir le gnólaigh cearta fógraíochta a bhaint amach ar thimpeallán faoi leith. D'aontaigh na Comhaltaí chun cosán a sholáthar ag Avondale as a mbuiséad turasóireachta de €10,000.

Fáiltithe Chathartha agus Bronntaí

Rinne Comhaltaí Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir óstáil ar roinnt Fáiltithe Cathartha agus Bronntaí in 2016 dóibh seo a leanas:

- Bronnadh sparántachtaí ar fiú €5,000 iad ar iarscoláirí Choláiste Pobail Avondale.
- Thug an tArdeaspag A. Oiriceas, Charles J. Brown cuairt ar na Comhaltaí i mí an Mheithimh 2016.
- Rinne CBIM Maria Curran a onórá, an chéad Chathaoirleach baineann ar UDC an Inbhir Mhóir in 1920 agus in Éirinn, trí phictiúr di a nochtadh sa Seomra. Bhí baill de theaghlach sínte Ms Curran i láthair.
- Rinneadh bronnadh ar Oisín Byrne a bhuaigh dhá bhonn i gCraobh Dhomhanda Chónaidhm Idirnáisiúnta Taekwondo Federation (ITF) a bhí ar siúl in Brighton i samhradh na bliana 2016.
- Tionóladh Fáiltiú Chathartha do Chumann Peile CLG Geraldines Ballymone an Inbhir Mhóir.
- Bronnadh seic ar Bhuíon Dhornálaíochta na mBan (Cúige Laighin).
- Rinneadh an buaiteoir Bhonn Óir Oilimpeach Ronnie Delaney a a onórá ina bhaile dúchais nuair a rinne Ceantar Bardasach an Inbhir Mhóir óstáil ar Fáiltiú Chathartha ar a shon ar an 15 Nollaig 2016, i gcuimhne ar an gcomóradh 60 bliain dá bhua i Melbourne.

Tionscadail Bóithre agus Bonneagair

- Rinneadh cóiríú dromchla ar Bhóthar R750 an Inbhir Mhóir go Briotás feadh achar thart ar 1,400 méadar.
- Rinneadh feabhsúcháin ar bhóthar L2191 ó Barnacleagh iartharach go Barnacleagh deisceartach ar feadh achair 1,100 méadar i dtreo an deiscirt.
- Bhí oibreacha feabhsúcháin agus sábháilteachta ag Scoil Naomh Eoin ar Bhóthar Chúil Ghréine.
- I gcomhréir le hAlt 38 den Acht um Thrácht ar Bhóithre, 1994 tá CBIM tar éis córas aontreo a thabhairt isteach ar Lána Bradshaw agus ar an Sruthán.
- Ainmníodh Lána Uí Dhuinn agus Páirc Naomh Muire go hoifigiúil.
- Rinneadh comhairliúcháin phoiblí le haghaidh scéim um Chosaint ar Thuilte an Inbhir Mhóir agus tionscadal um Ionad Cóireála Camrais an Inbhir Mhóir.
- Baineadh gairbhéal d'abhainn Abhóca i mí Lúnasa 2016.
- Osclaíodh Ionad Cóireála Uisce Bhaile Uí Dhuibh mí Feabhra 2016.

- Scéimeanna um rannpháirtíocht an Phobail. Roghnaíodh ceithre scéim le haghaidh Cheantar Bardasach an Inbhir Mhóir an bhliain reatha sin. Tá na ceithre cinn acu sin tagtha chun críche anois.
- Rinneadh obair dheisiúcháin amuigh ar an gcladach theas chun aghaidh a thabhairt ar an gcreimeadh a aithníodh i mí na Samhna 2016. San obair dheisiúcháin seo cuimsítear na gnéithe seo a leanas:
- tochairt agus athlonnú ar níos mó ná 3,000m³ gainimh thrá chomh maith le tochairt agus athghrádú ar cheantar ag an taobh ó thuaidh den trá chuig na leibhéil a bhíodh ann roimhe seo, gaineamh a iompar chuig an taobh ó dheas den trá agus déanta a ghrádú amach chun bheith ar aon dul leis na leibhéil atá ann cheana. Deisiúcháin ar an gcuid den gcosán coincreiteach ar baineadh an bonn de ag an gcarrchlós is faide ó dheas chomh maith le hath-insealbhú ar an armúr carraige os comhair an chosáin chun an struchtúr a chosaint amach anseo.

Nascadh

Tá Coiste Nasctha ag Baile an Inbhir Mhóir agus tá sé d'aidhm acu:

- Nascanna buana a fhorbairt agus a chothabháil idir na bailte,
- Malairtí i ngach réimse a spreagadh idir cónaitheoirí na mbailte,
- Iarracht na mbailte a chur le chéile chun réiteach a éascú ar fhadhbanna ár bpobal faoi seach, lena n-áirítear réimsí eacnamaíochta, sóisialta, reiligiúnacha, cultúrtha, comhshaoil agus oideachasúla,
- Cur chun feidhme clár pobail a lonnú laistigh de chreat tacúil an nasctha ar féidir a n-éifeachtúlacht a mhéadú.

Tá Baile an Inbhir Mhóir nasctha le Châteaudun sa Fhrainc, le Treia san Iodáil, le Piaseczno sa Polainn, agus le hAberystwyth sa Bhreatain Bheag.

An Cathaoirleach Clr Sylvester Bourke ag síniú an Chomhaontaithe Nasctha idir an tInbhear Mór agus Aberystwyth ar an 29 Aibreán 2016.

CEANTAR BARDASACH BHEALACH CONGLAIS

Comhaltaí Ceantair

Cathaoirleach

An Comhairleoir Pat Doran (FF) 2015–2016

An Comhairleoir Edward Timmins (FG) 2016–2017

Leas-Cathaoirleach

An Comhairleoir Vincent Blake (FG)

Comhaltaí

An Comhairleoir Tommy Cullen (NP)

An Comhairleoir Gerry O'Neill (SF)

An Comhairleoir Jim Ruttle (NP)

Foireann an Cheantar Bhardasaigh

Bainisteoir Ceantair

Sean Quirke

Innealtóir Ceantair agus

Innealtóir Cheantar Bhaile Coimín

Declan Geraghty

Innealtóir Ceantair Thigh na hÉille

Dermot Graham

Riarthóir Ceantair

Máire Halvey

Teicneoir

Roger Morrison

Oifigigh Chúnta Foirne

Evelyn Brady (Oifig Ceantair Bhaile Coimín) (Eanáir–Lúnasa)

Derek Cullen (Gníomhach) (Oifig Ceantair Bhaile Coimín)

(Lúnasa–Nollaig) Geraldine Jordan (Oifig Ceantair Thigh na hÉille)

Oifigigh Riaracháin

Ann Marie Butler (Oifig Ceantair Thigh na hÉille)

Sharon Mulhall (Oifig Ceantair Bhaile Coimín)

Deirdre Norton (Oifig Ceantair Bhaile Coimín)

Oifigí Ceantair

Oifig Ceantair Bhaile Coimín

Address: Oifigí na Cathrach,

Páirc Ghnó Bhaile Coimín, Baile Coimín,

Co. Chill Mhantáin.

T: 045 891222

F: 045 865813

Ríomhphost: baltinglassmd@wicklowcoco.ie

blessington@wicklowcoco.ie

Oifig Ceantair Thigh na hÉille

Seoladh: Oifigí na Cathrach,

An Cúlros,

Tigh na hÉille,

Co. Chill Mhantáin.

T: 0402 38174

F: 045 865813

Ríomhphost: tinahely@wicklowcoco.ie

EOLAS GINEARÁLTA

Cuimsítear i gCeantar Bardasach Bhealach Conglais bailte Bhealach Conglais, Bhaile Coimín, Charn an Bhua agus sráidbhailte Dhún Luáin, Dhún Ard, Chnoc an Eanaigh, Thigh na hÉille, Chill Bhríde agus Shíol Éalaigh. Is ionann daonra an Cheantair Bhardasaigh agus 25,267 (18%). Cumhdaíonn Ceantar Bardasach Bhealach Conglais 45% (352 míle cearnach) de limistéir Chill Mhantáin agus 40% (943 km) de bhóithre an chontae. Is ionann líon na n-aonad tithíochta sóisialta laistigh den cheantar agus 700.

Tionóltar Cruinnithe Míosúla ag 10.30 a.m. an ceathrú Luan de gach mí (an tríú Luan más saoire phoiblí an Luan)—ní thionóltar cruinniú ar bith i mí Lúnasa. Tionóltar cruinnithe go hiondúil in Oifigí na Cathrach i mBaile Coimín ach chun feasacht a ardú faoi struchtúir an cheantair bhardasaigh a bunaíodh in 2014, tionóladh roinnt de na cruinnithe míosúla i mBealach Conglais agus i gCarn an Bhua.

Bhí díospóireacht bheo ar ábhair éagsúla ag cruinnithe míosúla an Cheantair Bhardasaigh. Fuair na comhaltaí toiscaireachtaí ó Chumann Cónaitheoirí Glending agus ó Thrádálaithe Bhealach Conglais chomh maith le cuir i láthair ó Thascfhórsa Drugaí agus Alcól an Iardheiscirt agus Oifig Chill Dara um Dhearadh Bóithre Náisiúnta maidir leis an scéim feabhsúcháin Bhóthar Chillín Chaoimhín go Tamhlacht N81.

Déanann ionadaithe tofa Cheantar Bardasach Bhealach Conglais ionadaíocht ar a shon ar na Coistí um Beartais Straitéiseacha seo a leanas:

- Forbairt Pobail, Chultúrtha agus Shóisialta—An Comhairleoir Jim Ruttle
- Seirbhísí Iompair, Fuíolluisce agus Comhshaoil—An Comhairleoir Pat Doran
- Pleanáil agus Forbairt—An Comhairleoir Vincent Blake, an Comhairleoir Tommy Cullen, an Comhairleoir Gerry O'Neill agus an Comhairleoir Edward Timmins

Tá dhá oifig an cheantair ag Ceantar Bardasach Bhaile Conglais, ceann i mBaile Coimín agus ceann eile i dTigh na hÉille—tá cuntaí phoiblí oscailte don phobal ó 9.00 a.m. go 1.00 p.m. agus ó 2.00 p.m. go 5.00 p.m., Luan go hAoine. Bíonn an Oifig Mhótarchánach oscailte in Oifigí na Cathrach i mBaile Coimín ar an Máirt ó 9.00 a.m. go 12.30 p.m. agus ó 2.00 p.m. go 3.30 p.m. agus soláthraíonn sí seirbhís luachmhar don cheantar áitiúil.

Leanann comhaltaí agus an fhoireann ag obair le grúpaí na mBailte Slachtmhara sa Cheantar. Aithnítear iarrachtaí agus obair chrua is dúthracht na n-n-iliomad oibrí deonach i rath na sráidbhailte agus na mbailte áitiúla i gcomórtais IBAL agus na mBailte Slachtmhara.

CEANTAR BARDASACH BHEALACH CONGLAIS (AR LEANÚINT)

Comórtais na mBailte Slachtmhara.

Chuir comhaltaí Cheantar Bardasach Bhaile Conglais maoiniú lánrogha de €118,000 ar fáil le haghaidh cothabháil agus feabhsúcháin ar bhóithre in áiteanna éagsúla sa cheantar chomh maith le cosáin a sholáthar i gCarn an Bhua agus i mBealach Conglais. Cuireadh maoiniú ar fáil chomh maith d’eagraíochtaí na mBailte Slachtmhara, do chiste le haghaidh soilsiú Nollag agus do fhócasghrúpaí eile sa cheantar.

Cuireadh maoiniú ar fáil le bróisiúir a tháirgeadh ar an gconair oidhreacht, ag soláthar faisnéise ar ionaid inspéise turasóireachta agus stairiúla sa Cheantar.

Táthar ag súil leis go seolfar na bróisiúir go hoifigiúil go luath i samhradh na bliana 2017.

Thug na comhaltaí urraíocht freisin ar son an “Homeward Trek” a raibh an-rath air agus a d’eagraigh Tír Chúil Aitinn i mí Lúnasa 2016 agus ar thaistil os cionn tríocha cuairteoir ó Ceanada chuige agus fréamhacha acu i gcúlchríocha Charn an Bhua/Chúil Aitinn agus thug na cuairteoirí seo cuairt ar ionaid inspéise chomh maith lena gcraobh ghinealaigh a rianadh siar. Tionóladh athachtú an-rathúil ar dhíshealbhú agus eagraíodh ceolchoirm chomh maith ag teach Chúil Aitinn le linn an turais.

Glór na Cásca–Mar chuid de chlár chomóradh céad bliain 1916-2016 Chomhairle Contae Chill Mhantáin, cruthaíodh cúig ghairdín cuimhneacháin Ghlór na Cásca in áiteanna ar fud an chontae, ceann i ngach ceann de na cúig cheantar bhardasach. Tá an gairdín i gCeantar Bhardasach Bhealach Conglais suite i gCnoc an Eanaigh agus osclaíodh é go hoifigiúil ag searmanas a tionóladh i mí na Bealtaine 2016. Tá macasamhail ghreanta d’Fhorógra 1916 i ngach aon Ghairdín Cuimhneacháin agus inscríbhinn i nGaeilge agus i mBéarla ann, chomh maith le crann brataí le Bratach na hÉireann air agus seacht gcrann a sheasann do sheachtar sínitheoirí an Fhorógra.

D’éirigh leis an gCeantar chun maoiniú CLAR a fháil le feabhsúcháin coisithe a dhéanamh ag an scoil i gCnoc an Eanaigh agus le haghaidh comharthaíochta ag tailte CLG Bhaile Mhánais. Tabharfar na hoibreacha seo chun críche in 2017.

CEANTAR BARDASACH BHRÉ

Comhaltaí na Comhairle

Cathaoirleach

Clr. Steven Mathews (GP)

Leasathaoirleach

Clr. Christopher Fox (IND)

Comhaltaí na Comhairle

Clr. Joe Behan (IND)

Clr. Oliver O'Brien (SF)

Clr. Michael O'Connor (SF)

Clr. John Ryan (FG)

Clr. Brendan Thornhill (IND)

Clr. Pat Vance (FF)

Foireann Shinsearach

Stiúrthóir Seirbhísí

Des O'Brien

Riarthóir Ceantair

David Forde

Innealtóir Ceantair

Liam Bourke

Oifigeach Riaracháin

Scéim um Chosaint Tithíochta/ar Thuilte ó Abhainn na Deargaile

Triona Irving

Sonraí Teagmhála

Seoladh: Oifigí na Cathrach,

An tSráid Mhór,

Bré,

Co. Chill Mhantáin..

Guthán: 01 2744900

Facs: 01 2860930

Ríomhphost: braymd@wicklowcoco.ie

Suíomh Gréasáin: www.bray.ie

Achar: 12, 350 acra

Daonra: 35,000

Pobal

Féilte

Lá Fhéile Pádraig

€17,000

Taispeántas Aeir Bhré

€7,500

Rannpháirtíocht an Phobail

Soilsiú na Nollag

€20,000

Forbairt agus cur chun cinn na Turasóireachta

€10,000

Is ionann an liosta seo a leanas agus cuid bheag de phríomh-rannpháirtíocht Cheantar Bardasach Bhré in 2016.

- Tá oibreacha ar Scéim um Chosaint ar Thuilte Abhainn na Deargaile fós ag dul ar aghaidh. Táthar ag súil leis go mbeidh an chuid is mó den scéim curtha chun críche faoi Mheán Fómhair 2017.
- Athnuachan ar an mBratach Chorcra
- Promóisean na Cásca
- Iarratas ar stádas na brataí goirme
- Cur le chéile Fhoireann an Bhaile
- Tosú le dlúthbhoscaí bruscair na mBolg Mór
- Cur chun críche fheabhsú Chladach Bhré, an taobh ó dheas
- Áirítear i measc na ngníomhaíochtaí sa Chlár Nollag do Bhré, siúlóid siopadóireachta, soilse Nollag, Eispéireas Dhaidí na Nollag.
- Cur chun críche suiteála shéarach stoirme ag sráidbhaile Vevey, Bré
- Suiteáil ar chúil suíocháin déanta de iarann teilgthe ar Phromanáid Bhré
- Athphlástráil ar bhalla na Promanáide.

CEANTAR BARDASACH NA GCLOCH LIATH

Comhaltaí Ceantair

Cathaoirleach

Clr. Jennifer Whitmore (SD)

Leaschathaoirleach

Clr. Gerry Walsh (FF)

Comhaltaí na Comhairle

Clr. Grainne McLoughlin (FG)

Clr. Derek Mitchell (FG)

Clr. Nicola Lawless (SF)

Tom Fortune (NP)

Foireann an Cheantair Bhardasaigh

Stiúrthóir Seirbhísí

Michael Nicholson

Innealtóir Ceantair

Ruairi O' Hanlon

Innealtóir Feidhmiúcháin

Eoghan Forristal

Riarthóir Ceantair

Myra Porter

Teicneoir

Vincent Byrne

Oifigeach Cúnta Foirne

Anne Marie Roberts

Oifigigh Chléireacha

Kay Coughlan

Lily Davis

Andrea Egan

Sonraí Teagmhála

Seoladh: Mill Road,

Greystones,

Co. Wicklow.

Guthán: 01 2876694

Facs: 01 2877173

Ríomhphost: greystonesmd@wicklowcoco.ie

Daonra: 24,846

Áirítear i gCeantar Bardasach na gCloch Liath sráidbhailte Dheigne, Chill Chomhghaill, an Chaisleáin Nua, agus cuid bheag de Bhaile an Chinnéidigh. Cumhdaíonn Ceantar Bardasach na gCloch Liath 6.5% de na bóithre i gContae Chill Mhantáin (146 km). 575 is ea líon na dtithe sóisialta laistigh den cheantar.

Tá oifig an Cheantair Bhardasaigh lonnaithe ar Bhóthar an Mhuilinn, na Clocha Liatha.

Tionóltar cruinnithe ar an Máirt dheireanach de gach mí ar 7.30p.m., ach amháin mí Lúnasa.

GINEARÁLTA

Cuireadh chun críche roinnt tionscadal feabhsúcháin bóithre le linn na bliana arna maoiniú ag an Roinn Iompair. Áirítear ansin oibreacha bóthair ar Bhóthar Bhodastoig, Cill Chomhghaill, Lána Bharr Choille agus Bóthar Bhaile Uí Dhonncha agus An Leon Dubh. Cuireadh chun críche freisin athdhromchlú bóthair agus oibreacha atógála agus feabhsúcháin ar chosáin agus ar dhraenáil ar Bhóthar na Mara, Cill Chomhghaill agus Bóthar Naomh Uinseann, Na Clocha Liatha. Rinneadh oibreacha um fheabhsúcháin ar shábháilteacht ag timpeallán Bhóthar Fhearann Cheallaigh chun an t-achar trasnála a ghiorrú. Rinneadh oibreacha cosán ar an R761 ag an gCnoc Rua agus ag Clós Fhearann Cheallaigh lena n-áirítear suiteáil dhá thearmann tráchtach chun feabhas a chur ar shábháilteacht ag trasnú an bhóthair i dtreo stad an bhus ag an suíomh seo. Cuireadh oibreacha um moilliú tráchtach chun críche ar Bhóthar Bhodastoig, Cill Chomhghaill.

Rinne comhaltaí ó Cheantar Bardasach na gCloch Liath maoiniú ar na tionscadail seo a leanas óna mbuiséid lánroghnacha:

- Cláiocha teorann ag Coill na bhFeá, Coill Chomhghaill
- Suiteáil soilse poiblí ar an gcosán ó Arda Burnaby go Coillín na Carraige
- Boscaí bruscair uathoibríocha griandlúthú ar Bhóthar an Teampaill, na Clocha Liatha
- Mullaird chun cosc a chur ar pháirceáil neamhdhleathach feadh an raon rothar ag seachbhóthar an Leoin Dhuibh
- Athnuachan ar chuid den chosán ag Lána Lott, Cill Chomhghaill
- Crainn á gcur i ngruaimhín Bhóthar Bellevue, na Clocha Liatha
- Maoiniú le haghaidh chothabháil na gcrann

Bhí an Coiste Gnóthaí Pobail gníomhach mar is iondúil i gcur chun cinn agus in eagrú imeachtaí bliantúla. Cuireadh siamsaíocht ar fáil do na sluaite móra daoine a tháinig amach le breathnú ar pharáid bliantúil Naomh Pádraig ó réimse leathan iontrálacha, lena n-áirítear banna máirseála ó Rochdale i Sasana.

Mar is iondúil bhí líon mór ainmniúchán ann le haghaidh Dhámhachtainí Daoine na Bliana. Tionóladh ócáid cheiliúrtha an bhronnta i gcumann gailf na gCloch Liath i Mí na Bealtaine. Bronntar na dhámhachtainí in onóir daoine sa bhaile a chuir go mhór le spórt, cultúr, pobal agus gníomhaíocht gheilleagrach sa bhaile.

Mar chuid de Chomóradh Céad Bliain Ghlór na Cásca 1916 chun ceiliúradh a dhéanamh ar agus cuimhniú ar Éirí Amach na Cásca 1916, cuireadh chun críche Gairdín Cuimhneacháin 1916 i bPáirc Burnaby agus osclaíodh é go hoifigiúil i searmanas i mí an Mheithimh, ar ar fhreastail comhaltaí áitiúla de chuid na

CEANTAR BARDASACH NA GCLOCH LIATH (AR LEANÚINT)

seirbhísí éigeandála. Bronnadh stádas na brataí goirme ar Thrá Theas na gCloch Liath mar thoradh ar a gcomhlíonadh le sraith critéar dian ó cháiliocht an uisce shnáma go bainistíocht agus oideachas ar an gcomhshaol, chomh maith le sábháilteacht agus seirbhísí.

Sholáthair cruinnithe míosúla an Cheantair Bhardasaigh díospóireacht bheoga ar roinnt ceisteanna éagsúla agus thug comhaltaí cuireadh d'ionadaithe ó larnród Éireann chun freastal ar chruinniú le plé a dhéanamh ar ábhar imní atá ag daoine maidir le seirbhís Mearláine Átha Cliath agus tograí le haghaidh amchlár nua do sheirbhísí.

Cuireadh soilse na Nollag ar fáil i gcomhar le Grúpa Pobail Gnó na gCloch Liath a d'eagraigh tráthnóna siamsaíochta i bPáirc Burnaby, chun soilse na Nollag a lasadh. D'fhreastail slua mór teaghlach air agus ghlac Daidí na Nollag am as a sceideal gnóthach le buaileadh leis na páistí ar fad. Lean Ceantar Bardasach na gCloch Liath de bheith ag tacú leis an earnáil miondíola agus gnó trí pháirceáil saor in aisce a cheadú gach Satharn ag tarraingt ar an Nollaig.

Leanann comhaltaí agus an fhoireann ag obair le grúpaí na mBailte Slachtmhara sa Cheantar agus aithníonn siad iarrachtaí an-chuid oibrithe deonacha a bhfuil ríthábhacht lena gcuid oibre ar son rath na sráidbhailte agus na mbailte áitiúla i gcomórtais IBAL agus na mBailte Slachtmhara.

Lean rannpháirtithe ar an scéim um Ghníomhaíochtú Saothair 'Gateway' le cabhair a thabhairt chun cothabháil agus feabhas a dhéanamh ar limistéir phoiblí. Is tionscnamh rialtais é 'Gateway' chun oiliúint agus taithí oibre a chur ar fáil do dhaoine a bhfuil liúntas cuardaitheora poist á fháil acu chun cabhrú leo filleadh ar an ionad oibre. Oibríonn na rannpháirtithe 19.5 uair sa tseachtain agus tá siad páirteach i líon tionscadal chun limistéir agus saoráidí poiblí a threisiú agus a fheabhsú.

Leanadh den obair ag cuan na gCloch Liath, lena n-áirítear tús le tógáil clubthithe pobail. Comhpháirtíocht phoiblí phríobháideach is ea an tionscadal idir Sisk agus Comhairle Contae Chill Mhantáin. Tá sé tar éis buntáistí móra a chur ar fáil don phobal chomh maith le fónais shuntasacha bhreise lena n-áirítear cuan nua agus oibreacha cosanta cósta. Arna chríochnú áireofar san fhorbairt seo saoráidí do chlubanna spórt áitiúil, cearnóg agus páirc phoiblí, clárchosán agus rochtain fheabhsaithe ar an tsiúlóid aille. Áireofar leis chomh maith saoráidí miondíola lena n-áirítear siopaí, bialann agus aonaid chónaithe.

Tionóladh an t-ochtú seimineár bliantúil is fiche 'La Touche Legacy' i mí Mheán Fómhair. Tionóltar an imeacht seo gach

bliain chun comóradh a dhéanamh agus in onór theaghlach La Touche agus a nascanna stairiúla le baile na gCloch Liath. Ba é Éirí Éiritheach iar-1916 téama na comhdhála. Bhí líon cainteoirí oirce ann agus d'fhreastail cuid mhór toscairí air, rud a chuir borradh a raibh géarghá leis ar gheilleagar na háite agus rinneadh sárthaispeántas ar áiseanna iomadúla iontacha an bhaile.

CEANTAR BARDASACH CHILL MHANTÁIN

Comhaltaí Ceantair

Cathaoirleach

An Comhairleoir Irene Winters (FG)/John Snell (FF)

Leaschathaoirleach

An Comhairleoir John Snell (SF)/Shay Cullen (FG)

Comhaltaí na Comhairle

An Comhairleoir Daire Nolan (IND)

An Comhairleoir Shay Cullen (FG)

An Comhairleoir Gail Dunne (FF)

An Comhairleoir Mary Kavanagh (IND)

Foireann an Cheantair Bhardasaigh

Bainisteoir Ceantair

Lorraine Lynch/Joe Lane

Innealtóir Ceantair

Paul Byrne

Riarthóir Ceantair

David Porter

Innealtóir Feidhmiúcháin

Alan Martin

Teicneoir

Aidan Doyle

Oifigeach Cúnta Foirne

Catherine McCann

Oifigigh Chléireacha

Gerry Dornan/Caroline Lynch

Sinead Turner

Julia Nugent

Sonraí Teagmhála

Seoladh: Ceantar Bardasach Chill Mhantáin, Comhairle Contae Chill Mhantáin, Foirgnimh an Chontae, Bóthar an Stáisiúin, Cill Mhantáin.

Guthán: 0404 20100

Email: wicklowmd@wicklowcoco.ie

Website: www.wicklow.ie

Tá Ceantar Bardasach Chill Mhantáin freagrach as os cionn 900 teach údarás áitiúil agus as 423 ciliméadar de bhóithre.

Tá na hoifigí lonnaithe i bhFoirgneamh Chontae Chill Mhantáin agus tá an cuntar poiblí oscailte ó 9:00 a.m.–1:00 p.m. agus 2:00 p.m.–5:00 p.m. gach lá agus déileáilann sé le raon leathan fiosruithe lena n-áirítear: deisiúcháin tithíochta, bóithre agus fiosruithe ginearálta.

Tionólann Comhaltaí Cheantar Bardasach Chill Mhantáin a gcruinnithe ar an gceathrú Luan de gach mí ar a 3:00 p.m. i Halla an Bhaile ach amháin i mí Lúnasa nuair nach mbíonn cruinniú ar bith ar siúl.

Tithíocht

Tá Ceantar Bardasach Chill Mhantáin freagrach as níos mó ná 900 Teach Údarás Áitiúil a chothabháil agus a dheisiú.

Taifeadadh 974 iarratas ar dheisiú le linn 2016. Ina measc siúd bhí 257 deisiú pluiméireachta, 196 deisiú téimh agus 125 deisiú leictreach agus bhí 310 acu seo ar bhonn struchtúrtha idir laistigh agus lasmuigh.

Sholáthair foireann theicniúil Cheantar Bardasach Chill Mhantáin tacaíocht theicniúil agus rinne siad maoirseacht ar oibreacha ar naoi ndeontas do Dhaoine faoi Mhíchumas le linn 2016.

Bóithre

Rinneadh na hoibreacha bóthair seo a leanas in 2016:

R115 An Bóthar Mileata ag an gCarraigín Dubh Forleagan Dromchla Bóthair

L6088 Tigh an Tearmainn go dtí an Licín Nearthú Bóthair

L6086 An Láithreach go dtí an Baile Ard Nearthú Bóthair

L5102 Cill Phóil go dtí an Bhléin Rua Nearthú Crosbhóthair

L1111 Gleann Fhaidhle go dtí an Chúil Bheag Nearthú Bóthair

L5095 Baile an Loiscthe go Baile Uí Chuilinn Nearthú Bóthair
Bóthar Iósaif, Bóthar an Bhaile Nua Forleagan Dromchla Bóthair

R757 Carrchlós OPW go dtí an Teach Urnaí, Gleann Dá Loch Forleagan Dromchla Bóthair

R750 Cearnóg an Mhargaidh, Baile Chill Mhantáin Forleagan Dromchla Bóthair

R750 Beirchín ag Droichead an Iarnróid Forleagan Dromchla Bóthair

R757 An Láithreach go dtí an Loch Uachtair, Gleann Dá Loch, Cóiríú Dromchla

R115 An Láithreach go Gleann Loch an Easa Cóiríú Dromchla

L5087 Caisleán Caoimhín go Tom Raoileann Cóiríú Dromchla

L1059 Scoil an Tóchair go Baile na Fuinseoige Cóiríú Dromchla.

Cur chun cinn leas an phobail áitiúil

Leithdháileadh €17,000 i ndáil le Cur Chun Cinn na Turasóireachta/ Ranníocaíocht agus Forbairt Gheilleaghrach.

Leithdháileadh €11,000 i ndáil leis na Bailte Slachtmhara ar fud an Cheantair. Rinneadh ranníocaíochtaí leis an bhFéile Regatta, le Sailfest, le Féile Ealaíon Chill Mhantáin, agus le Paráid Lá Fhéile Pádraig. Leithdháileadh €20,000 ar son Soilse na Nollag i mBaile Chill Mhantáin.

Nascadh Limistéar Údarás Áitiúil

Leithdháileadh €3,000 ar chumann Nascadh Bailte Chill Mhantáin agus leithdháileadh €500 ar Chlub Rugbaí Chill

CEANTAR BARDASACH CHILL MHANTÁIN (AR LEANÚINT)

Mhantáin le haghaidh gníomhaíochtaí nasctha.

Ioncam lánroghnach

Rinneadh na hoibreacha cosáin agus na tionscadail shoilsíú poiblí seo a leanas le linn 2016 agus maoiníodh iad ón ioncam lánroghnach:

- **Siopa Centra Ráth Naoi go Bealach isteach CLG Ráth Naoi** (cosán)
- **An Láithreach/Gleann Dá Loch** (soilsíú poiblí)
- **Baile Uí Chinnéide** (soilsíú poiblí)

Leithdháil na Comhaltaí Tofa €110,000 san iomlán in ioncam lánroghnach do thionscail éagsúla lena n-áirítear cosáin agus soilsíú poiblí faoi mar a léirítear thuas agus rinne siad ranníocaíochtaí chomh maith do ghrúpaí pobail éagsúla lena n-áirítear na Bailte Slachtmhara ar fud an Cheantair. Leithroinn na Comhaltaí Tofa cistí i leith Ionad Oidhreacht Áth na Fuinseoige, Chéad Freagróirí Chill Mhantáin agus Leacht Ghlór na Cásca.

Ginearálta

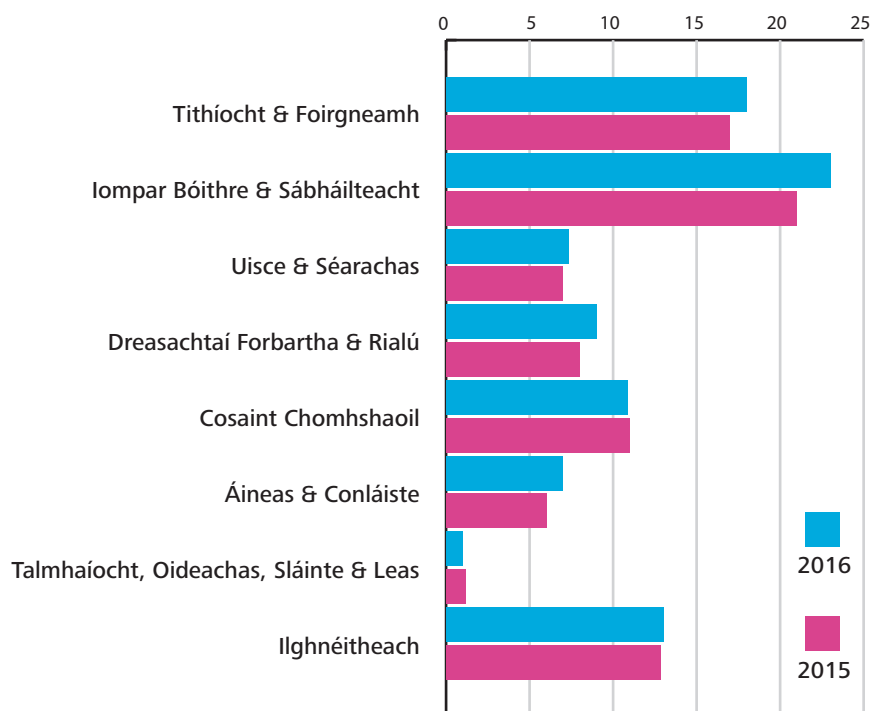
Rinne an Ceantar Bardasach ranníocaíocht leis an gComhlachas Tráchtála i leith shoilse na Nollag agus thug siad ranníocaíocht agus d'éascaigh siad líon leathan imeachtaí le linn na bliana, lena n-áirítear: Paráid Lá Fhéile Pádraig, an Regatta, Sailfest, Taste of Wicklow, Inktoberfest agus a lán eile.

Thacaigh an Ceantar leis an earnáil tráchtála agus miondíola trí 3 huaire an chloig de pháirceáil saor in aisce a chur ar fáil le linn na dtrí seachtaine roimh an Nollaig agus bhronn siad duais páirceáil saor in aisce ar feadh bliana do chrannchur Nollag na miondíoltóirí 'déan do chuid siopadóireachta go háitiúil'. Coimeádann an Ceantar dlúthnaisc leis an gComhlachas Tráchtála chun leanúint le feabhas a chur ar Cheantar Chill Mhantáin.

Leanann comhaltaí agus an fhoireann de bheith ag obair go dlúth le grúpaí na mBailte Slachtmhara agus aithníonn siad iarrachtaí chuid mhór saorálaithe a oibríonn an-chrua le linn na bliana agus a chuireann cion mór le rath na mbailte áitiúla agus na sráidbhailte i gcomórtais IBAL agus na mBailte Slachtmhara.

RÁITEAS AIRGEADAIS

CUNTAS IONCAIM 2016 - SRACFHÉACHAINT AR PHRÓIFÍL AIRGEADAIS

RÁITEAS AIRGEADAIS (AR LEANÚINT)

Déanann an ráiteas ioncam agus caiteachais achoimre ar gach fáiltais agus caiteachas a bhaineann le hioncam. Léirítear an barrachas / an t-easnamh don bhliain.

Cuntas Ioncam agus Caiteachais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2016				
Caiteachas de réir Grúpa Cláir	Ollchaiteachas 2016 €	Ioncam 2016 €	Glanchaiteachas 2013 €	Glanchaiteachas 2012 €
Tithíocht agus Foirgneamh	18,542,082	22,080,753	(3,538,671)	1,930,823
Iompar Bóthair agus Sábháilteacht	23,057,717	12,683,394	10,374,323	9,588,183
Uisce agus Séarachas	7,820,374	7,253,811	566,563	330,535
Dreasachtaí Forbartha agus Rialú	9,046,470	4,028,800	5,017,670	5,242,479
Cosaint Chomhshaoil	11,039,319	1,976,563	9,062,755	9,072,873
Áineas agus Conláistí	7,000,463	578,094	6,422,369	5,858,239
Talmhaíocht, Oideachas, Sláinte agus Leas	1,082,725	590,548	492,178	558,601
Ilghnéitheach	13,308,254	7,684,181	5,624,073	7,886,709
Caiteachas Iomlán/Ioncams	90,897,403	56,876,143		
Glanchoistas de Rannóga le maoiniú ó Rátaí agus Ciste Rialtais Áitiúil			34,021,260	40,468,440
Rátaí			27,804,886	30,004,697
Cáin Mhaoine Áitiúil			10,170,438	7,726,977
Asbhaint a bhaineann le Pinsin			1,153,391	1,571,898
Barrachas/(Easnamh) don bhliain roimh Aistrithe			5,107,455	(1,164,868)
Aistrithe Ó/(Go) Cúlchistí			(4,650,063)	1,516,111
Barrachas/(Easnamh) Foriomlán don bhliain			457,392	351,243
Cúlchiste Ginearálta @ 1 Eanáir			(3,432,617)	(3,783,860)
Cúlchiste Ginearálta @ 31 Nollaig			(2,975,225)	(3,432,617)

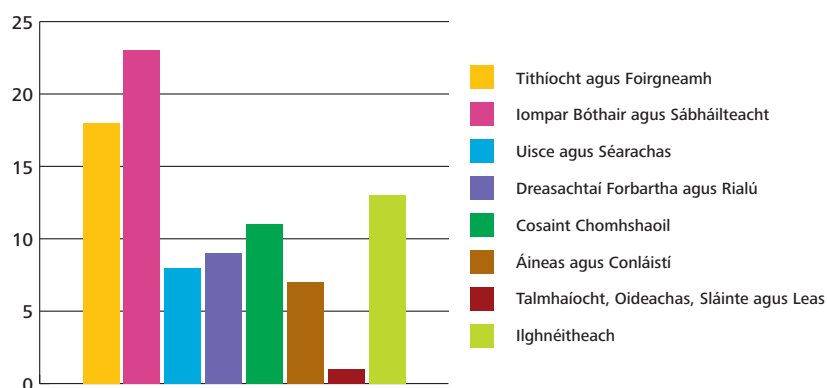
Ráiteas ar Iarmhéideanna Cuntas Caipitil don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2016		
	2016 €	2015 €
Tithíocht agus Foirgneamh	(15,538,901)	(13,567,374)
Iompar Bóthair agus Sábháilteacht	33,175,607	32,174,120
Uisce agus Séarachas	7,079,808	6,636,314
Dreasachtaí Forbartha agus Rialú	8,973,752	8,642,921
Cosaint Chomhshaoil	(877,533)	(686,447)
Áineas agus Conláistí	(2,162,143)	(4,530,332)
Talmhaíocht, Oideachas, Sláinte agus Leas	483,714	(230,990)
Ilghnéitheach	11,596,917	13,977,370
Iomlán	42,731,221	42,415,581

RÁITEAS AIRGEADAIS (AR LEANÚINT)

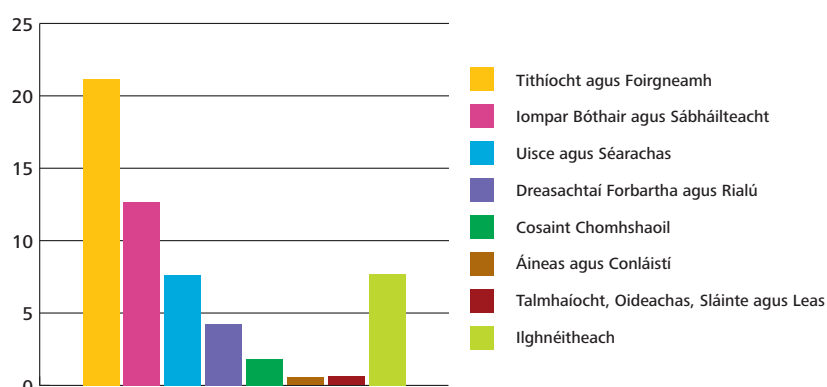
1 Clár Comhardaithe don Bhliain dar Críoch 31 Nollaig 2016		
	2016	2015
	€	€
Sócmhainní Seasta		
Oibríochtúil	1,089,336,385	1,085,332,017
Bonneagar	1,562,710,425	1,537,927,410
Pobal	18,440,344	18,449,347
Neamhoibríochtúil	470,000	220,000
	<u>2,670,957,153</u>	<u>2,641,928,774</u>
Obair atá ar Bun agus Réamhspeansais	25,412,270	24,162,781
Féichiúnaithe Fadtéarmacha	20,710,202	27,535,861
Sócmhainní Reatha		
Stoc	259,844	268,616
Féichiúnaithe Trádala agus Réamhíocaíochtaí	20,900,705	22,657,592
Infheistíochtaí Bainc	46,524,151	47,548,884
Airgead Tirim sa Bhanc	4,753,490	2,997,300
Airgead Tirim faoi Bhealach	453,878	279,123
	<u>72,892,069</u>	<u>73,751,515</u>
Dlíteanais Reatha		
Rótharraingt Bhainc	-	-
Creidiúnaithe agus Fabhruithe	19,164,252	21,298,562
Léasanna Airgeadais	-	-
	<u>19,164,252</u>	<u>21,298,562</u>
Glan-Sócmhainní / (Dlíteanais) Reatha	53,727,817	52,452,952
Creidiúnaithe (Méideanna níos mó ná bliain amháin)		
Iasachtaí iníoctha	79,865,547	86,374,220
Léasanna Airgeadais	-	-
Taiscí In-aisíoctha	15,246,018	13,819,827
Eile	970,756	6,480,041
	<u>96,082,321</u>	<u>106,674,088</u>
Glan-Sócmhainní / (Dlíteanais)	2,674,725,121	2,639,406,281
Maoinithe ag		
Caipitliú	2,670,957,153	2,641,928,774
Ioncam OIL	14,446,206	12,878,744
Cúlchiste Ioncaim Sonrach	-	642,771
Cúlchistí Ioncaim Ginearálta	(2,975,226)	(3,432,617)
Iarmhéideanna Eile	(7,703,012)	(12,611,390)
Cúlchistí Iomlána	2,674,725,121	2,639,406,281

RÁITEAS AIRGEADAIS (AR LEANÚINT)

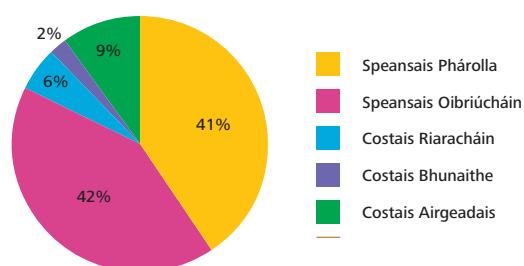
Caiteachas Caipitúil 2016	
Rannóg	€
Tithíocht agus Foirgneamh	18,542,082
Iompar Bóthair agus Sábháilteacht	23,057,717
Uisce agus Séarachas	7,820,374
Dreasachtaí Forbartha agus Rialú	9,046,470
Cosaint Chomhshaoil	11,039,319
Áineas agus Conláistí	7,000,463
Talmhaíocht, Oideachas, Sláinte agus Leas	1,082,725
Leas Ilghnéitheach	13,308,254
Caiteachas Caipitúil Iomlán	
De réir Rannóg Seirbhíse	90,897,404

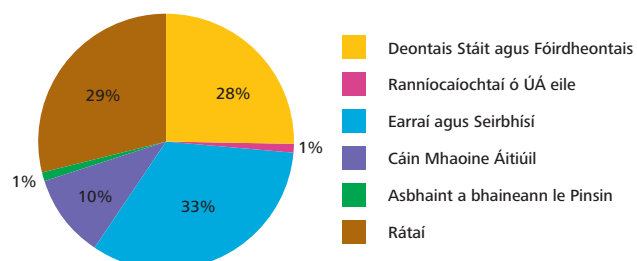
Ioncam Caipitúil 2016	
Rannóg	€
Tithíocht agus Foirgneamh	22,080,753
Iompar Bóthair agus Sábháilteacht	12,683,394
Uisce agus Séarachas	7,253,811
Dreasachtaí Forbartha agus Rialú	4,028,800
Cosaint Chomhshaoil	1,976,563
Áineas agus Conláistí	578,094
Talmhaíocht, Oideachas, Sláinte agus Leas	590,548
Ilghnéitheach	7,684,181
Ioncam Caipitúil Iomlán	
De réir Rannóg Seirbhíse	56,876,144

Caiteachas Ioncaim 2016	
Anailís ar Chaiteachas Ioncaim	€
Speansais Phárolla	37,177,238
Speansais Oibriúcháin	38,039,245
Speansais Riaracháin	5,178,445
Speansais Bhunaithe	1,739,765
Speansais Airgeadais	8,762,710
Caiteachas Ioncaim Iomlán	90,897,403

Ioncaim 2016	
Anailís ar Ioncaim	€
Deontais Stáit agus Fóirdheontais	24,667,272
Ranníocaíochtaí ó ÚA eile	671,653
Earraí agus Seirbhísí	31,537,218
Cáin Mhaoine Áitiúil	10,170,438
Asbhaint a bhaineann le Pinsin	1,153,391
Rátaí	27,804,886
Ioncam Iomlán	96,004,859

TÁSCAIRÍ SEIRBHÍSE EANÁIR GO NOLLAIG 2016

TITHÍOCHT: H1, H2 agus H4

A.	Líon iomlán na n-áitreabh arna soláthar ag an ÚÁ le linn na bliana	53
B.	Líon na n-áitreabh arna soláthar go díreach	28
B1.	Líon na n-áitreabh a tógadh	0
B2.	Líon na n-áitreabh a ceannaíodh	28
C.	Líon na n-áitreabh arna soláthar faoin RAS	-7
D.	Líon na n-áitreabh arna soláthar faoin scéim ÍCT	3
e.	Líon na n-áitreabh arna soláthar faoin SHCEP	29
	<i>0 – Neamhdhiolta Inacmhainne, 0 – Nama, 0 – Morgáiste go Cíos, 26 – SHCEP (Rossmore 8 + La Touche 7 + Ascaill Ghleann an tSruháin 11). STL 2 (45 La Valley agus 70 Wilton) LTL 1 (19 Parc na Sáile)</i>	
F.	Líon foriomlán na n-áitreabh um tithíocht shóisialta san ÚÁ ag deireadh na bliana	4959
G.	Líon iomlán na n-áitreabh arna soláthar go díreach ag an Údarás Áitiúil (ceannaithe nó tógtha)	4369
H.	Líon iomlán na n-áitreabh arna soláthar faoin RAS	516
I.	Líon iomlán na n-áitreabh arna soláthar faoin HAP más infheidhme	3
J.	Líon iomlán na n-áitreabh arna soláthar faoin SHCEP	71
	<i>0 – 9 – NAMA 14 – LTL/STL 2 LTL (Bré mar chíos) 4– morgáiste go cíos (le AHBanna) 42 SHCEP (9 Neamhdhiolta Inacmhainne san áireamh in 2015 atá á n-úsáid anois i gcomhar scineála)</i>	
K.	Líon na n-áitreabh tuaithe aonair a bheidh le scriosadh nó a bheidh le díol mar gheall ar dhearóiliú	0
A.	Céatadán líon na n-áitreabh ag H1G a bhí folamh ag deireadh na bliana	0.96%
	Líon na n-áitreabh laistigh dá stoc foriomlán nach raibh tionóntaí ar bith iontu	24
	<i>Cuimsíonn 25 le haghaidh aonaid scineála i dtrí Eastát, an tSeanchúirt i mBré, Radharc an Chnoic i gCill Mhantáin agus Glending i mBaile Coimín.</i>	
A.	Caiteachas sa bhliain ar dheisiú agus cothabháil tithíochta a cheannaigh nó a tógadh an ÚÁ arna roinnt ag H1G	€1251.54
	Caiteachas ar dheisiú agus cothabháil na stoc arna thiomsú ar bhonn leanúnach i rith na bliana	€5,467,963.48

TITHÍOCHT: H3, H5

A.	Meán-am a ghlac sé ón dáta a raibh an áit chónaithe folamh go dtí an dáta ar thosaigh an tionóntacht úr	19.42 seachtain
B.	Meánchostas a caitheadh ar na haonaid a ullmhú arís do thionóntacht ionas go mbeidís réidh le hathlíghean arís	€18,103.18
	Líon na n-aonad a ligeadh do thionóntaí arís ar dháta ar bith i rith na bliana (gan na cinn a bhí folamh i gcomhair athchóiriú eastáit san áireamh)	74
	Líon na seachtainí ón am a d'fhág an tionónta roimhe sin an áit chónaithe go dtí chéad dochar cíosa an tionónta úir	1,437.14 seachtain
	Caiteachas iomlán ar dheisiúcháin a bhí riachtanach chun go mbeifí ábalta na n-aonad thuasluaite a ligean arís	€1,339,635.63
A.	Líon iomlán na dtionóntachtaí cláraithe i limistéar an ÚÁ ag deireadh mhí an Mheithimh 2016	6,815
B.	Líon na n-áitreabh ar cíos a ndearnadh cigireacht orthu i rith na bliana	357
C.	Céatadán na n-áitreabh a ndearnadh cigireacht orthu in 2016 a aimsíodh nach raibh siad ag comhlíonadh na rialachán caighdeánach	2.80
D.	Líon na n-áitreabh neamhchomhlíontach a iompú go háitreabh comhlíontach le linn 2016	15
	Líon na n-áitreabh a ndearnadh iniúchadh orthu agus a aimsíodh nach raibh siad ag comhlíonadh na rialachán tithíochta (caighdeán do Thithe ar Cíos)	10

TÁSCAIRÍ SEIRBHÍSE Eanáir go Nollaig 2016 (ar leanúint)

TITHÍOCHT: H6

A. Líon na n-aosach i gcóiríocht éigeandála ar bhonn fadtéarmach mar % de líon iomlán na n-aosach gan dídean	32.61%
Líon na n-aosach a rangáítear mar aosáigh gan dídean agus i gcóiríocht éigeandála oíche an 31/12/2016	46
Líon na n-aosach ar an dáta sin a bhí i gcóiríocht éigeandála ar feadh 6 mhí ar bhonn leanúnach nó ar feadh 6 mhí ar bhonn carnach laistigh den 12 mhí roimhe seo	15

BÓITHRE: RI R2

% Ciliméadar na mbóithre réigiúnacha le rátáil PSCI	96%
% Ciliméadair na mbóithre Príomhúla Áitiúla le rátáil PSCI	96%
% Ciliméadair na mbóithre Tánaisteacha Áitiúla le rátáil PSCI	96%
% Ciliméadair na mbóithre Treasacha Áitiúla le rátáil PSCI	67%
% Bóithre réigiúnacha a fuair rátáil PSCI i rith na bliana 86%	
% Iomlán chiliméadair na mbóithre Réigiúnacha le rátáil PSCI de 1 -4	4%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre Réigiúnacha le rátáil PSCI de 5 -6	11%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre Réigiúnacha le rátáil PSCI de 7 -8	57%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre Réigiúnacha le rátáil PSCI de 9 -10	24%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre Príomhúla le rátáil PSCI de 1 -4	9%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre Príomhúla le rátáil PSCI de 5 -6	20%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre Príomhúla le rátáil PSCI de 7 -8	54%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre Príomhúla le rátáil PSCI de 9 -10	13%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre tánaisteacha le rátáil PSCI de 1 -4	11%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre tánaisteacha le rátáil PSCI de 5 -6	24%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre tánaisteacha le rátáil PSCI de 7 -8	49%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre tánaisteacha le rátáil PSCI de 9 -10	12%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre treasacha le rátáil PSCI de 1 -4	9%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre treasacha le rátáil PSCI de 5 -6	14%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre treasacha le rátáil PSCI de 7 -8	32%
% Iomlán chiliméadair na mbóithre treasacha le rátáil PSCI de 9 -10	12%
A1. Ciliméadair na mbóithre réigiúnacha a neartaíodh ag baint úsáid as deontais um Fheabhsú Bóithre	9.1km
A2. Méid an Deontais um Fheabhsú a chaitear ar Bhóithre Réigiúnacha (a neartú)	€915,360.00
B1. Ciliméadair na mbóithre réigiúnacha a athshealaíodh ag baint úsáid as deontais um chothabháil Bóithre	18.7km
B2. Méid an Deontais um chothabháil bóithre a chaitear ar Bhóithre Réigiúnacha (taighde) € 436 (athshéalú) €436,938.00	
C1. Ciliméadair na mbóithre áitiúla a neartaíodh ag baint úsáid as deontais um Fheabhsú Bóithre	28.9 km
C2. Méid an deontais um fheabhsú a chaitear ar Bhóithre Réigiúnacha (a neartú)	€2,216,256.00
D1. Ciliméadair na mbóithre áitiúla a athshealaíodh ag baint úsáid as deontais um chothabháil Bóithre	31.0 km
D2. Méid an Deontais um um chothabháil bóithre a chaitear ar Bhóithre Réigiúnacha (taighde) € 436 (athshéalú)	€515,812.00

TÁSCAIRÍ SEIRBHÍSE Eanáir go Nollaig 2016 (ar leanúint)

MÓTARCHÁIN: R3

% na n-idirbheart mótarchánach ar líne 74.16%

UISCE: W1

% na scéimeanna Príobháideacha um Uisce Óil i gcomhréir le ceanglais reachtúla 1.00%

UISCE: E1

líon na dtithe i limistéar a bhí cumhdaithe ag oibreoir ceadúnaithe a sholáthraíonn seirbhís 3 araid amhail 31/12/2016, (daonáireamh 2016) 13,700

% na dtithe laistigh den ÚA gur ionann an líon 27.96%

TRUAILLIÚ COMHSHAOIL: E2

Líon na gcásanna truaillithe i ndáil le gearáin 2,274

Tá sonraí CCCM bunaithe ar líon na ngearán ós rud é nach dtairfeadtar/ ndéantar achomre ar líon na gcásanna sa chóras.

Líon na gcásanna truaillithe nár imscrúdaíodh nó nár cuireadh i gcrích 1,563

Líon na gcásanna truaillithe a tháinig chun cinn le linn 2016 agus nár cuireadh i gcrích 711

Líon na gcásanna truaillithe i ndáil le gearáin le linn na bliana 2,274

Líon na gcásanna truaillithe a cuireadh i gcrích le linn na bliana 1,563

Líon iomlán na gcásanna idir lámha ag deireadh na bliana 711

TRUAILLIÚ BRUSCAIR: E3

%an limistéir nach bhfuil truaillithe ag bruscar 11%

% an limistéir atá bogtruaillithe ag bruscar 61%

%an limistéir atá truaillithe go measartha ag bruscar 18%

% an limistéir atá truaillithe go suntasach ag bruscar 9%

% an limistéir atá truaillithe go mór mhór ag bruscar 1%

PLEANÁIL: P1

Foirgnimh ar a ndearnadh cigireacht mar chéatadán na bhfoirgneamh úr ar tugadh fógra fúthu don Údarás Áitiúil 21.23%

Cé go raibh céatadán níos ísle de chigireachtaí i rith 2016, bhí líon na n-iniúchtaí ar an láithreáin fós comhsheasmhach. Mar thoradh ar na dualgais riaracháin bhreise a bhaineann leis an BCMS bhí ráta cigireachta níos ísle ach táthar ag súil go ndéanfar é seo a réiteach nuair a bheidh acmhainní breise tugtha do Rialú Foirgníochta

Líon iomlán na bhfoirgneamh úr ar tugadh fógra don údarás áitiúil fúthu 504

Líon na bhfoirgneamh úr ar tugadh fógra don údarás áitiúil fúthu le linn na bliana a bhí ina n-ábhar i gcigireacht amháin ar a laghad 107

TÁSCAIRÍ SEIRBHÍSE Eanáir go Nollaig 2016 (ar leanúint)

PLEANÁIL: P2 agus 3

A.	Líon na gcinntí pleanála atá faoi réir achomharc chuig an mBord Pleanála a chinn an bord in 2016	72
B.	% na gcinntí lenar dearbhaíodh (le difríochtaí nó gan difríochta) an cinneadh ar rinne an ÚA	77.78%
	Líon na gcinntí lenar dearbhaíodh cinneadh an ÚA le difríocht nó gan difríocht	56
	<i>Comhsheasmhacht láidir cinnteoireachta deimhnithe ag an táscaire seo. De 948 cinneadh, ní dhearnadh achomharc ach amháin do 72 (8%). As na 72 cinneadh sin seasadh le 56 dóibh siúd.</i>	
A.	Líon iomlán na gcásanna pleanála dá dtagraítear nó a chuir an ÚA tús le, i rith 2016 a ndearnadh imscrúdú orthu	194
	<i>Le linn 2016, athosclaíodh 22 cás agus áirítear iad san iomlán maidir le cásanna nua.</i>	
B.	Líon iomlán na gcásanna a dúnadh i rith 2016	223
C.	% na gcásanna ag B a díbheadh maidir le Alt 15(2) nó a dúnadh toisc go ndearnadh forbairt a chosc nó a dhíolmhú le reacht	29.15%
D.	% na gcásanna ag B a réitíodh de réir dhlísteaún an ÚA trí idirbheartaíocht	4.48%
E.	% na gcásanna ag B a dúnadh i ngeall ar imeachtaí forfheidhmiúcháin	66.37%
F.	Iomlán na gcásanna pleanála a bhí á n-imscrúdú amhail 31/12/2016	777
	Líon na gcásanna ag 'B' a díbheadh faoi alt 15(2), An tAcht um Pleanáil agus Forbairt 2000	65
	Líon na gcásanna ag 'B' a réitíodh de réir dhlísteaún an ÚA trí idirbheartaíocht	10
	Líon na gcásanna ag 'B' a dúnadh i ngeall ar imeachtaí forfheidhmiúcháin	148

PLEANÁIL: P4 agus 5

	Sonraí Chlár AFS D roinnte de réir dhaonra limistéar an ÚA	€25.01
	Clár AFS D ina bhfuil D01, D02, D03 (ina gcuimsítear an muirear bainistíochta lárnaí)	€3,562,666
A.	An meánlíon seachtainí a glacadh chun déileáil le hiarratais ar dheimhnithe sábháilteachta dóiteáin a fuarthas sa bhliain	8.00 seachtain
	Líon na ndeimhnithe sábháilteachta dóiteáin a eisíodh maidir le hiarratais a fuarthas	45
	Líon na seachtainí ón dáta ar fuair an tÚdarás Áitiúil iarratas iomlán agus bailí go dtí an dáta a ndearnadh deimhniú sábháilteachta dóiteáin a eisiúint don iarratasóir, déantar aon seachtain páirteach a dheachúlú go dhá ionad déag, agus b'ionann líon iomlán na teastas sábháilteachta dóiteáin uile arna n-eisiúint maidir le hiarratais a fuarthas in 2016. 360.14 seachtain.	360.14wk

SEIRBHÍS DÓITEÁIN: F1

	Caiteachas Chlár AFS roinnte de réir daonra an Daonáirimh 2016 ar fhreastail an tSeirbhís Dóiteáin air	€35.50
	Sonraí ar chaiteachas Chlár AFS E ina gcuimsítear E11 - Feidhmiú na Seirbhíse Dóiteáin agus Cosc Dóiteáin E12	€5,029,330

SEIRBHÍS DÓITEÁIN: F2 agus 3

A.	Meán-am (nóiméid) chun briogáidí dóiteáin a thabhairt le chéile i Stáisiúin Lánaimseartha i ndáil le Dóiteán	
	<i>Níl aon bhriogáid lánaimseartha ann.</i>	
B.	Meán-am (nóiméid) chun briogáidí dóiteáin a thabhairt le chéile i Stáisiúin páirt-aimseartha i ndáil le Dóiteán	5.07 nóiméad
	<i>Taipeadann ERCC am I mbun Freastail má thugtar é thar an raidió nó má dhéantar é a logáil isteach ar an Nuashonrú ar Stádas Uathoibríoch. Bainneann an méadracht seo le cásanna ina bhfuil am iarbhir logáilte isteach maidir le 'i mbun Freastail Dóiteáin 742 de 841 cás Eile 207 de 222 cás</i>	

TÁSCAIRÍ SEIRBHÍSE Eanáir go Nollaig 2016 (ar leanúint)

C.	Meán-am (nóiméid) chun briogáidí dóiteáin a thabhairt le chéile i Stáisiún lánaimseartha i ndáil le timpistí eile <i>Níl aon bhriogáid lánaimseartha ann.</i>	
D.	Average time (mins) to mobilise fire brigades in Part-Time Stations in respect of other accidents	5.18 nóiméad
A.	% na gcásanna i ndáil le dóiteán inar thángthas go dtí láthair na timpiste laistigh de 10 nóiméad	47.84%
B.	% na gcásanna i ndáil le dóiteán inar thángthas go dtí láthair na timpiste i ndiaidh 10 nóiméad & laistigh de 20 nóiméad	41.24%
C.	% na gcásanna i ndáil le dóiteán inar thángthas go dtí láthair na timpiste i ndiaidh 20 nóiméad	10.92%
D.	% na gcásanna neamhdhóiteáin inar thángthas go dtí láthair na timpiste laistigh de 10 nóiméad	29.95%
E.	% na gcásanna neamhdhóiteáin inar thángthas go dtí láthair na timpiste i ndiaidh 10 nóiméad & laistigh de 20 nóiméad	58.45%
F.	% na gcásanna neamhdhóiteáin inar thángthas go dtí láthair na timpiste i ndiaidh 20 nóiméad	11.59%
	Líon iomlán na nglaonna i ndáil le dóiteán i gcaitheamh na bliana	742
	Líon na gcásanna dóiteáin inar tháinig an chéad inneall dóiteáin go dtí an láthair laistigh de 10 nóiméad	355
	Líon na gcásanna dóiteáin inar tháinig an chéad inneall dóiteáin go dtí an láthair i ndiaidh 10 nóiméad & laistigh de 20 nóiméad	306
	Líon na gcásanna dóiteáin inar tháinig an chéad inneall dóiteáin go dtí an láthair i ndiaidh 20 nóiméad	81
	Líon iomlán na nglaonna i ndáil le gach timpiste éigeandála eile i gcaitheamh na bliana	207
	Líon na gcásanna neamhdhóiteáin inar tháinig an chéad inneall dóiteáin go dtí an láthair laistigh de 10 nóiméad	62
	Líon na gcásanna neamhdhóiteáin inar tháinig an chéad inneall dóiteáin go dtí an láthair i ndiaidh 10 nóiméad & laistigh de 20 nóiméad	121
	Líon na gcásanna neamhdhóiteáin inar tháinig an chéad inneall dóiteáin go dtí an láthair i ndiaidh 20 nóiméad	24

Seirbhís Leabharlainne: L1

	Líon na gcuariteanna leabharlainne i rith na bliana	505,360
	Líon na n-earraí a tugadh ar iasacht le linn na bliana	475,686
A.	Líon na gcuariteanna leabharlainne in aghaidh an duine	3.55
B.	Líon na n-earraí a tugadh ar iasacht le linn na bliana	475,686

SEIRBHÍS LEABHARLAINNE: L2

	Sonraí an Clár Ráiteas Airgeadais Bliantúil faoi / de réir daonra cheantar an ÚA de daonáireamh 2016	€ 18.86
	Costas seirbhíse leabharlainne Clár AFS F02	€ 2,685,902

YOUTH AND COMMUNITY: Y1 & Y2

A.	% na scoileanna áitiúla a raibh páirt acu i scéim áitiúil Chomhairle Óige / Comhairle na nÓg	69.57%
	Líon iomlán na meánscoileanna i limistéar an ÚA ag deireadh na bliana	23
	Líon na scoileanna dara leibhéal i limistéar an ÚA a d'fhreastail a gcuid ionadaithe ar CGB Chomhairle na nÓg	16
A.	Líon na n-eagraíochtaí i gClár an Chontae agus an cion a roghnaigh páirt a ghlacadh sa Chólaiste Cuimsithe Shóisialta laistigh den PPN	28.38
	Líon iomlán na n-eagraíochtaí ar Chlár an Chontae do limistéar an Údarás Áitiúil	148
	Líon iomlán na n-eagraíochtaí sin a chláraigh don chéad uair in 2016	16
	Líon na n-eagraíochtaí a roghnaigh páirt a ghlacadh sa Chólaiste Togcháin um Chuimsiú Sóisialta nuair a chláraigh siad don PPN	42

TÁSCAIRÍ SEIRBHÍSE Eanáir go Nollaig 2016 (ar leanúint)

CORPARÁIDEACH: C1 agus C2 agus C4

Líon baill foirne i gcoibhéis lánaimseartha amhail deireadh na bliana	668.85
<i>Earráid i dTuairisceán an DOE amhail 16 Nollaig Is é 668.85 an figiúr ceart. Tá nuashonrú ar leith ar an tuairisceán DOE ar bun.</i>	
% na laethanta oibre íoctha a cailleadh de bharr neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire a dheimhnigh dochtúir	3.14%
%na laethanta oibre íoctha a cailleadh mar gheall ar neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire féin-dheimhnithe	0.31%
Líon na laethanta oibre íoctha a cailleadh mar gheall ar neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire a dheimhnigh dochtúir	5,347 lá
Líon na laethanta oibre íoctha a cailleadh mar gheall ar neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire féin-dheimhnithe	488 lá
Líon na laethanta oibre neamhíoctha a cailleadh mar gheall ar neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire a dheimhnigh dochtúir	585 lá
Líon na laethanta oibre neamhíoctha a cailleadh mar gheall ar neamhláithreachta breoiteachta trí shaoire féin-dheimhnithe	17 lá
An Caiteachas TFC uile ón tréimhse 01/01/2016 go 31/12/2016 roinnte faoin líon CLA	€3,535.59
Caiteachas ioncain iomlán ar ghnéithe cuntais	€ 2,364,782.08

CORPARÁIDEACH: C3

Amhairc leathanaigh iomlána ar an láithreán gréasáin in 2016	852,712
<i>Baineann sé seo le www.wicklow.ie amháin agus déanann sé comparáid dhíreach leis an bhfigiúr de 2015 de 790,591. Tá an láithreán á athfhorbairt mar Thairseach an Chontae agus beidh suíomhanna atá ann cheana air, ar nós Turasóireacht Chill Mhantáin (2,660,106), MD an Inbhir Mhóir, MD Bré (522,497), Coimisiún Scannán Chill Mhantáin, Stair Teaghlaigh Chill Mhantáin. srl Mar sin, is ionann amhairc leathanaigh iomlána 4,035,315.</i>	
Líon iomlán na n-úsáideoirí ar na meáin shóisialta amhail 31/12/2016 a bhí ag leanúint an ÚA ar láithreáin meáin shóisialta	17,062
<i>Baineann sé le cuntais Chomhairle Chill Mhantáin amháin agus déantar comparáid dhíreach le figiúr 2015 de 10,008. Ní áirítear cuntais meáin shóisialta eile, ar nós Turasóireacht Chill Mhantáin (13,622), MD an Inbhir Mhóir (75), MD Bré (2,039), Coimisiún Scannán Chill Mhantáin, Stair Teaghlaigh Chill Mhantáin srl. Dá bhrí sin, bheadh líon iomlán na leantóirí níos mó ná 30,674</i>	
Na hamhairc leathanaigh iomlána carnacha ar gach láithreán gréasáin arna bhfeidhmiú ag an ÚA le linn 2016	852,712
Líon iomlán na n-úsáideoirí ar na meáin shóisialta amhail 31/12/2016 a bhí ag leanúint an ÚA ar aon láithreáin meáin shóisialta	17,062

AIRGEADAS: M1 agus M2

A. Iarmhéid carnach amhail 31/12/2012 sa chuntas ioncain ó ioncam agus caiteachas an AFS	€-1,393,802
B. Iarmhéid carnach amhail 31/12/2013 sa chuntas ioncain ó ioncam agus caiteachas an AFS	€-4,084,330
C. Iarmhéid carnach amhail 31/12/2014 sa chuntas ioncain ó ioncam agus caiteachas an AFS	€-3,783,860
D. Iarmhéid carnach amhail 31/12/2015 sa chuntas ioncain ó ioncam agus caiteachas an AFS	€-3,432,617
E. Iarmhéid carnach amhail 31/12/2016 sa chuntas ioncain ó ioncam agus caiteachas an AFS	€-2,975,226
F. Barrachas nó easnamh carnach amhail 31/12/2016 mar chéatadán den Ioncam iomlán ón ráiteas AFS	-3.10%
G. Caiteachas Ioncain per capita in 2016	€638.21
Figiúr Ioncain Iomlán 2016 ó ráiteas cuntas ioncain agus caiteachais an AFS	€9,6004,858
Ráiteas chuntas caiteachais an AFS	€90,897,403

TÁSCAIRÍ SEIRBHÍSE Eanáir go Nollaig 2016 (ar leanúint)

Leibhéal bailiúcháin na Rátaí ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2012	65.0%
Leibhéal bailiúcháin na Rátaí ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2013	64.0%
Leibhéal bailiúcháin na Rátaí ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2014	69.0%
Leibhéal bailiúcháin na Rátaí ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2015	76.0%
Leibhéal bailiúcháin na Rátaí ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2016	79%
Leibhéal bailiúcháin an Chíos agus na mBlianta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2012	92.0%
Leibhéal bailiúcháin an Chíos agus na mBlianta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2013	93.0%
Leibhéal bailiúcháin an Chíos agus na mBlianta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2014	92.0%
Leibhéal bailiúcháin an Chíos agus na mBlianta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2015	93.0%
Leibhéal bailiúcháin an Chíos agus na mBlianta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2016	90%
Leibhéal bailiúcháin na nlasachtaí Tithíochta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2012	74.0%
Leibhéal bailiúcháin na nlasachtaí Tithíochta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2013	74.0%
Leibhéal bailiúcháin na nlasachtaí Tithíochta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2014	73.0%
Leibhéal bailiúcháin na nlasachtaí Tithíochta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2015	76.0%
Leibhéal bailiúcháin na nlasachtaí Tithíochta ón Ráiteas Airgeadais Bliantúil do 2016	76%

FORBAIRT EACNAMAÍOCH: J1 go J3

A. Líon na bpost a cruthaíodh le cuidiú ón oifig fiontar áitiúil le linn na bliana	110.0
A. Líon na n-iaratas dearbhán trádála a rinneadh ar líne arna gceadú ag an oifig fiontraíochta áitiúil sa bhliain	58
A. Líon na rannpháirtithe a fuair meantóireacht i rith na bliana	436
B. Líon na ndearbhuithe trádála sin ar líne a tarraingíodh síos sa bhliain	48

.....

.....

.....

Comhairle Contae Chill Mhantáin, Foirgnimh an Chontae, Bóthar an Stáisiúin, Cill Mhantáin

Fón: 0404 20100 Láithreán gréasáin: www.wicklow.ie

Ríomhphost: cosec@wicklowcoco.ie Facs: 0404 67792